

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ ΕΝ ΟΨΕΙ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΩΝ ΕΠΙΔΟΤΗΣΕΩΝ

Μέλη:

Θεοδωρίδου Μυροφόρα

AM305/06

Μέλη:

Τσίκος Νικόλαος

AM 189/07

Επιβλέπων Καθηγητής:

ΚΥΡΜΙΖΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ, ΜΑ, ΜΒΑ, PhD

Θεσσαλονίκη 2012

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ.....	5
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
1. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	9
1.2. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ.....	10
1.3. ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ.....	11
1.4. ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΚΑΠ.....	23
1.5 Η ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΠ.....	24
2. Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
2.1. ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΓΠ.....	29
2.2. ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.....	31
2.3. ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ.....	34
2.4. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ.....	36
2.5. ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΓΠ.....	37
2.6. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ&ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ	38
3. ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
3.1. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΠ.....	41
3.2. ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ – ΠΥΛΩΝΑΣ 1.....	42
3.3. ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΠΥΛΩΝΑΣ 2.....	46
3.4. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ-ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ ΤΙΜΩΝ...48	
3.5. ΑΛΥΣΙΔΑ ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΩΝ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ.....	50

4. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ	
4.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ.....	53
4.2. ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ..	54
4.3. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ-ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ.....	55
4.4. ΤΕΜΠΜΕ – ΝΕΑ ΠΝΟΗ ΣΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	58
4.5. ΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ.....	63
4.6. ΝΕΟ ΟΣΔΕ – ΕΛΓΑ.....	69
4.7. ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΝΕΑΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ.....	71
5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΠ – ΥΠΑΑΤ.....	77
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ.....	102
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ.....	103
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	105

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η εργασία αυτή εκπονήθηκε στα πλαίσια της πτυχιακής εργασίας με θέμα την αγροτική οικονομία, το παρόν και το μέλλον εν όψει διακοπής των επιδοτήσεων. Έχει σκοπό να μπορεί ο αναγνώστης να έχει μία ολοκληρωμένη άποψη σχετικά με τους αγρότες για το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον τους, καθώς και για τις επιπτώσεις στη ζωή τους εν όψει διακοπής των επιδοτήσεων.

Στο 1^ο κεφάλαιο αναφέρεται η εξέλιξη και η επίδραση της κοινής αγροτικής πολιτικής σε όλους τους τομείς. Επίσης αναπτύσσονται αναλυτικά οι στόχοι και η στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης καθώς και οι στόχοι αναδιάρθρωσης καλλιεργειών.

Στο 2^ο κεφάλαιο γίνεται μία ολοκληρωμένη εισήγηση στην κοινή γεωργική πολιτική. Πιο συγκεκριμένα αναφέρονται τα χαρακτηριστικά της ευρωπαϊκής λειτουργίας, ο ρόλος του γεωργού, η ενίσχυση των αγροτικών κοινοτήτων, το ιστορικό της επιτυχημένης αλλαγής καθώς και μέτρα για τη προστασία της υπαίθρου. Επίσης δίνονται λεπτομέρειες σχετικά με την κοινή γεωργική πολιτική και την προώθησή της σε παγκόσμια κλίμακα.

Στο 3^ο κεφάλαιο περιέχονται τα συμπεράσματα και οι πρόσφατες εξελίξεις της κοινής αγροτικής πολιτικής, οι άμεσες ενισχύσεις, η αγροτική ανάπτυξη και οι στρατηγικές που οφείλει να αναπτύξει η ελληνική γεωργία. Επίσης αναπτύσσονται οι αλλαγές και οι καινοτομίες στην αγροτική δραστηριότητα και γίνεται αναφορά για τις οικονομικές ενισχύσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Στο 4^ο κεφάλαιο ξεδιπλώνεται το έργο του Αλέξανδρου Μπαλατατζή, καθώς και ότι έχει προσφέρει στην αγροτική ανάπτυξη της Ελλάδος.

Στο 5^ο κεφάλαιο δίνονται κυρίως οικονομικά στοιχεία σχετικά με τους νέους αγρότες. Επεξηγούνται δέκα σημεία-κλειδιά της αναμόρφωσης τα οποία έχουν διατυπωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ελλοχεύουν στην ανάπτυξη, στην βελτίωση και στην ενίσχυση της ευρωπαϊκής γεωργίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η αγροτική παραγωγή και οικονομία παίζει κυρίαρχο ρόλο στην βιωσιμότητα της υπαίθρου και στο περιβάλλον, ενώ εξακολουθεί να αποτελεί ουσιώδη παράγοντα για την συγκράτηση του πληθυσμού σε αυτή, βοηθώντας καθοριστικά και στην καταπολέμηση της φτώχειας.

Η σημασία της αγροτικής παραγωγής, παρά την πρόοδο της επιστήμης και της μειούμενης οικονομικής συμβολής της στο ΑΕΠ, παραμένει σημαντική, αφού εξακολουθεί να επηρεάζει καθοριστικά το σύνολο των μακροοικονομικών μεγεθών της χώρας. Η συνέχιση της παραγωγικής γεωργίας στην χώρα μας αποτελεί σήμερα μια πραγματική πρόκληση:

Από την μια, η εξασφάλιση του πληθυσμού με ποιοτικά τρόφιμα αποτελεί πρώτη προτεραιότητα.

Από την άλλη, η αγροτική δραστηριότητα θα πρέπει να βρίσκεται σε αρμονία με την επιλογή για προστασία και σεβασμό του περιβάλλοντος .

Η τριπλή αυτή αμοιβαιότητα μπορεί να ικανοποιηθεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό μέσα από την πολιτική της πράσινης ανάπτυξης στη γεωργία. Με άλλα λόγια, η πράσινη ανάπτυξη στη γεωργία θα εξασφαλίσει ένα καλύτερο και καθαρότερο περιβάλλον για όλους τους Έλληνες πολίτες, καλύτερη ποιότητα υγιεινών τροφίμων για τους Έλληνες και επισκέπτες καταναλωτές, και ουσιαστικές νέες ευκαιρίες απασχόλησης και εισοδήματος για τους Έλληνες αγρότες και ιδιαίτερα τους νέους.

Σε συνδυασμό με την πράσινη ανάπτυξη και στους άλλου τομείς της εθνικής μας οικονομίας (δευτερογενής και τριτογενής τομέας), η πράσινη ανάπτυξη στη γεωργία θα συμβάλει πολλαπλά στην βιώσιμη ανάπτυξη της χώρας μας.

Η υλοποίηση της πολιτικής της πράσινης ανάπτυξης στην γεωργία επίσης απαιτεί:

- Μια νέα δομή και λειτουργία του κράτους και των υπηρεσιών του, καθώς και το σύστημα εποπτείας των οργανισμών καταβολής κάθε μορφής ενίσχυσης, πιστοποίησης προϊόντων ή ελέγχου των τροφίμων ή των ιδρυμάτων έρευνας ώστε να στηρίζουν αντί να εμποδίζουν κάθε νέα προσπάθεια και επένδυση.
- Την εισαγωγή της πληροφορικής και της καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία και τις σχέσεις του αγρότη πολίτη με το κράτος
- Αλλαγές στις υφιστάμενες σχέσεις τόσο μεταξύ του κράτους και των εμπλεκόμενων φορέων όσο και των εταίρων σε όλο το φάσμα της παραγωγικής διαδικασίας μέχρι τα προϊόντα να φθάσουν στον καταναλωτή.
- Ένα νέο θεσμικό πλαίσιο ανάπτυξης και λειτουργίας όλων των φορέων που έχουν σχέση με την αγροτική παραγωγή την ανάπτυξη και την ζωή στην ύπαιθρο, την προστασία του περιβάλλοντος καθώς και νέο ξεκάθαρο πλαίσιο σχέσεων και δικτύωσης τους.

Η απαίτηση για μια νέα παραγωγική γεωργία που ταιριάζει στις δυνατότητες της χώρας και των ανθρώπων της γίνεται πράξη μέσα από στρατηγικές επιλογές και με τις αλλαγές που προωθούμε.

Η ΠΑΣΕΓΕΣ αποτελεί το κορυφαίο όργανο καθοδήγησης, συντονισμού και εκπροσώπησης των αγροτικών συνεταιρισμών της Ελλάδας. Στοχεύει στην ενιαία έκφραση και στη συντονισμένη δράση των συνεταιρισμών, ώστε να αυξάνεται η ανταγωνιστικότητά τους.

Η ανάγκη ύπαρξης ενός ενιαίου πανελλήνιου οργάνου για τους συνεταιρισμούς φάνηκε αρκετά νωρίς και αφότου είχε αρχίσει να πυκνώνει το δίκτυο των συνεταιρισμών και των ενώσεων τους στη χώρα μετά την ψήφιση του νόμου 602/1915 "περί συνεταιρισμών".

Ο πρωτεργάτης των συνεταιρισμών Σωκράτης Ιασεμίδης από το 1919 φρόντισε να καταρτισθεί και να κυκλοφορήσει το "Καταστατικό της Ομοσπονδίας Γεωργικών Συνεταιρισμών Ελλάδος", ως κορυφαίας ιδεολογικής οργάνωσης. Όμως, η πρώτη προσπάθεια ίδρυσης πανελλήνιας οργάνωσης των συνεταιρισμών έγινε το 1922 από τις ενώσεις Πελοποννήσου. Αλλά και τότε δεν εκτιμήθηκε επαρκώς η σημασία της Οργάνωσης που ιδρύθηκε. Άλλες ήταν οι προτεραιότητες της περιόδου εκείνης.

Το "πλήρωμα του χρόνου" ήλθε το 1935, ύστερα από συστηματικές και έντονες προσπάθειες του Θεόδωρου Τζωρτζάκη στον οποίο πολλά οφείλει η συνεταιριστική κίνηση.

Το καταστατικό εγκρίθηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1935.

Στις εκλογές που ακολούθησαν, πρόεδρος εξελέγη ο Αλέξανδρος Μπαλαταζής και Διευθυντής ο Θεόδωρος Τζωρτζάκης.

Ενάμιση χρόνο μετά την ίδρυση άρχισαν τα σοβαρά προβλήματα. Το καθεστώς της 4ης Αυγούστου επιδίωξε αρχικά την έμμεση εξάρτηση των συνεταιρισμών από την ΑΤΕ. Στη συνέχεια όμως, με τον Α.Ν. 1138/1938 ιδρύθηκε η Εθνική Συνομοσπονδία Συνεταιρισμών Ελλάδος (ΕΣΣΕ), στην οποία συγχωνεύθηκε η Πανελλήνια Συνομοσπονδία. Τότε, ολόκληρο το δίκτυο των συνεταιρισμών έγινε κατευθυνόμενο από τις εντολές της ΕΣΣΕ.

Από την κατοχική κυβέρνηση η ΕΣΣΕ μετονομάσθηκε σε Πανελλήνια Συνομοσπονδία Γεωργικών Συνεταιρισμών και επανήλθε ως τριτοβάθμια συνεταιριστική οργάνωση, με το Ν.Δ. 21/1941. Κατά την περίοδο της κατοχής η συνομοσπονδία ήταν κατευθυνόμενη από το Υπουργείο Γεωργίας και κύριο μέλημά της είναι η συγκέντρωση γεωργικών προϊόντων.

Μετά την απελευθέρωση, από τον Ιούνιο του 1945 (νόμος 389/1945) κατεβλήθη προσπάθεια αποκατάστασης των πραγμάτων στους συνεταιρισμούς γενικότερα και στη Συνομοσπονδία ειδικότερα. Στις πρώτες ελεύθερες εκλογές της 27ης Ιανουαρίου 1946 εξελέγη 11μελές διοικητικό συμβούλιο. Πρόεδρος εξελέγη ο Αλέξανδρος Μπαλαταζής και Διευθυντής ο Ιωάννης Αφεντάκης.

Η νέα περίοδος που άρχισε για τη Συνομοσπονδία χαρακτηρίζεται από έμφαση στις συνδικαλιστικού χαρακτήρα δραστηριότητες. Η δραματική κατάσταση της υπαίθρου και η έλλειψη άλλου οργάνου εκπροσώπησης των συμφερόντων του συνόλου των αγροτών, οδήγησαν την Συνομοσπονδία σε αγωνιστικές κινητοποιήσεις και διεκδικήσεις επίλυσης της πληθώρας των προβλημάτων που συσώρευσαν οι ανώμαλες περίοδοι που προηγήθηκαν. Σε ένα διχαστικό περιβάλλον της περιόδου αυτής, η Συνομοσπονδία και οι συνεταιρισμοί γενικότερα έπαιξαν έναν πολύ σημαντικό ενωτικό ρόλο.

Με πρωτοβουλίες της ΠΑΣΕΓΕΣ, ιδρύθηκαν, μέχρι το 1967, Κεντρικές Ενώσεις, Κοινοπραξίες ή Συνεταιριστικές εταιρείες για τον καπνό, για το ελαιόλαδο και τις ελιές, για τις σταφίδες, για το κρασί, για τα σύκα, για την κτηνοτροφία, για τα οπωροκηπευτικά, για τις ζωοτροφές, για τις συνεταιριστικές εκδόσεις, για τα γεωργικά εφόδια, κλπ.

Η προσπάθεια ανασυγκρότησης και ενδυνάμωσης του δικτύου των συνεταιρισμών διακόπηκε το 1967, όταν το δικτατορικό καθεστώς, με το Ν.Δ. 31/1967 απομάκρυνε τις αιρετές διοικήσεις και τοποθέτησε στη θέση τους πρόσωπα επιθυμητά από το καθεστώς.

Με την επαναφορά της δημοκρατικής νομιμότητας, διεξήχθησαν ελεύθερες εκλογές. Από το 1976 ξεκινά μια καινούρια προσπάθεια αποκατάστασης της ομαλότητας στους συνεταιρισμούς, που στρέφεται προς τρεις κατευθύνσεις:

- Ενδυνάμωση του συνεταιριστικού μηχανισμού της ΠΑΣΕΓΕΣ προς εξυπηρέτηση των νέων αναγκών που διαφάνηκαν μετά την εκδήλωση του ενδιαφέροντος της χώρας να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα.
- Ψήφιση ενός νέου νόμου για τους συνεταιρισμούς που θα καταργούσε τις πολλές παρεμποδιστικές διατάξεις που νόθευαν τον αρχικό νόμο 602/1915.
- Συμπλήρωση της συνεταιριστικής δομής με τους φορείς που ήταν αναγκαίοι.

Στη δεκαετία του 1980 το ενδιαφέρον της ΠΑΣΕΓΕΣ στράφηκε στην εκπροσώπηση σε εθνικό και κοινοτικό επίπεδο και στην ομαλή μετάβαση από την εθνική στην Κοινή Αγροτική Πολιτική.

Με την πάροδο του χρόνου, η ανάγκη συσπείρωσης των συνεταιριστικών δυνάμεων αποτέλεσε ενιαίο στόχο.

Στην αφετηρία της νέας περιόδου της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, μέριμνα της ΠΑΣΕΓΕΣ αποτελεί η επικράτηση της επιχειρηματικής λογικής σε όλα τα επίπεδα, για την επίτευξη αυξημένης ανταγωνιστικότητας με ταυτόχρονη τήρηση των συνεταιριστικών αρχών και αξιών.

(www.paseges.gr)

1. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

1.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) αποτέλεσε έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθορίζοντας το σύνολο των κανόνων και μηχανισμών, που ρυθμίζουν την παραγωγή, το εμπόριο και την επεξεργασία των γεωργικών προϊόντων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και κατόρθωσε σε όλη τη διάρκεια της πενήντάχρονης πορείας της να εκπληρώσει τους στόχους που όριζε η Συνθήκη της Ρώμης. Γενικότερα, βασίστηκε πάνω στις αρχές της ενιαίας αγοράς των γεωργικών προϊόντων, της κοινοτικής προτίμησης και της χρηματοδοτικής αλληλεγγύης. Η ΚΑΠ στη πορεία της υπέστη αρκετές μεταρρυθμίσεις και εξελίχθηκε ώστε να ανταποκρίνεται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της κοινωνίας.

Η τελευταία μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής του 2003, που θεωρείται ως και η πλέον φιλόδοξη, σηματοδότησε μια νέα φάση στις ενισχύσεις για την στήριξη του εισοδήματος των γεωργών, εισάγοντας την έννοια της Ενιαίας Αποδεσμευμένης Ενίσχυσης στον Α΄ πυλώνα και ενισχύοντας τον Β΄ πυλώνα με μεταφορά πόρων από τον Α΄ πυλώνα. Η μεταρρύθμιση αυτή, ολοκληρώθηκε με τον «Έλεγχο Υγείας» (Health check-2009) και οι προτάσεις αυτές αποτέλεσαν μια καλή ευκαιρία για την περαιτέρω ανασκόπηση της ΚΑΠ, την προσαρμογή των μεταρρυθμίσεων του 2003 και τον καθορισμό των μελλοντικών προτεραιοτήτων του τομέα της γεωργίας. Οι σημαντικές αυτές αλλαγές που επήλθαν από την μεταρρύθμιση του 2003, κατά κοινή ομολογία, βελτίωσαν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα της ΚΑΠ συνέβαλαν στην περαιτέρω απλοποίηση της διαχείρισης με την μερική απαλλαγή τόσο των διοικήσεων από το διοικητικό άγχος όσο και των γεωργών από τις δυσκολίες τήρησης των υποχρεώσεων.

(Αγροτική Πολιτική)

Η ΚΑΠ όμως συνεχίζει να εξελίσσεται και έχει την ανάγκη να προσαρμόζεται σε ένα μεταβαλλόμενο ευρωπαϊκό και παγκόσμιο περιβάλλον. Στη διαμόρφωση συνεπώς πολιτικών για το μέλλον, αναμφισβήτητα πρωταγωνιστεί η γεωργία, η οποία πρέπει να ενισχυθεί και να επαναπροσδιοριστεί ώστε να σταθεί ανταγωνιστικά στο διεθνές περιβάλλον και στα διαστρεβλωτικά μέτρα του εμπορίου και των εμπορικών εταιρών, να ανταποκριθεί στις προκλήσεις αλλά, να αξιοποιήσει τις διαφαινόμενες ευκαιρίες και να προσφέρει ένα πλαίσιο για το μέλλον βασισμένο στη σταθερότητα, τη δυνατότητα πρόβλεψης και την ελαστικότητα σε καιρούς κρίσης.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ), η οποία αποτελεί την πιο ολοκληρωμένη από τις πολιτικές της Ε.Ε, διαπιστώθηκε ότι συγκεντρώνει το ενδιαφέρον της κοινωνίας, όπως απέδειξε η δημόσια διαβούλευση που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία προκειμένου να διαμορφώσει την ανακοίνωση της προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή και Κοινωνική Επιτροπή για το μέλλον της ΚΑΠ κάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους πολίτες και οργανισμούς της ΕΕ σε δημόσιο διάλογο για το μέλλον, τις αρχές και τους στόχους της ΚΑΠ.

Ο δημόσιος διάλογος κατέδειξε ότι πάνω από το 90% των ευρωπαϊών πολιτών θεωρούν ότι η γεωργία είναι σημαντική για το μέλλον και ότι η ΚΑΠ πρέπει να παραμείνει μια ισχυρή κοινή πολιτική που θα οικοδομείται γύρω από τους δύο πυλώνες της . Επίσης πάνω από το 90% των Ευρωπαϊών πολιτών επιθυμούν η γεωργία να τους παρέχει ασφαλή, υγιή και καλής ποιότητας τρόφιμα, να προστατεύει τα τοπία και να συμβάλλει στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Όπως είναι γνωστό, προκειμένου να αξιολογηθεί η επίδραση της νέας Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π) και τα γενικότερα νέα δεδομένα στον αγροτικό τομέα, με απόφαση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων καταρτίστηκαν 13 περιφερειακές μελέτες, μία για κάθε διοικητική περιφέρεια της χώρας από αναδόχους σύνταξης που επελέγησαν μετά από διενέργεια Διεθνών Δημόσιων Διαγωνισμών.

Κάθε ανάδοχος έπρεπε αφενός να καταγράψει την υφιστάμενη κατάσταση σε όλους τους νομούς της κάθε περιφέρειας και αφετέρου να ολοκληρώσει τη διαβούλευση με τους συλλογικούς φορείς (αυτοδιοικητικούς, συνεταιριστικές οργανώσεις, επιμελητήρια, κ.λπ.) και να ενσωματώσει τις θετικές προτάσεις, παρατηρήσεις, επισημάνσεις τους, αξιοποιώντας παράλληλα τα δεδομένα της περιοχής, της επιστημονικής έρευνας καθώς και τις οδηγίες των αρμόδιων Διευθύνσεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στο τελικό παραδοτέο κείμενο της μελέτης.

1.2 ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Η αγροτική ανάπτυξη της Περιφέρειας σηματοδοτείται από την επίτευξη των ακόλουθων στρατηγικών στόχων:

- 1) Αξιοποίηση των υπαρκτών πλεονεκτημάτων, δυνατοτήτων και ευκαιριών για τη βελτίωση της ανάπτυξης, κυρίως σε τοπικό επίπεδο, ακολουθώντας τη στρατηγική της Λισσαβόνας για διαφοροποίηση της ποιότητας ζωής στην ύπαιθρο (αύξηση - ανάπτυξη και θέσεις εργασίας).
- 2) Αξιοποίηση της μεγάλης ποικιλίας μικροκλιμάτων και ειδικών συνθηκών για την παραγωγή τοπικών προϊόντων περιλαμβανομένης και της βιολογικής ή ολοκληρωμένης παραγωγής συνοδευόμενη από συγκεκριμένη μορφή μεταποίησης, εμπορίας και προώθησης. Επιδιώκεται η εφαρμογή όλων των δυνατών παρεμβάσεων που αφορούν την «ποιότητα» των προϊόντων και των τροφίμων. Συγχρόνως με τις παραπάνω παρεμβάσεις επιδιώκεται η ανάπτυξη διαφοροποιημένων σε σχέση με τη γεωργία και δασοκομία δραστηριοτήτων (τουρισμός, αγροτουρισμός, μικρές επιχειρήσεις κ.λπ.).
- 3) Εξασφάλιση των προϋποθέσεων υλοποίησης της αγροτικής ανάπτυξης με τη συνέχιση της προσπάθειας βελτίωσης της υποδομής του τομέα, που συμβάλλει άμεσα στην ανταγωνιστικότητα.
- 4) Εφαρμογή ολοκληρωμένης προσέγγισης αγροτικής ανάπτυξης στις καπνοπαραγωγικές περιοχές.

- 5) Ολοκληρωμένη παρέμβαση ή και αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, με καλλιέργειες ενεργειακών φυτών σε βαμβακο-παραγωγικές περιοχές.
- 6) Προώθηση της αναδιάρθρωσης της καλλιέργειας των ζαχαρότευτλων με ενεργειακές καλλιέργειες.
- 7) Προσπάθεια διείσδυσης του ελαιόλαδου στις αγορές του εξωτερικού με ιδιαίτερη προβολή και ειδική πιστοποίηση του.
- 8) Στήριξη της κτηνοτροφίας ώστε να αναστραφεί η σχέση μεταξύ ζωικής και φυτικής παραγωγής υπέρ της ζωικής, αυξάνοντας την προστιθέμενη αξία του τομέα και την ανταγωνιστικότητά του.
- 9) Χρησιμοποίηση των νέων κατευθύνσεων ανάπτυξης στο πλαίσιο της επαγγελματικής κατάρτισης και όχι μόνο, με την υιοθέτηση των στρατηγικών της Λισσαβόνας και του Γκέτεμποργκ για την αλλαγή νοοτροπίας παραγωγών, μεταποιητών καταναλωτών αλλά και στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης.
- 10) Στήριξη κατά προτεραιότητα, με σειρά μέτρων νέων γεωργών σε συνδυασμό με την πρόωρη συνταξιοδότηση των γεωργών.
- 11) Προσπάθεια κάλυψης των Ευρωπαϊκών και Διεθνών υποχρεώσεων της χώρας σε ότι αφορά το περιβάλλον (βιοποικιλότητα, νερό, αλλαγές κλίματος, έδαφος).
- 12) Βελτίωση της επιχειρηματικότητας, διατήρηση των θέσεων απασχόλησης (Στρατηγική της Λισσαβόνας) και γενικότερα δημιουργία ελκυστικών συνθηκών για τους κατοίκους, τους επιχειρηματίες και τους επισκέπτες (τουρίστες, κλπ.) στην ύπαιθρο.
- 13) Ολοκληρωμένες τοπικές παρεμβάσεις στην ύπαιθρο αξιοποιώντας τα μέτρα του Άξονα Leader και τις δυνατότητες του ΠΑΑ 2007-2013.
- 14) Σύνδεση της Στρατηγικής για την Αγροτική Ανάπτυξη με το Ελληνικό Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση στο πλαίσιο εφαρμογής εθνικά, της Στρατηγικής της Λισσαβόνας.

1.3 ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

Η αγροτική ανάπτυξη επέρχεται και με την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών, η οποία συμβάλλει στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

- 1) Σε μια σύγχρονη, υψηλής ποιότητας γεωργία που ενσωματώνει τα βασικά πρότυπα της κοινοτικής νομοθεσίας σχετικά με το περιβάλλον, την ασφάλεια των τροφίμων, την υγεία και τις καλές συνθήκες διαβίωσης των ζώων, την εργασιακή ασφάλεια, τις ορθές γεωργικές και περιβαλλοντικές συνθήκες και την αειφόρο χρήση των διαθέσιμων δασικών συντελεστών.
- 2) Στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των τομέων της γεωργίας (και της δασοκομίας) έτσι ώστε να στηρίζεται κυρίως στην ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων. Στα πλαίσια του έντονου ανταγωνισμού οι τομείς της γεωργίας και των τροφίμων πρέπει να αξιοποιήσουν τις δυνατότητες που παρέχει η αγορά

μέσω καινοτομιών για την ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών.

- 3) Στην αξιοποίηση των ιδιαίτερων φυσικών χαρακτηριστικών των περιοχών της Περιφέρειας, την άμβλυνση των ανισοτήτων μεταξύ τους και την αντιμετώπιση των προβλημάτων που δημιούργησε η αναθεώρηση της ΚΑΠ.

Η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών δεν εξασφαλίζει από μόνη της τη βιώσιμη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, η βιώσιμη ανάπτυξη στηρίζεται με παράλληλα μέτρα που αποβλέπουν:

- Στη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και στην ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της οικονομικής δραστηριότητας.
- Στη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου μέσω της παροχής στήριξης για τη διαχείριση της γης.

Ενδεικτικά στην περιφέρεια **Κεντρικής Μακεδονίας** οι παρεμβάσεις που επιλέχθηκαν ανά τομέα είναι οι ακόλουθες:

ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ

Φυτική παραγωγή

1. Χειμερινά σιτηρά

Αντικατάσταση των χειμερινών σιτηρών, λόγω της καλλιέργειας τους σε ξηρικές περιοχές, από ενεργειακά φυτά, κυρίως στους Νομούς Κιλκίς, Θεσσαλονίκης και Σερρών. Βελτίωση και δημιουργία ποικιλιών με μειωμένες απαιτήσεις νερού, ανθεκτικών στην ξηρασία, κρύο, ασθένειες, έντομα, με ικανοποιητική απόδοση και υψηλή ποιότητα προϊόντος. Ειδικότερα στο:

- Ρύζι: δημιουργία ποικιλιών τύπου Indica
- Κριθάρι: δημιουργία ποικιλιών με καλή βυνοποιητική απόδοση, αξιοποίηση αλκαλικών εδαφών
- Καλαμπόκι: ποικιλίες με υψηλή αποτελεσματικότητα χρήσης Αζώτου (N)
- Τριτικάλε: αξιοποίηση υποβαθμισμένων περιθωριακών εδαφών

Βελτίωση καλλιεργητικών τεχνικών με:

- Μελέτη ορθολογικής λίπανσης και άρδευσης (αραβόσιτος).
- Μελέτη της τεχνικής της καλλιέργειας με ελαχιστοποίηση των χειρισμών κατεργασίας εδάφους.

- Μελέτη διαφόρων συστημάτων αμειψισποράς και διαχείρισης των υπολειμμάτων των καλλιεργειών, με σκοπό την αύξηση των αποδόσεων και τη μακροχρόνια διατήρηση της γονιμότητας του εδάφους.
- Παραγωγή κυτταρίνης και/ή βιοαερίου από το άχυρο χειμερινών σιτηρών.
- Παραγωγή γλυκού καλαμποκιού για κατάψυξη ή κονσερβοποίηση, προς ανθρώπινη κατανάλωση.

2. Βαμβάκι

Βελτίωση ποικιλιών ως προς:

- Πρωιμότητα
- Μειωμένες εισροές (νερό, λίπασμα, φάρμακα) Ποιοτικά χαρακτηριστικά (αντοχή, λεπτότητα, ωριμότητα, ευκολία εκκοκκισμού, εκατοστιαία αναλογία ινών)
- Βελτίωση ποιότητας σπόρου σποράς (αποχνόωση, απολύμανση, επένδυση) και παραγωγή του.

Βελτίωση καλλιεργητικών τεχνικών με:

- Συστήματα αμειψισποράς
- Ορθολογική άρδευση
- Ρυθμιστές ανάπτυξης
- Ολοκληρωμένη αντιμετώπιση εχθρών και ασθενειών
- Μειωμένη κατεργασία και συμπίεση εδάφους
- Αξιοποίηση υποπροϊόντων εκκοκκιστηρίων και αποχνοωτηρίων.
- Καθορισμός ζωνών καλλιέργειας με συνιστώμενες ποικιλίες που έχουν ομοειδή ποιοτικά χαρακτηριστικά.

3. Ζαχαρότευτλα

Βελτίωση ποικιλιών ως προς:

- Ποιοτικά χαρακτηριστικά (υψηλός σακχαρικός τίτλος σε υψηλή παραγωγή)
- Αντοχή σε εχθρούς, ασθένειες, ξηρασία και ζιζανιοκτόνα
- Αξιολόγηση άγριων συγγενικών ειδών.

Βελτίωση καλλιεργητικών τεχνικών (Ορθολογική λίπανση, άρδευση, ολοκληρωμένα συστήματα καλλιέργειας, ολοκληρωμένα συστήματα φυτοπροστασίας, σωστή κατεργασία εδάφους).

4. Αρωματικά και φαρμακευτικά φυτά

- Συλλογή, διατήρηση και αξιολόγηση αυτοφυούς γενετικού υλικού.
- Δημιουργία τράπεζας γενετικού υλικού.
- Παραγωγή πολλαπλασιαστικού υλικού.
- Δημιουργία γονότυπων υψηλής ποιότητας και μεγάλων αποδόσεων και in vitro (εργαστηριακά) πολλαπλασιασμός τους.
- Βελτίωση καλλιεργητικών τεχνικών (Εκμηχάνιση καλλιέργειας, εφαρμογή κατάλληλης θρέψης, πιλοτικές βιολογικές καλλιέργειες αρωματικών και φαρμακευτικών φυτών, κατάλληλες για τις διάφορες κλιματικές ζώνες και παραλαβή των αιθέριων ελαίων τους).
- Βελτίωση μετασυλλεκτικών χειρισμών ως προς την ξήρανση, συσκευασία και παραλαβή αιθέριων ελαίων.
- Διερεύνηση εγχώριας και διεθνούς αγοράς για απορρόφηση των προϊόντων.

5. Κτηνοτροφικά φυτά και όσπρια

- Βελτίωση ποικιλιών ως προς την αντοχή τους στις ασθένειες και στην ξηρασία.
- Βελτίωση ποικιλιών μηδικής για ξηρικούς λειμώνες, χειμερινή αναβλάστηση, αντοχή στο κρύο και μακροζωία.
- Δημιουργία ποικιλιών οσπρίων υψηλής ποιότητας.
- Δημιουργία ποικιλιών αγρωστωδών για χλοοτάπητες.
- Συλλογή γενετικού υλικού ντόπιων πληθυσμών.

Βελτίωση καλλιεργητικών τεχνικών με:

- Μελέτη αζωτοβακτηρίων για περιορισμένη χρήση λιπασμάτων
- Μελέτη παραγόντων που επηρεάζουν τη βραστικότητα των οσπρίων
- Εκμηχάνιση καλλιέργειας
- Ολοκληρωμένη καταπολέμηση εχθρών, ασθενειών και ζιζανίων

- Εξεύρεση εργαστηριακών και βιομηχανικών μεθόδων απομόνωσης των πρωτεϊνών και υδατανθράκων για βιομηχανική χρήση και ανθρώπινη κατανάλωση
- Χρησιμοποίηση κτηνοτροφικών φυτών και οσπρίων σε σιτηρέσια αγροτικών ζώων (πειράματα διατροφής)
- Συστηματική απογραφή χαρακτηριστικών συστημάτων βοσκών -κατάταξη σε κατηγορίες.

6. Λαχανοκομία-Ανθοκομία

Γενικές Παρεμβάσεις

- Ανάπτυξη νέων τεχνικών καλλιέργειας ανθοκηπευτικών (υδροπονία κ.λπ.) με αξιοποίηση και τυποποίηση υλικών εγχώριας προέλευσης (υποστρώματα – εδαφικά μίγματα).
- Αξιοποίηση στερεών και υγρών υπολειμμάτων βιολογικού καθαρισμού για χρήση σε καλλιέργειες ανθοκηπευτικών ειδών.
- Ανάπτυξη εναλλακτικών μεθόδων απολύμανσης εδάφους και μιγμάτων, φιλικών προς το περιβάλλον.
- Διατήρηση της ποιότητας ανθοκηπευτικών προϊόντων μετά τη συγκομιδή με κατάλληλους χειρισμούς διαλογής, τυποποίησης, συσκευασίας, συντήρησης και μεταφοράς.
- Διερεύνηση των κατάλληλων εδαφοκλιματικών συνθηκών για υπαίθρια ή υπό κάλυψη καλλιέργεια ανθοκηπευτικών.
- Μελέτη εφαρμογής ορθολογικής λίπανσης, με έμφαση στην υδρολίπανση, με στόχο την παραγωγή προϊόντων υψηλής ποιότητας και προστασία του περιβάλλοντος.
- Επίδραση της λίπανσης στην ποιότητα των λαχανικών (νιτρικά, νιτρώδη κ.λπ.) και εξοικονόμηση νερού στις ανθοκηπευτικές καλλιέργειες.
- Μελέτη καλλιεργητικών και βιολογικών μεθόδων για ολοκληρωμένη καταπολέμηση εχθρών και ασθενειών των ανθοκηπευτικών καλλιεργειών.
- Μελέτη προβλημάτων φυσιολογίας που σχετίζονται με την παραγωγή των ανθοκηπευτικών προϊόντων και της πατάτας.

Λαχανοκομικές Καλλιέργειες

- Δημιουργία ελληνικών ποικιλιών και υβριδίων λαχανοκομικών ειδών και πατάτας με κλασικές και βιοτεχνολογικές μεθόδους που χαρακτηρίζονται από: βελτιωμένη ποιότητα και απόδοση, ευρεία ή ειδική προσαρμοστικότητα, μειωμένη χρήση εισροών, αντοχή σε ασθένειες, καταλληλότητα για βιομηχανική χρήση και επεξεργασία.
- Συνεχής αξιολόγηση νέων ποικιλιών και υβριδίων, κατάλληλων για καλλιέργεια στο θερμοκήπιο ή στο ύπαιθρο. Μελέτη εδαφοκάλυψης κηπευτικών καλλιεργειών.
- Δημιουργία και παραγωγή εγχώριου πολλαπλασιαστικού υλικού και βελτίωση υποστρωμάτων για την καλλιέργεια μανιταριού.
- Μελέτη αειφορικών συστημάτων καλλιέργειας (βιολογικές καλλιέργειες).
- Μελέτη της εφαρμογής του εμβολιασμού των κηπευτικών φυτών σε υποκείμενα για την αντιμετώπιση παθογόνων και αντίξων συνθηκών εδάφους, με παράλληλη διερεύνηση της επίδρασης των υποκειμένων στην ποιότητα και απόδοση των παραγόμενων προϊόντων.
- Αναζήτηση και συλλογή αξιόλογων τοπικών πληθυσμών κηπευτικών, βελτίωση και εγγραφή τους στον εθνικό κατάλογο.
- Δημιουργία νέων ελληνικών ποικιλιών πατάτας. Άμεση αξιοποίηση ποικιλιών πατάτας με χρήση ιστοκαλλιέργειας για παραγωγή όλων των σταδίων πατατόσπορου για κάλυψη αναγκών της χώρας και για εξαγωγές.
- Μελέτη πτήσεων αφίδων σε περιοχές σποροπαραγωγής πατάτας.
- Βελτίωση μεθοδολογίας προβλάστησης πατατόσπορου καλοκαιρινής φύτευσης με χρήση φιλικών προς το περιβάλλον ουσιών.
- Ανάπτυξη εργαστηριακών μεθόδων ελέγχου ταυτότητας ποικιλιών.
- Διερεύνηση της επίδρασης των παραγόντων του περιβάλλοντος Θερμοκηπίων (με έμφαση στις ελάχιστες ανεκτές θερμοκρασίες για εξοικονόμηση ενέργειας στην απόδοση των καλλιεργειών και την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων).
- Εφαρμογή του πλαισίου προδιαγραφών της εμπορίας των λαχανικών, που θεσπίστηκε από την Ε.Ε.

Ανθοκομικές Καλλιέργειες

- Αξιοποίηση αυτοφυών φυτών της μεσογειακής χλωρίδας για ανθοκομική χρήση, καθώς και διερεύνηση της προσαρμοστικότητας νέων καλλωπιστικών φυτών στις κλιματολογικές συνθήκες του ελληνικού χώρου.
- Βελτιστοποίηση των συνθηκών αναπαραγωγής ανθοκομικών φυτών με κλασικές και in vitro τεχνικές.

- Βελτίωση - συμπλήρωση τεχνογνωσίας για παραγωγή καλλωπιστικού φυτικού υλικού συγκεκριμένων προδιαγραφών για το αστικό περιβάλλον.
- Διατήρηση και συλλογή γενετικού υλικού αυτοφυών φυτών της μεσογειακής χλωρίδας για ανθοκομική χρήση.

Δενδρώδεις καλλιέργειες - Αμπελοκαλλιέργεια

Γενικές Παρεμβάσεις

- Αύξηση ανταγωνιστικότητας (βελτίωση ποιότητας και μείωση κόστους παραγωγής).
- Αναδιάρθρωση των δενδροκομικών καλλιεργειών. Προώθηση νέων δενδροκομικών καλλιεργειών κατάλληλων για παραγωγή νέων νωπών ή μεταποιημένων προϊόντων.
- Ανάπτυξη και εφαρμογή βιολογικών συστημάτων παραγωγής προϊόντων για τη μείωση της μόλυνσης του περιβάλλοντος και τη διασφάλιση της υγείας του καταναλωτή.
- Αξιοποίηση ορεινών (καρυδιά καστανιά, μηλιά, κερασιά) και μειονεκτικών περιοχών (χαρουπιιά. αμυγδαλιά. φιστικιά, χοχόμπα, συκιά, φραγκοσυκιά).
- Επισήμανση, συλλογή, αξιολόγηση και διατήρηση γενετικού υλικού οπωροφόρων.

Ελιά

- Αναδιάρθρωση των ποικιλιών με άλλα είδη ή άλλες ποικιλίες ανάλογα με το κλίμα και το έδαφος.
- Ανανέωση των παλαιών - γηρασμένων ελαιώνων.
- Εκμηχάνιση των καλλιεργητικών εργασιών, ιδιαίτερα της συγκομιδής και της καταπολέμησης του δάκου.
- Ανάπτυξη της ολοκληρωμένης καλλιέργειας των ελαιόδεντρων (ορθολογική λίπανση- εναλλακτική φυτοπροστασία).
- Προώθηση παραγωγής βιολογικής καλλιέργειας

Λοιπές Δενδρώδεις Καλλιέργειες

- Βελτίωση ποικιλιών και υποκειμένων ως προς την αντοχή σε βιολογικούς και αβιοτικούς παράγοντες, το νανισμό (κερασιά - μηλιά), την συμφωνία

υποκειμένου – εμβολίου, την ευκολία πολλαπλασιασμού, την αξιολόγηση υποκειμένων και τη δημιουργία υποκειμένων

- Βελτίωση τεχνικών καλλιέργειας
- Τεχνικές διαμόρφωσης σχήματος και καρποφορίας
- Τεχνικές αραιώματος καρπών
- Ορθολογική διαχείριση καλλιέργειας (Φυσιολογία, θρέψη, λίπανση, άρδευση, χειρισμοί εδάφους)
- Κριτήρια ωρίμανσης καρπών και τεχνικές συγκομιδής
- Μηχανοποίηση συγκομιδής στα ακρόδρυα και ελιά
- Βελτίωση μετασυλλεκτικών χειρισμών(τυποποίηση, μεταφορά, συντήρηση)

Αμπελοκαλλιέργεια

- Εισαγωγή και δημιουργία νέων επιτραπέζιων ποικιλιών, έτσι ώστε να ελαττωθεί η υπερπροσφορά ορισμένων ποικιλιών και να διευρυνθεί ο χρόνος συγκομιδής.
- Βελτίωση των συνθηκών συντήρησης και μεταφοράς επιτραπέζιων σταφυλιών.
- Διαμόρφωση τοπικών οίνων και οίνων ανώτερης ποιότητας, αφού προηγηθεί επιλογή κλώνων και ποικιλιών οινοποιίας και ληφθεί υπόψη η ιδιαίτερη σχέση που τα συνδέει με το μικροπεριβάλλον τους (έδαφος- κλίμα).

Γενετική βελτίωση με:

- Δημιουργία τοπικών οίνων από βιολογική πρώτη ύλη, με την αξιοποίηση των μικροκλιμάτων ορισμένων περιοχών, όπως π.χ. Γουμένισσας.
- Διάσωση, διατήρηση αξιολόγηση και αξιοποίηση γενετικών πόρων
- Εμπλουτισμός των αμπελογραφικών συλλογών, αμπελογραφική περιγραφή και ταυτοποίηση των γονοτύπων με κλασικές και βιοτεχνολογικές μεθόδους
- Αμπελοοινική αξιολόγηση και αξιοποίηση των ποικιλιών
- Εισαγωγή και αξιολόγηση υποκειμένων και ποικιλιών
- Κλωνική επιλογή αυτόχθονων ποικιλιών
- Δημιουργία νέων ποικιλιών *Vitis vinifera* με υβριδισμό ή μηχανική

Για τη βελτίωση του προϊόντος απαιτείται ορθολογική διαχείριση της αμπελοκαλλιέργειας όπως, κατάλληλα συστήματα φύτευσης και μόρφωσης,

φυσιολογίας, θρέψης, λίπανσης, άρδευσης, χλωρών κλαδεμάτων, ολοκληρωμένη διαχείριση της καλλιέργειας και εφαρμογή φυτορρυθμιστικών ουσιών.

Μελέτη αλληλεπιδράσεων φυσικού περιβάλλοντος και γονοτύπων και καθορισμός ζωνών καλλιέργειας.

Βελτίωση αναπαραγωγικού υλικού με:

- Σχήμα Παραγωγής - διαχείρισης και σχήμα ελέγχου φυτικού υλικού απαλλαγμένου ιώσεων.
- Επιδημιολογικοί έλεγχοι
- Ανάπτυξη ανοσολογικών και μοριακών διαγνωστικών μεθόδων ιώσεων

Ζωική παραγωγή

Γενικές Παρεμβάσεις

- Γενετική βελτίωση φυλών.
- Παραγωγή γενετικού υλικού για την κτηνοτροφία.
- Οργάνωση των κτηνοτρόφων σε ομάδες παραγωγών.
- Βελτίωση των συνθηκών εκτροφής και διατροφής.
- Συνεκτίμηση των συνεπειών των δασικών πυρκαγιών στην κτηνοτροφία, κατά τη μελέτη και εκτέλεση των έργων αποκατάστασης καμένων εκτάσεων.
- Αναβάθμιση της βοσκοϊκανότητας των βοσκοτόπων με βελτίωση της σύνθεσης της βλάστησης αυτών, εφαρμογή στους υποβαθμισμένους βοσκότοπους του μέτρου της εκτατικοποίησης της κτηνοτροφίας για μία πενταετία, ανόρθωση και βελτίωση θαμνώνων.
- Βελτίωση των υποδομών των φυσικών βοσκοτόπων (δίκτυο δρόμων, φράγματα νερού και λιμνοδεξαμενές, στέγαστρα ζώων, φυτείες αρωματικών φυτών κλπ.)
- Προώθηση της εγκατάστασης φωτοβολταϊκών τόξων στις σταβλικές εγκαταστάσεις, που στερούνται ηλεκτροδότησης.
- Προώθηση και οργάνωση επώνυμων «φυσικών κτηνοτροφικών πάρκων» στους φυσικούς βοσκότοπους (μέσω της συνεργασίας μεταξύ των κτηνοτροφικών μονάδων στην παραγωγή και προμήθεια ζωοτροφών και λοιπών εφοδίων, στην υγειονομική περίθαλψη των ζώων, στην παραγωγή και διάθεση των προϊόντων ζωικής παραγωγής και στην αξιοποίηση της έρευνας).
- Προώθηση επώνυμων πυρήνων βιολογικής κτηνοτροφίας στις περιοχές «φυσικών κτηνοτροφικών πάρκων» και σε άλλες κτηνοτροφικές περιοχές.

- Ανάπτυξη δικτύων διάθεσης μέρους της ζωικής παραγωγής κατ' ευθείαν στον καταναλωτή.

Τομείς Βοοτροφίας και Αιγοπροβατοτροφίας

Γενικές Παρεμβάσεις

- Ανάγκη τεχνικής στήριξης και κυρίως για το management των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων.
- Μετεγκατάσταση των κτηνοτροφικών μονάδων και εκσυγχρονισμός των σταβλικών εγκαταστάσεων κυρίως της αιγοπροβατοτροφίας, στοχεύοντας στη βελτίωση των συνθηκών άσκησης της κτηνοτροφίας.
- Βελτίωση του ζωικού κεφαλαίου και αύξηση των αποδόσεων.
- Στήριξη για την οργάνωση των παραγωγών.
- Βελτίωση της αγροτικής οδοποιίας.
- Ρυθμίσεις για τους βοσκοτόπους και τη βελτίωσή τους.

Χοιροτροφία

- i. Δημιουργία κατάλληλου θεσμικού και οικονομικού πλαισίου.
- ii. Βελτίωση επιπέδου διαχείρισης των εκμεταλλεύσεων και βελτίωση παραγωγικότητας.
- iii. Ανάπτυξη βιολογικής και εκτατικής χοιροτροφίας σε ορεινές-μειονεκτικές περιοχές.

Παρεμβάσεις στην Οрниθοτροφία

- Δημιουργία σύγχρονων, καθετοποιημένων μονάδων αβγοπαραγωγής άνω των 10.000 ορνίθων και κρεοπαραγωγής άνω των 50.000 νεοσσών ανά εκτροφή.

Παρεμβάσεις στην Μελισσοκομία

1. Αύξηση παραγωγικότητας μελισσοσμηνών με τις άριστες κατά το δυνατόν συνθήκες εκτροφής .

- 2) Αύξηση αριθμού μελισσοσμηνών /εκμετάλλευση.
- 3) Βελτίωση εκτροφής.

Παρεμβάσεις στον τομέα της αλιείας

- Προώθηση των ιχθυοκαλλιεργειών και οστρακοκαλλιεργειών διότι ευνοούνται από τις συνθήκες των περιοχών της περιφέρειας.

Εξειδίκευση παρεμβάσεων στο φυσικό περιβάλλον σε συσχέτιση με τις προτεινόμενες αναδιαρθρώσεις στον πρωτογενή τομέα

Νομός Ημαθίας

- Έλεγχος της ρύπανσης από αγροχημικά, αστικά ή βιομηχανικά απόβλητα και η ταχύτερη εφαρμογή και τήρηση, από τους γεωργούς, απαιτητικών προτύπων με βάση την κοινοτική νομοθεσία που αφορά το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία, ώστε να περιοριστεί η ρύπανση που έχει προκληθεί στην Τάφρο 66 και των ποταμών Λουδία, Αλιάκμονα και Τριπόταμου.

Νομός Θεσσαλονίκης

- Δημιουργία χώρων υγειονομικής ταφής (ΧΥΤΑ).
- καθορισμός ειδικών χώρων εναπόθεσης υλικών (μπάζα, ζωικά και βιομηχανικά απόβλητα)
- εντατικοποίηση των ελέγχων στις βιομηχανίες
- Ενθάρρυνση των γεωργών για εφαρμογή μίας αειφόρου γεωργίας σύμφωνα με τα πρότυπα της ορθής γεωργικής πρακτικής.
- Αξιοποίηση και ανάδειξη του Αξιού ποταμού και αποσαφήνιση του νομικού πλαισίου για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων αγροτικού τουρισμού.
- Συγκρότηση περιβαλλοντικών ομάδων για την ενημέρωση των πολιτών και η Υλοποίηση δράσεων περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.
- Εφαρμογή βιολογικού καθαρισμού για την προστασία των λιμνών που αποτελούν προστατευόμενες περιοχές Ramsar.
- Δημιουργία δασικών δρόμων και περιπατητικών μονοπατιών, χώρων αναψυχής, ξενώνων και αθλητικών κέντρων με στόχο την ενίσχυση του αισθητικού και οικολογικού χαρακτήρα της περιοχής, τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις

αγροτικές περιοχές και την ενθάρρυνση ανάπτυξης αγροτουριστικών δραστηριοτήτων.

Νομός Κιλκίς

- 1) Βιολογικός Καθαρισμός στον Αξιό ποταμό αλλά και για τα αστικά λύματα.
- 2) Αποχετευτικά έργα και έργα υποδομής για αποφυγή μόλυνσης του Γαλλικού ποταμού.
- 3) Κατασκευή φραγμάτων για την αποταμίευση υδάτινων πόρων και η επιβολή αυστηρών κυρώσεων για την υπεράντληση νερού.

Νομός Πέλλας

1. Δράσεις ενημέρωσης και περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης καθώς και η εκπόνηση περιβαλλοντικών μελετών.
2. Στροφή από τη συμβατική στη βιολογική γεωργία.
3. Εφαρμογή βιολογικού καθαρισμού.
4. Δημιουργία αποχετευτικού και αρδευτικού δικτύου.
5. Ένταξη της περιοχής Αψαλού-Μογλενίτσας σε περιβαλλοντικό πρόγραμμα LIFE.

Νομός Πιερίας

- i. Αξιοποίηση του Πλατανοδάσους Νεοκαισάρειας καθώς και η περιοχή του Πέλεκα.
- ii. Αναβάθμιση υποβαθμισμένων περιοχών όπως της περιοχής Βατάν και στον Παράδεισο.
- iii. Προσδιορισμός έργων υποδομής (ύδρευση, αποχέτευση και παρεμβάσεις στις πλατείες και στους χώρους πρασίνου).

Νομός Σερρών

1. Ανάγκη διαφύλαξης και βελτίωσης των φυσικών πόρων και διαφοροποίηση προς μη γεωργικές δραστηριότητες.
2. Ανάδειξη των δασών της περιοχής.
3. Δημιουργία υποδομών χώρων αναψυχής (περιπατητικά μονοπάτια, περιβαλλοντικά πάρκα και δασικούς δρόμους) και τουριστικών υπηρεσιών.

4. Ενασχόλησης με τον αγροτικό τουρισμό στη λίμνη Πεθελινού στο Δ. Στρυμόνα.
5. Σύνταξη περιβαλλοντικών μελετών που θα συμβάλλει στην ανάπτυξη της περιοχής. Δημιουργία χώρων εναπόθεσης απορριμμάτων στο Δ. Σερρών
6. Αξιοποίηση της γεωθερμίας στην περιοχή Θερμών και στα Δ.Δ. Πατρικίου και Αχινού.
7. Δημιουργία γεωλογικού πάρκου στο Δημοτικό Διαμέρισμα Αλιστράτης,
8. Δημιουργία δρόμων, φραγμάτων και έργων αντισλημμυρικής προστασίας
9. Κατασκευή μονάδων επεξεργασίας των λυμάτων, με στόχο την προστασία της υγείας των δημοτών, την ποιότητα ζωής και την αειφόρο ανάπτυξη.

Νομός Χαλκιδικής

1. Ανάγκη για βιολογικό καθαρισμό των λυμάτων στα Πλάγια και την Τρίγλια.
2. Προστασία και η ανάδειξη ως περιοχής φυσικού κάλλους και οικολογικού ενδιαφέροντος του ποταμού Χαβριά και της περιοχής Μπάρας στα Ψακούδια.
3. Δημιουργία χώρων υγειονομικής ταφής των απορριμμάτων (ΧΥΤΑ).
4. Υλοποίηση προγράμματος ανακύκλωσης και στην εφαρμογή βιολογικού καθαρισμού.

1.4 ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΚΑΠ

Έμφαση στις Καινοτόμες Δράσεις

Το μέλλον της αγροτικής ανάπτυξης βασίζεται και στις καινοτόμες δράσεις. Για παράδειγμα με τη χρησιμοποίηση βιολογικών πρώτων υλών για την παραγωγή βιοκαυσίμων, όπως:

- Ζαχαρότευτλων, αραβοσίτου και σόργου για παραγωγή βιοαιθανόλης
- Ηλίανθου και ελαιοκράμβης για παραγωγή βιοντίζελ.

Η ελαιοκράμβη είναι νέα καλλιέργεια, γι' αυτό η εισαγωγή και η επέκταση της θα είναι σταδιακή. Μπορεί να υποκαταστήσει τα χειμερινά σιτηρά.

Δημιουργία πρότυπης θερμοκηπιακής μονάδας και έργων αξιοποίησης της γεωθερμίας για παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος στο Δήμο Αλεξάνδρειας (πεδινή περιοχή Νομού Ημαθίας).

Βιολογική καλλιέργεια καστανιάς (Νότια περιοχή Νομού Πιερίας).

Αναμονή λειτουργίας εργοστασίου παραγωγής βιομάζας από ενεργειακά φυτά ενδεικτικά στο Δ.Δ Παραλιμνίου (Περιοχή Στρυμόνα).

Εκτροφή βουβαλιών ενδεικτικά στο Δ.Δ. Χρυσχώραφων (Περιοχή Στρυμόνα).

1.5 Η ΝΕΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΗΣ ΚΑΠ

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) συμπεριλαμβάνεται στη γενικότερη Στρατηγική της Ευρώπης 2020. Μια αναπτυξιακή στρατηγική της ευρωπαϊκής οικονομίας που αναζητά πολιτικές για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας στις παγκόσμιες αγορές, στη διατροφική και επισιτιστική ασφάλεια, στη ρύθμιση και εποπτεία των αγορών και κυρίως για τον ανταγωνιστικό της ρόλο στα διατροφικά προϊόντα.

Ζητούμενα η συμπληρωματικότητά της με την ενεργειακή αυτάρκεια, η συμβολή της στην αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών, στη βιοποικιλότητα και στο νέο καταμερισμό του διεθνούς εμπορίου, το οποίο σταδιακά στρέφεται πλέον σε περιφερειακές συμφωνίες. Και φυσικά, ο νέος ρόλος της ΚΑΠ θα κριθεί και από τη θεσμική ενίσχυση της ΕΕ, την αλλαγή του τρόπου διακυβέρνησής της και την πορεία των Δημοσιονομικών Προοπτικών.

Αυτό το νέο πλαίσιο θα πρέπει να εγγυάται ότι οι αγρότες θα διασφαλίσουν τις θέσεις εργασίας τους, ενώ θα δημιουργηθούν και νέες θέσεις απασχόλησης, τόσο στο πλαίσιο της «πράσινης ανάπτυξης» όσο και των γενικότερων επενδύσεων στο διατροφικό τομέα με στόχο την παραγωγή ασφαλών και υψηλής ποιότητας τροφίμων. Τα τρόφιμα αυτά πρέπει να καταναλώνονται από όλους τους πολίτες ως δικαίωμα και όχι ως προνόμιο ορισμένων κοινωνικών στρωμάτων. Τα τρόφιμα είναι δημόσια αγαθά.

(η Μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής).

Στην **νέα αρχιτεκτονική της ΚΑΠ** οι βασικές προτεραιότητές μας, οι οποίες και θα πρέπει να διασφαλιστούν, είναι:

1. άμεσες ενισχύσεις που θα διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των αγροτικών εκμεταλλεύσεων,
2. επιπρόσθετες ενισχύσεις ανάλογα με τα εδαφολογικά χαρακτηριστικά των περιοχών και την ποιότητα των προϊόντων,
3. μέτρα βελτίωσης της λειτουργίας της αλυσίδας εφοδιασμού των αγροτοδιατροφικών προϊόντων και προώθηση νέων μηχανισμών ελέγχου και εποπτείας τους σε ευρωπαϊκό επίπεδο,
4. πολιτικές για την ανάληψη των κινδύνων του αγροτικού εισοδήματος από φυσικές καταστροφές και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων ,
5. δημιουργία ενιαίου ή και αυτοδιαχειριζόμενου περιφερειακού δικτύου ασφάλειας των εμπορικών τιμών,
6. προώθηση συμβολαίων διαμέσου διαθεσμικών συμφωνιών,

7. παρακολούθηση των τιμών αλλά και του κόστους παραγωγής διαμέσου Παρατηρητηρίων,

8. κατοχύρωση της απασχόλησης και της απασχολησιμότητας,

9. προώθηση συμπληρωματικών οικονομικών και κοινωνικών πολιτικών με στόχο την εδαφολογική συνοχή και την εισοδηματική σύγκλιση,

10. ενσωμάτωση της αγροτικής δραστηριότητας με εκείνη της πράσινης ενέργειας, κυρίως με τη διαχείριση της βιομάζας, των βιολογικών αποβλήτων, των βιοκαυσίμων δεύτερης γενιάς των φωτοβολταϊκών, της γεωθερμίας και άλλων φιλικών στο περιβάλλον καινοτομιών.

Έχοντας διαμορφώσει τις προτεραιότητες του Υπουργείου για το επόμενο χρονικό διάστημα, αναπτύσσουμε ένα πολυδιάστατο «πλέγμα» πρωτοβουλιών ώστε αφενός να βοηθήσουμε τον αγροτικό κόσμο να ξεπεράσει την κρίση και αφετέρου να τον προετοιμάσουμε ενόψει των νέων πολιτικών που θα ισχύσουν από το 2013.

Ήδη έχει συγκροτηθεί ομάδα εργασίας στο Υπουργείο, οι προτάσεις της οποίας θα τεθούν σε δημόσια διαβούλευση τον Οκτώβριο του 2010, ώστε η ελληνική πλευρά να είναι έτοιμη για τις διαπραγματεύσεις σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής, η οποία αναμένεται το Νοέμβριο.

Στη διαβούλευση αυτή, οι αγρότες αποκτούν έναν καινούργιο ουσιαστικό ρόλο. Γίνονται ενεργοί μέτοχοι και συνδιαμορφωτές της κορυφαίας αυτής διαδικασίας. Ο αγροτικός κόσμος, οι φορείς του αλλά και οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι του συνόλου της αγροτικής οικονομίας καλούνται να συνεισφέρουν με ρεαλισμό τις απόψεις τους και τις διεκδικήσεις τους.

Μια τέτοια μεταρρυθμιστική διαδικασία μεγάλου βεληνεκούς, όπως η νέα ΚΑΠ 2013, δημιουργεί νέες απαιτήσεις και προκλήσεις, στις οποίες η Ελλάδα οφείλει να ανταποκριθεί με συνέπεια και ευθύνη.

Ανταγωνιστικότητα Ελληνικής γεωργίας – Επιμέρους Στρατηγικές Ανασυγκρότηση γεωργικών συνεταιρισμών

Πρόκειται για μία από τις πιο σημαντικές μεταρρυθμίσεις, που αλλάζει την οργάνωση των συνεταιρισμών, τη διάρθρωση της αγροτικής οικονομίας, τη λειτουργία και τον έλεγχο της αγοράς τροφίμων καθώς και την ανάπτυξη της περιφερειακής οικονομίας.

Ένας συνεταιρισμός αυξάνει την διαπραγματευτική δύναμη των ίδιων των αγροτών, δημιουργεί οικονομίες κλίμακας, επιτυγχάνει φθηνότερες εισροές και καλύτερες τιμές για τα παραγόμενα προϊόντα, αποτρέπει τους μεσάζοντες να διαστρεβλώνουν τις ενδιάμεσες και τελικές τιμές, συνδιαμορφώνει νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα στήριξης της αγροτικής οικονομίας, προάγει νέες επενδυτικές συμμαχίες, προωθεί καινοτόμα και ποιοτικά προϊόντα, ενώ φέρνει κοντά τον παραγωγό με τον καταναλωτή.

Στις προτάσεις μας για την Ανασυγκρότηση των Αγροτικών Συνεταιρισμών προβλέπονται.

- Η σταδιακή μετατροπή των σημερινών Ενώσεων (ΕΑΣ) σε συνεταιρισμούς. Οποιαδήποτε μετατροπή θα είναι εθελοντική, ενώ η διατήρηση κλαδικού χαρακτήρα εξαρτάται από την απόφαση της κάθε Οργάνωσης.
- Η υποχρεωτική συνεργασία και παράδοση της παραγωγής των μελών του Συνεταιρισμού.
- Η διάλυση ή συγχώνευση προβληματικών συνεταιριστικών οργανώσεων γίνεται βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ή νέων διατάξεων οι οποίες θα διευκολύνουν τη χρησιμοποίηση της ακίνητης περιουσίας των υπό διάλυση οργανώσεων.
- Η δυνατότητα συνεργασίας συνεταιρισμών σε εθνικό επίπεδο για τη δημιουργία Κεντρικών Ενώσεων ή Κοινοπραξιών.
- Η δυνατότητα νέου τρόπου διαχείρισης των Συνεταιρισμών από αιρετούς ή διευθυντικά στελέχη, που όμως καταθέτουν απολογισμό στη Γενική Συνέλευση της Οργάνωσης.
- Η δυνατότητα και ο τρόπος συμμετοχής ιδιωτών μελών-επενδυτών αποφασίζεται από το καταστατικό των ίδιων των συνεταιριστικών οργανώσεων.
- Η δημιουργία μητρώου Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, το οποίο επικαιροποιείται συνεχώς ανάλογα με τη λειτουργία των Οργανώσεων. Το Μητρώο διατηρείται και στο ΥΠΑΑΤ.
- Η συγκρότηση Κεντρικού Εποπτικού Οργάνου των Συνεταιρισμών, το οποίο ελέγχει την οικονομική διαχείριση, τη λειτουργία και τον τρόπο εκλογής των ΔΣ. Επιβολή κυρώσεων έως και αποκλεισμού του συνεταιρισμού εφόσον δεν τηρούνται οι βασικές υποχρεώσεις.
- Η συνεχής εκπαίδευση των μελών, των υπαλλήλων, των στελεχών και των διοικήσεων και η συνεργασία με ερευνητικούς και επιστημονικούς φορείς στοχεύει στη βελτίωση της παραγωγής ποιοτικών και ανταγωνιστικών προϊόντων.

Η ανασυγκρότηση των Αγροτικών Συνεταιρισμών αποσκοπεί σε πραγματικούς συνεταιρισμούς που συμμετέχουν πραγματικοί παραγωγοί.

Σχεδιασμός και διαχείριση αγροτικής γης

Η σωστή διαχείριση των φυσικών πόρων είναι ένα κρίσιμο κεφάλαιο στην εφαρμογή της πράσινης ανάπτυξης στη γεωργία. Αναπτυξιακές πολιτικές, όπως η διαχείριση του νερού, η ποιότητα του εδάφους, η κατανομή των αναπτυξιακών πόρων απαιτούν χωροταξικό σχεδιασμό και ορθολογική διαχείριση της γης. Μια μεταρρύθμιση της χρήσης και διαχείρισης της αγροτικής γης προς όφελος της οικονομίας και των ίδιων των αγροτών απαιτείται να λάβει υπόψη και τις νέες διατροφικές ανάγκες.

Με ορίζοντα το Νοέμβριο του 2010, θα έχουν επιλυθεί σημαντικά και πολύπλοκα ζητήματα, λαμβάνοντας υπόψη και τη νέα αρχιτεκτονική δομή της χώρας όπως αυτή διαμορφώνεται από το σχέδιο «Καλλικράτης».

Σημειώνεται ότι μια τέτοια παρέμβαση προϋποθέτει μια πλήρη αποτύπωση και πληρότητα στοιχείων αναφορικά με τις επιλέξιμες εκτάσεις και τη σημερινή κατάσταση χρήσης τους.

Η εικόνα αυτή είναι πλέον διαθέσιμη και επικαιροποιείται συνεχώς. Έχουμε πλέον στα χέρια μας ένα πολύτιμο εργαλείο χάραξης και εφαρμογής πολιτικής. Ένα εργαλείο, μία ταυτότητα, με διαφάνεια και αποτελεσματικότητα.

Η ολοκλήρωση του Ο.Σ.Δ.Ε (Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Επιδοτήσεων), του αποκαλούμενου Αγροτικού Κτηματολογίου, είναι πλέον γεγονός. Η Ελλάδα έχει ζητήσει μαζί με άλλα κράτη μέλη από την Επιτροπή την πληρωμή προκαταβολών των κοινοτικών άμεσων ενισχύσεων στους παραγωγούς το φθινόπωρο 2010.

Η αγροτική γη είναι το ποιοτικό κριτήριο για τη στήριξη της ελληνικής υπαίθρου και των Νέων Αγροτών, ενώ η αναδιανομή μια από τις βασικές πολιτικές του Κράτους Πρόνοιας. Συστήνεται Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ανταγωνιστικότητα Ελληνικής γεωργίας – Επιμέρους Στρατηγικές
Προϊόντα Ελληνικής γης (Μεσογειακή ελληνική διατροφή, στρατηγική τροφίμων, διατροφική διπλωματία).

Με «όχημα» τη Διατροφική Διπλωματία και με «όπλο» την Ελληνική Μεσογειακή Διατροφή, το ΥΠΑΑΤ σχεδιάζει δράσεις για την ανάδειξη και την προώθηση των ελληνικών προϊόντων εντός και εκτός συνόρων.

Η ενίσχυση του τομέα της Διατροφής ως δυναμικής πολιτικής οικονομικής ανάπτυξης και διασφάλισης της δημόσιας υγείας είναι εφικτή εάν ενεργοποιηθούν οι εμπλεκόμενοι στη διατροφική αλυσίδα φορείς και κατοχυρωθεί η πιστοποίηση των παραδοσιακών ελληνικών τροφίμων σε συνδυασμό με τη σήμανση προέλευσής τους.

Η ανάπτυξη συνεργειών με όλους τους κοινωνικούς εταίρους αλλά και η καλλιέργεια «εθνικής», συλλογικής συνείδησης για την υποστήριξη των προϊόντων της ελληνικής γης αποτελούν βασικές συνιστώσες μιας κοινής προσπάθειας για κοινωνική συνοχή, ανάπτυξη και ευημερία. Επιλογή μας είναι η ευαισθητοποίηση του κοινωνικού συνόλου, η ενεργοποίηση της κοινωνικής ευθύνης και αλληλεγγύης και η καλλιέργεια της υπευθυνότητας.

Προς αυτή την κατεύθυνση, το ΥΠΑΑΤ διοργανώνει νέου τύπου συλλογικές προωθητικές δράσεις με σκοπό την ενημέρωση του κοινού, την κινητοποίηση και ανταλλαγή τεχνογνωσίας των παραγωγών αλλά και την προβολή επιτυχημένων παραδειγμάτων σωστής επιχειρηματικής δραστηριοποίησης από αγροτικές-συνεταιριστικές δομές.

Με βάση το διατροφικό μοντέλο, διαμορφώνουμε νέες εταιρικές σχέσεις και νέα χρηματοπιστωτικά προϊόντα. Ταυτόχρονα, βρίσκεται σε εξέλιξη πρωτοβουλία αναγνώρισης της Μεσογειακής Διατροφής ως τμήμα της Άυλης Πολιτιστικής Κληρονομιάς της Ουνέσκο.

Μια πρωτοβουλία, που συνδυάζεται άρρηκτα με τη σύσταση Εθνικού Κέντρου Μεσογειακής Διατροφής, το οποίο φιλοδοξεί να καθιερώσει την Ελλάδα ως «Διατροφικό κόμβο ποιότητας της Μεσογείου».

Αναδεικνύουμε το ελαιόλαδο ως εθνικό προϊόν “Made in Greece”. Μια ένδειξη που αποτελεί ταυτότητα-διαβατήριο ποιότητας στις διεθνείς αγορές. Στο πλαίσιο αυτής της πολιτικής και φιλοσοφίας, επιδιώκουμε τη μέγιστη δυνατή συνέργεια με τα συναρμόδια Υπουργεία, Οργανώσεις και Φορείς, και προωθούμε τις ακόλουθες δράσεις:

- Εκπόνηση και κατοχύρωση σήματος «Προϊόν Ελληνικής Γης» και δημιουργία πρότυπου σήματος πιστοποίησης.
- Καταγραφή των ελληνικών παραδοσιακών προϊόντων και δημιουργία σήματος εθνικής αναγνώρισης και πιστοποίησης «Ελληνικών Παραδοσιακών Προϊόντων».
- Καταγραφή των νησιωτικών προϊόντων και δημιουργία πρότυπου σήματος πιστοποίησης «Ελληνικών Νησιωτικών Προϊόντων».
- Δημιουργία Κεντρικού Πληροφοριακού Συστήματος Πληροφόρησης και Ελέγχου Ιχνηλασιμότητας και Ποιότητας των αγροτικών προϊόντων, με σκοπό την τήρηση των κανόνων ασφάλειας και υγιεινής των τροφίμων.
- Προώθηση συνεργειών με επαγγελματικούς φορείς (όπως ΣΕΒ, ΣΕΒΕ, ΣΕΤΕ, ΠΟΕΣΕ), Ενώσεις Καταναλωτών, Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, Αστικές Μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες (όπως Ελληνικό Δίκτυο για την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη, ΕΣΤΙΑ).
- Συνεργασία με Δημόσιους Οργανισμούς και Πιστωτικά Ιδρύματα (όπως ΟΠΕ, ΕΟΤ, ΟΠΑΠ, ΑΤΕ).
- Σύμπραξη με μεγάλες αλυσίδες τροφίμων και λιανεμπόρους για την προώθηση των Προϊόντων της Ελληνικής Γης και τη δημιουργία χώρων πώλησης αποκλειστικά ελληνικών προϊόντων.
- Δημιουργία θεσμού Γιορτών της Ελληνικής Γης στις Περιφέρειες της χώρας και ανάδειξη ενός τοπικού προϊόντος ως το τιμώμενο προϊόν κάθε Περιφέρειας.
- Σύσταση Κέντρου Μεσογειακής Διατροφής στο Αγρόκτημα Βυτίνας.
- Ενημέρωση για τις ελληνικές Γεωγραφικές Ενδείξεις (Προϊόντα ΠΟΠ και ΠΓΕ) των στελεχών του δημόσιου τομέα, που εμπλέκονται λόγω αρμοδιότητας σε διαπραγματεύσεις ΕΕ-τρίτων χωρών, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εξωτερικών και το Υπουργείο Οικονομίας, Ανάπτυξης και Ναυτιλίας.

Τα Προϊόντα της Ελληνικής Γης, προϊόντα μιας μεγάλης και ιστορικής κληρονομιάς της Μεσογείου, μπορούν να αποτελέσουν «κλειδί» για την εξωστρέφεια της ελληνικής οικονομίας.

2.Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

2.1 ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΚΟΙΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) ξεκίνησε στη δυτική Ευρώπη της δεκαετίας του '50, οπότε οι κοινωνίες είχαν καταστραφεί από τον πολυετή πόλεμο και η γεωργία βρισκόταν σε παραλυσία και δεν μπορούσε να εγγυηθεί την επισιτιστική ασφάλεια. Η αρχική ΚΓΠ έδωσε λοιπόν έμφαση στη βελτίωση της παραγωγικότητας της γεωργίας, ώστε να εφοδιάζονται σταθερά οι καταναλωτές με φθηνά είδη διατροφής και να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του γεωργικού τομέα της ΕΕ.

Η ΚΓΠ προσέφερε επιδοτήσεις και συστήματα που εξασφάλιζαν υψηλές τιμές στους γεωργούς, παρέχοντας τους κίνητρα να παράγουν περισσότερο. Εχορηγείτο οικονομική βοήθεια για την αναδιάρθρωση της γεωργίας π.χ. επιδοτήσεις για επενδύσεις στη γεωργία με στόχο την αύξηση του μεγέθους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων και τη διαχείριση και προσαρμογή των τεχνολογικών γνώσεων στις οικονομικές συνθήκες που επικρατούσαν τότε. Ελήφθησαν ορισμένα μέτρα υπό τη μορφή βοήθειας για πρόωρη συνταξιοδότηση, για επαγγελματική κατάρτιση και για την ενίσχυση των μειονεκτικών περιοχών.

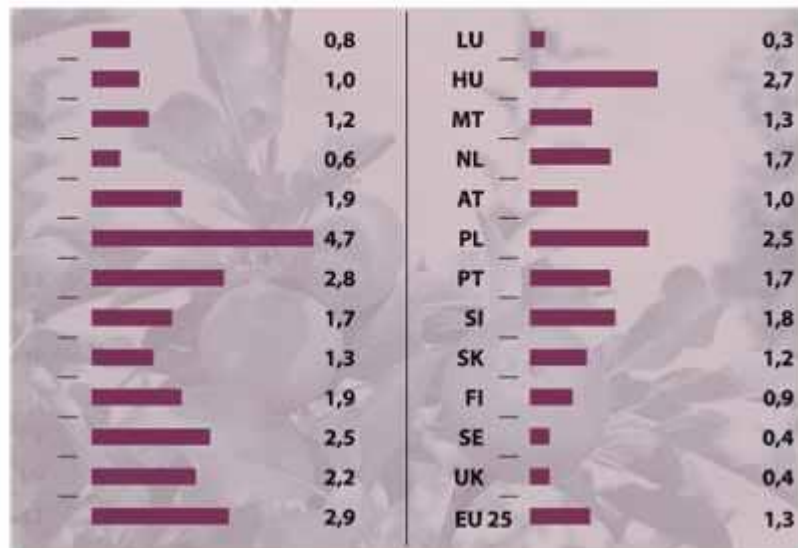
Πέτυχε τον στόχο της, δηλαδή την αυτάρκεια της ΕΕ από τη δεκαετία του '80 και μετά. Ξαφνικά όμως η ΕΕ βρέθηκε αντιμέτωπη με σχεδόν διαρκή πλεονάσματα των σημαντικότερων γεωργικών προϊόντων, ορισμένα εκ των οποίων εξάγονταν (με τη βοήθεια επιδοτήσεων) και άλλα αποθηκεύονταν ή διατίθεντο στην αγορά εντός της ΕΕ. Τα μέτρα αυτά είχαν μεγάλο δημοσιονομικό κόστος, στρέβλωναν ορισμένες παγκόσμιες αγορές, δεν εξυπηρετούσαν πάντοτε κατά τον καλύτερο τρόπο τα συμφέροντα των γεωργών, σε βαθμό που άρχισαν γρήγορα να τα επικρίνουν τόσο οι καταναλωτές όσο και οι φορολογούμενοι. Παράλληλα η κοινωνία άρχισε να ανησυχεί όλο και περισσότερο για την περιβαλλοντική αειφορία της γεωργίας, με τη σύνοδο κορυφής του Ρίο (1992) να αντιπροσωπεύει ένα σημαντικό γεγονός στις αρχές της δεκαετίας του '90.

Πολλές σημαντικές αλλαγές όσο αναφορά την ΚΓΠ είχαν ήδη γίνει στη δεκαετία του '80, αλλά οι περισσότερες έγιναν στη δεκαετία του '90. Οι περιορισμοί της παραγωγής βοήθησαν στη μείωση των πλεονασμάτων (γαλακτοκομικές ποσοστώσεις του 1983). Νέα έμφαση δόθηκε τότε στη φιλική προς το περιβάλλον γεωργία. Οι γεωργοί χρειάστηκε να προσανατολιστούν περισσότερο προς την αγορά, λαμβάνοντας παράλληλα άμεσες ενισχύσεις στο εισόδημά τους και να ανταποκριθούν στις εξελισσόμενες προτεραιότητες των καταναλωτών (μεταρρύθμιση «MacSharry» του 1992).

Αυτό οδήγησε σε μια θεμελιώδη διαδικασία μεταρρύθμισης της ΚΓΠ που ξεκίνησε το 1992 και αργότερα βάθυνε και επεκτάθηκε το 1999 με την Ατζέντα 2000, η οποία ξεκίνησε τη μετάβαση από το προϊόν υποστήριξη (μέσω των τιμών) για τη στήριξη των

παραγωγών (μέσω της στήριξης του εισοδήματος). Στην ουσία αυτή η διαδικασία μεταρρύθμισης υπήρξε η αφετηρία της μείωσης των τιμών στήριξης, η εισαγωγή των άμεσων ενισχύσεων για ορισμένους βασικούς τομείς της γεωργίας και της διαχείρισης της προσφοράς εργαλείων) και εισήγαγε μια νέα πολιτική αγροτικής ανάπτυξης ως δεύτερος πυλώνας της ΚΓΠ. Ο τελευταίος ενθάρρυνε πολλές αγροτικές πρωτοβουλίες ενώ παράλληλα βοηθούσε τους γεωργούς να διαφοροποιήσουν, να βελτιώσουν την εμπορία των προϊόντων τους και να αναδιαρθρώσουν τις επιχειρήσεις τους με άλλο τρόπο.

**ΠΟΣΟΣΤΙΑΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΣΤΟ
ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ (ΑΕΠ) – 2005**

(Αγροτική Πολιτική)

Το Πρόγραμμα Δράσης 2000 καθιέρωσε ρητά τους οικονομικούς, κοινωνικούς, και περιβαλλοντικούς στόχους, στο πλαίσιο αυτό επαναδιατύπωσε νέα σειρά στόχων για την ΚΑΠ σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Συνθήκης του Άμστερνταμ. Αυτό είχε ως σκοπό να δοθεί συγκεκριμένη μορφή σε ένα ευρωπαϊκό πρότυπο Γεωργίας και να διατηρηθεί η ποικιλομορφία των γεωργικών συστημάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών με ειδικά προβλήματα, κατά τα επόμενα έτη. Οι στόχοι αυτοί κατευθύνονταν στην αγορά και στην αυξημένη ανταγωνιστικότητα, στην ασφάλεια και ποιότητα των τροφίμων. Επίσης στη σταθεροποίηση των γεωργικών εισοδημάτων, την ενσωμάτωση των περιβαλλοντικών προβληματισμών της γεωργικής πολιτικής, την ανάπτυξη της ζωτικότητας των αγροτικών περιοχών, την απλοποίηση και την ενίσχυση αποκέντρωσης.

(www.google.com)

Η τακτική και συνεπής προσαρμογή της ΚΓΠ στις πιέσεις της ευρωπαϊκής κοινωνίας και την εξελισσόμενη οικονομία της φαίνεται από τη νέα δέσμη μεταρρυθμίσεων που

ξεκίνησε το 2003 και συνεχίστηκε το 2008 με το τσεκ απ, το οποίο στοχεύει στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του γεωργικού τομέα, την προώθηση μιας προσανατολισμένης προς την αγορά, αειφόρου γεωργίας και την ενίσχυση της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης.

Η στήριξη του εισοδήματος έχει γίνει πλέον ανεξάρτητη από την παραγωγική δραστηριότητα, επιτρέποντας έτσι τους αγρότες της ΕΕ να λάβουν τις οικονομικές αποφάσεις τους με βάση τις ενδείξεις της αγοράς. Από την άλλη πλευρά, η στήριξη του εισοδήματος συνδέεται με την τήρηση των προτύπων για το περιβάλλον, τα τρόφιμα, την ασφάλεια, την ποιότητα και την καλή διαβίωση των ζώων ότι τα αιτήματα της κοινωνίας των πολιτών και ότι τα κράτη μέλη της ΕΕ έχουν υλοποιηθεί μέσω της πολλαπλής συμμόρφωσης.

Σύμφωνα με το νέο σύστημα οι γεωργοί εξακολουθούν να λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις για την σταθεροποίηση του εισοδήματος τους, αλλά οι ενισχύσεις αυτές δεν συνδέονται πλέον με την παραγωγή. Επιπλέον, οι γεωργοί πρέπει να τηρούν ορισμένα πρότυπα όσον αφορά το περιβάλλον, την ασφάλεια των τροφίμων, την υγιεινή των φυτών και την καλή μεταχείριση των ζώων. Σε περίπτωση μη τήρησης της απαίτησης συμμόρφωσης προς αυτά τα πρότυπα (γνωστή ως «πολλαπλής συμμόρφωσης»), μειώνονται οι άμεσες ενισχύσεις τους. Η αποκοπή του δεσμού μεταξύ παραγωγής και ενισχύσεων (γνωστή και ως «αποσύνδεση») θα επιτρέψει στους γεωργούς της ΕΕ να προσανατολιστούν περισσότερο προς την αγορά. Θα είναι ελεύθεροι να παράγουν τα προϊόντα που θα τους αποφέρουν τα περισσότερα κέρδη ενώ παράλληλα, πράγμα αναγκαίο γι' αυτούς, θα διατηρούν σταθερό το εισόδημά τους. Αυτές οι μεταρρυθμίσεις δεν έχουν απλώς ξεκαθαρίσει τον ορίζοντα της ΚΓΠ, αλλά έχουν κάνει και σαφέστερη την αξία της σε ολόκληρη την κοινωνία.

2.2 ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΚΓΠ έχει υποστεί θεμελιώδεις μεταρρυθμίσεις στη πάροδο του χρόνου για μπορέσει να ανταποκριθεί στις μεταβαλλόμενες οικονομικές συνθήκες καθώς και τις κοινωνικές προσδοκίες και απαιτήσεις. Οι προκλήσεις του σήμερα, όχι μόνο για την ΚΓΠ, αλλά και για την επέκταση στον ευρύτερο θεσμικό και οικονομικό πλαίσιο, εντός του οποίου εξελίσσεται η πολιτική. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ΚΓΠ σήμερα είναι ευρύτερη από ό,τι στο παρελθόν και περιλαμβάνουν:

- Αύξηση της παγκοσμιοποίησης με μεγαλύτερη ολοκλήρωση των εθνικών οικονομιών στην διεθνή οικονομία και συνεπώς, μεγαλύτερη αλληλεξάρτηση και πιο ανταγωνιστική πίεση για τη γεωργία. Ο αντίκτυπος της οικονομικής κρίσης στη γεωργία είναι ένα αξιοσημείωτο παράδειγμα.

- Η αύξηση των περιβαλλοντικών πιέσεων πάνω από τη γεωργία και τις αγροτικές περιοχές, μεταξύ των οποίων είναι οι κλιματικές αλλαγές, η διαθεσιμότητα και ποιότητα του νερού, και η ανάγκη να σταματήσει η απώλεια της βιοποικιλότητας είναι από τις πιο σημαντικές.

- Αύξηση της μεταβλητότητας των τιμών, εντός του οποίου η παγκόσμια εμφάνιση του τομέα των βιοκαυσίμων και οι επιπτώσεις των κλιματικών αλλαγών έχουν χαρακτηριστεί ως τους κύριους παράγοντες που συμβάλλουν στην μεγαλύτερη αστάθεια της αγοράς.

- Θέματα ασφάλειας των τροφίμων. Η αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού και η αλλαγή των καταναλωτικών προτύπων δημιουργούν πιέσεις στους παγκόσμιους πόρους για να παρέχουν επαρκείς ποσότητες τροφίμων. Πρόσφατες εξελίξεις έχουν αυξήσει τις ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων, ιδίως λόγω των δεσμών της με την κλιματική αλλαγή (λόγω των επιπτώσεων της στην διαφοροποίηση της προσφοράς, και έτσι η διαθεσιμότητα στα τρόφιμα).

Οι συνδυασμός του τομέα γεωργίας και τροφίμων αντιπροσωπεύει 17 εκατ. θέσεις εργασίας (7,6% του συνολικού ποσοστού απασχόλησης) και 3,5% της συνολικής ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας (ΑΠΑ) στην ΕΕ των 27 κρατών μελών το 2009 (η δραστηριότητα στον τομέα των τροφίμων εξαρτάται από την παραγωγή του πρωτογενούς τομέα, π.χ. γαλακτοκομική βιομηχανία).

Υπάρχουν, ωστόσο, σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών. Ο αγροδιατροφικός τομέας είναι σχετικά πιο σημαντικός στην ΕΕ, ιδίως για την απασχόληση στον πρωτογενή τομέα στις αγροτικές περιοχές. Λόγω της περιορισμένης διαθεσιμότητας των περιφερειακών στατιστικών στοιχείων για το γεωργικό τομέα, ο αγρο-διατροφικός τομέας ορίζεται ως ο συνδυασμός του πρωτογενούς τομέα (υποκατάστημα Α: γεωργία και δασοκομία) και των τροφίμων βιομηχανίας (κλάδος ΔΑ: Βιομηχανία τροφίμων ποτών και καπνού).

(Μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής).

Με 12,2 εκατ. άτομα που απασχολούνται για το 2009 στην ΕΕ, ο πρωτογενής τομέας (γεωργία και δασοκομία) αντιπροσωπεύει το 5,5% της συνολικής απασχόλησης για την ΕΕ, που κυμαίνονταν από:

- 1% στο Ηνωμένο Βασίλειο
- 28% στη Ρουμανία
- 20% στη Βουλγαρία και
- 13% στην Πολωνία

Σε όρους προστιθέμενης αξίας, η ΕΕ στον πρωτογενή τομέα ανήλθε σε € 168 δισ. το 2009 και αντιπροσώπευσε το 1,6% της συνολικής ΑΠΑ, που κυμαινόταν από λιγότερο από:

- 0,5% στο Λουξεμβούργο
- 8% στη Βουλγαρία και
- 7% στη Ρουμανία.

Η γεωργία και η δασοκομία αντιπροσωπεύουν μαζί το 78% της κάλυψης της γης στην ΕΕ, που κυμαίνονται από 50% στη Μάλτα έως 95% σε Πολωνία.

Η γεωργία και δασοκομία συνεχίζουν να διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διατήρηση των φυσικών πόρων, ως προϋπόθεση για άλλες ανθρώπινες δραστηριότητες στις αγροτικές περιοχές. Διαφορετικοί τύποι γεωργικών πρακτικών και η χρήση της γης έχει επιπτώσεις στους φυσικούς πόρους, κυρίως βιοποικιλότητας, των υδάτων, του εδάφους και των κλιματικών αλλαγών.

Η σχέση μεταξύ ορισμένων τύπων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και «φυσικών αξιών» αναγνωρίζεται. Σε ορισμένες περιπτώσεις, η γεωργία ευνοεί ή συνδέεται με ένα υψηλό επίπεδο βιοποικιλότητας.

Εκτιμάται ότι το υψηλό ποσοστό φυσικής αξίας γεωργικών γαιών καλύπτει περισσότερο από το 20% των γεωργικών εκτάσεων σε περισσότερα κράτη μέλη (ακόμη και πάνω από 30% σε μερικές από αυτές). Γενικότερα, το 16% των χωρών της ΕΕ χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης βρίσκεται σε ορεινές περιοχές, όπου η γεωργία συμβάλλει ενεργά στη διατήρηση της βιοποικιλότητας.

Η βιοποικιλότητα μπορεί επίσης να στηριχτεί από την εκτατική κτηνοτροφία. Εκτεταμένες αροτραίες καλλιέργειες και εκτατική βοσκή αντιπροσωπεύουν κατά μέσο όρο 15,8% και το 22,8% αντίστοιχα του συνολικού ποσοστού χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης στην ΕΕ. Η υλοποίηση του δικτύου Natura 2000 (ευρωπαϊκό πρόγραμμα προστασίας της φύσης), αντιπροσωπεύει μια σημαντική συμβολή στην διατήρηση της βιοποικιλότητας. Οι καθορισμένες περιοχές καλύπτουν πάνω από το 10% της γεωργικής περιοχής της ΕΕ και άνω του 15% σε τέσσερα κράτη μέλη.

Η ποιότητα του νερού επηρεάζεται από διάφορες ανθρώπινες δραστηριότητες, αλλά η γεωργία διαδραματίζει έναν σημαντικό ρόλο για μερικά από τα χαρακτηριστικά του. Αν και η συγκέντρωση των νιτρικών ιόντων επιφανειακά το νερό έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια στα περισσότερα κράτη μέλη, υπάρχουν σημαντικά πλεονάσματα θρεπτικών συστατικών που αποκαλύπτουν ότι οι γεωργικές πρακτικές εξακολουθούν να παραμένουν υπερβολικά εντατικές.

Η έννοια της υψηλής φυσικής αξίας γεωργικών γαιών είναι ακόμα υπό ανάπτυξη. Η σημερινή μεθοδολογία δεν φαίνεται απολύτως ικανοποιητική σε ορισμένα κράτη μέλη

(π.χ. Φινλανδία και Σλοβακία), τα οποία ως εκ τούτου συχνά χρησιμοποιούν εθνικούς ορισμούς. Η Μάλτα δεν συμπεριλαμβάνονται στους υπολογισμούς.

2.3 ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Ολοένα μεγαλύτερο μέρος της γεωργικής έκτασης χρησιμοποιείται πλέον αποκλειστικά για βιολογικές καλλιέργειες. Η βιολογική καλλιέργεια είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα παραγωγής και διαχείρισης αγροτικών προϊόντων, που προστατεύει το περιβάλλον σε όλα τα στάδια διαχείρισης του οικοσυστήματος, προασπίζοντας ταυτόχρονα την υγεία των καταναλωτών.

Εκτιμάται ότι οι βιολογικές καλλιέργειες κατέκτησαν 7,6 εκατ. εκτάρια το 2008, δηλαδή 4,3% της ΕΕ-27 χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης (ΧΓΕ). Στη περίοδο 2000-2008, ο μέσος ετήσιος ρυθμός αύξησης ήταν 6,7% στην ΕΕ και 20,0% στην ΕΕ. Η περιοχή κάτω από τη βιολογική γεωργία είναι πολύ κοντά ή υψηλότερη του 9% του συνολικού ΧΓΕ σε πέντε κράτη μέλη: η Τσεχική Δημοκρατία, την Εσθονία, τη Λετονία, την Αυστρία (15,5%) και Σουηδία.

Το 2008, εκτιμάται ότι υπήρχαν περίπου 197.000 εκμεταλλεύσεις που αφορούσαν στη βιολογική γεωργία στην ΕΕ-27, δηλαδή 1,4% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων της ΕΕ (0,6% στην ΕΕ-12 και 2,9% της ΕΕ-15).

(www.in.gr)

Η παραγωγή και η κατανάλωση βιολογικών προϊόντων αυξάνει συνεχώς σε όλες τις χώρες του δυτικού κόσμου. Ειδικά στην Ευρώπη έχει παρατηρηθεί μια πολύ απότομη αύξηση στην κατανάλωση προϊόντων βιολογικής καλλιέργειας. Αλλά και στις ΗΠΑ τα έσοδα των πωλήσεων από προϊόντα βιολογικής καλλιέργειας αυξήθηκαν από 1 δις δολάρια το 1994, σε 13 δις. δολάρια το 2002 Έχουν, επίσης, αναπτυχθεί κινήματα και σε «αναπτυσσόμενες» χώρες όπως η Ινδία. Στην Ελλάδα έχει καθιερωθεί σε μερικές πόλεις ο θεσμός της «λαϊκής αγοράς βιολογικών προϊόντων» παράλληλα με τις παραδοσιακές λαϊκές αγορές.

Όμως πολλοί άνθρωποι αναγνωρίζουν ότι η βιολογική καλλιέργεια, έπειτα από 30 χρόνια ύπαρξης, βρίσκεται αυτό το καιρό σε ένα κρίσιμο κομβικό σημείο: Παρόλο την ανάπτυξη της αγοράς βιολογικών προϊόντων την τελευταία δεκαετία, το μέλλον των μικρών και αυτόνομων αγροτών (βιολογικών ή μη) βρίσκεται σε κίνδυνο. Οι δομές υποστήριξης των μικρών αγροτών έχουν αρχίσει να αποδυναμώνονται σχεδόν σε όλες τις ανεπτυγμένες χώρες. Αντίθετα υποστηρίζονται συστήματα παραγωγής μεγάλου αριθμού προϊόντων, μέσα από μεγάλες εκτάσεις ή/και εργοστασιακή γεωργική ή κτηνοτροφική παραγωγή. Αυτό που ξέρουμε σήμερα ως «βιολογική καλλιέργεια» μπορεί να αλλάξει δραματικά μέσα στα επόμενα χρόνια.

Οι Γεωργοπεριβαλλοντικές Ενισχύσεις προβλέπονται σε εφαρμογή του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (Π.Α.Α) 2007 - 2013 «Αλέξανδρος Μπαλαταζής». Στα πλαίσια εφαρμογής του παραπάνω μέτρου, προβλέπεται η στήριξη των μεθόδων γεωργικής παραγωγής που ως στόχο έχουν την προστασία του περιβάλλοντος. Στο μέτρο υπάγονται μεταξύ άλλων, και οι δράσεις:

- Βιολογική Γεωργία
- Βιολογική Κτηνοτροφία

Για την εφαρμογή των παραπάνω δράσεων, αναμένεται σχετική προκήρυξη του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Στον παρακάτω πίνακα φαίνονται οι ενισχύσεις που προβλέπονται για τη βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, σύμφωνα με την ΚΥΑ 239591 (www.agrotypos.gr)

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑ			
Καλλιέργεια	Στρεμματική Ενίσχυση ανά έτος σε €		
Ελαιοκομία	από	37	έως 75,6
Αμπελοειδή	από	85,5	έως 90
Αραβ. αρδευόμενος (για ζωοτροφή)	από	49,1	έως 60
Μηδική αρδευόμενη	από	34,4	έως 60
Βαμβάκι αρδευόμενο	από	42	έως 53,4
Σιτηρά, ρύζι, όσπρια, ηλιάνθος & λοιπές αροτραίες καλλιέργειες	από	20,2	έως 32
Κτηνοτροφικά φυτά & λοιπές καλλιέργειες που δεν χρησιμοποιούνται για τη διατροφή του ανθρώπου	από	20,2	έως 36
Αρωματικά Φυτά	από	20,2	έως 32
Κρόκος	από	85,5	έως 90

(Agrenda)

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ				
Είδος ζώου & κατεύθυνση παραγωγής	Ύψος ενίσχυσης ανά ζώο ανά έτος σε €			
Αίγες και πρόβατα	από	20,40	έως	27,00
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική	από	258,00	έως	339,00
Βοοειδή με κρεοπαραγωγική	από	151,00	έως	166,00

(Agrenda)

2.4 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Η μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα του γεωργικού τομέα προϋποθέτει την ικανότητα αντιμετώπισης της πρόκλησης της κλιματικής αλλαγής και της βιώσιμης χρησιμοποίησης των φυσικών πόρων, με παράλληλη αύξηση της παραγωγικότητας.

Για την επίτευξη του στόχου αυτού, είναι αναγκαία η διατήρηση της ικανότητας καινοτομίας του γεωργικού τομέα καθώς και της ικανότητάς της να επενδύει και να αντιμετωπίζει τις εξελίξεις της αγοράς, σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Η ανακοίνωση της Επιτροπής προτείνει ορισμένα βασικά στοιχεία.

- Πρώτον, να επανεξεταστεί το καθεστώς των άμεσων ενισχύσεων. Θα πρέπει να ενσωματωθεί στις ενισχύσεις αυτές μια «πράσινη» συνιστώσα οικολογικού ανταγωνισμού και η κατανομή τους να είναι δικαιότερη και πιο διαφανής.
- Στη συνέχεια, θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες όσον αφορά την καινοτομία και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής στο πλαίσιο των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.
- Τέλος, είναι αναγκαίο να καταβληθούν επίσης προσπάθειες όσον αφορά τη διαφάνεια της τροφικής αλυσίδας και να εξεταστεί η δυνατότητα παροχής στα κράτη μέλη νέων εργαλείων για την καταπολέμηση της υπερβολικής αστάθειας των τιμών των γεωργικών πρώτων υλών.

2.5 ΓΕΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Είναι αναγκαίο η Κοινή Γεωργική Πολιτική να είναι δικαιότερη γιατί τα κριτήρια στήριξης αποτελούν κληρονομιά του παρελθόντος. Τα κριτήρια αναφοράς των άμεσων ενισχύσεων για τους γεωργούς των παλαιών κρατών μελών της ΕΕ καθορίστηκαν τα έτη 2000-2002. Τα ποσά καθορίστηκαν σε σχέση με τις ποσότητες της παραγωγής της εποχής εκείνης. Είναι αναγκαίο να υπάρξει εξέλιξη και να προβλεφθεί ένας μηχανισμός αντικειμενικότερος και δικαιότερος για όλους τους γεωργούς και τα κράτη μέλη.

Θα πρέπει να υπάρξει συνεκτίμηση των διευρύνσεων. Επί του παρόντος συνυπάρχουν δύο μηχανισμοί αναφοράς των άμεσων ενισχύσεων. Ο πρώτος αφορά τα παλιά κράτη μέλη και βασίζεται σε ιστορικά κριτήρια και ο δεύτερος αφορά τα κράτη μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ από το 2004 και βασίζεται σε ενιαίο ποσό ανά εκτάριο. Θα πρέπει να προβλεφθεί νέο σύστημα, δίκαιο και διαφανές που θα αφορά ολόκληρη την ΕΕ.

Επίσης καλύτερη στήριξη της πολυμορφίας της ευρωπαϊκής γεωργίας. Στα κριτήρια αναφοράς θα πρέπει να ενσωματωθεί η οικονομική διάσταση των άμεσων ενισχύσεων που έχουν ως στόχο τη στήριξη του γεωργικού εισοδήματος καθώς και η περιβαλλοντική τους διάσταση (εξασφάλιση της παραγωγής δημόσιων αγαθών από τους γεωργούς). Επί του παρόντος αποτελούν αντικείμενο μελέτης εφικτές λύσεις από πολιτική και οικονομική άποψη, ώστε να δημιουργηθούν συνθήκες δίκαιης στήριξης η οποία να λαμβάνει υπόψη όλες τις παραμέτρους που συνδέονται με το κοινωνικό, οικονομικό και περιβαλλοντικό πλαίσιο στο οποίο εργάζονται οι γεωργοί.

(Agrenda)

Όσο αναφορά τις άμεσες ενισχύσεις, αποτελούν εισοδηματική στήριξη που είναι αναγκαία για τη διατήρηση της γεωργίας σε ολόκληρη την Ευρώπη. Συνεπώς, πρέπει να εξασφαλιστεί ότι οι κρατικές ενισχύσεις αυτές στοχεύουν τους ενεργούς γεωργούς οι οποίοι τις έχουν πραγματικά ανάγκη. Πάνω από ένα ορισμένο πόσο, οι ενισχύσεις χάνουν την αποτελεσματικότητά τους, εκτός εάν υπάρχουν στοιχεία για τη μισθωτή απασχόληση που το δικαιολογούν.

Η ΚΓΠ πρέπει να απλοποιηθεί. Οι διοικητικές διαδικασίες επιβραδύνουν την πρόσβαση των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων στις ενισχύσεις της ΚΓΠ, παρόλο που οι εκμεταλλεύσεις αυτές διαδραματίζουν σημαντικό οικονομικό ρόλο στη δυναμική ορισμένων αγροτικών περιοχών. Η ΚΓΠ πρέπει να απλοποιηθεί προκειμένου να εξασφαλιστεί ισότιμη πρόσβαση στις δημόσιες πολιτικές για όλους τους οικονομικούς παράγοντες.

Η διατήρηση της γεωργίας στις περιοχές στις οποίες είναι δυσκολότερη η παραγωγή αποτελεί βασικό στοιχείο της διατήρησης της βιοποικιλότητας και των δυναμικών αγροτικών περιοχών. Τα ειδικά φυσικά μειονεκτήματα θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των άμεσων ενισχύσεων.

Θα προωθηθούν γεωργικές πρακτικές για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και τη διατήρηση του περιβάλλοντος. Στο στάδιο αυτό, δεν υπάρχει εξαντλητικός κατάλογος με τις γεωργικές πρακτικές που θα αποτελέσουν αντικείμενο στήριξης στο πλαίσιο της

«πράσινης» συνιστώσας των άμεσων ενισχύσεων. Καταρτίζεται, επί του παρόντος, εκτίμηση επιπτώσεων για να καθοριστούν οι καταλληλότερες τεχνικές. Για παράδειγμα, μπορούμε να αναφέρουμε τη διατήρηση της φυτικής κάλυψης, την εναλλαγή καλλιεργειών, τη δημιουργία περιβαλλοντικής αγρανάπαυσης ή τους μόνιμους βοσκοτόπους.

1. Η διατήρηση **φυτικής κάλυψης** κατά τη χειμερινή περίοδο είναι η σπορά ορισμένων φυτών αμέσως μετά τη συγκομιδή η οποία επιτρέπει τον εμπλουτισμό, τη βελτίωση της ικανότητας συγκράτησης του νερού από τα εδάφη και την αντιμετώπιση της διάβρωσης του εδάφους. Επιτρέπει, επίσης, την παραγωγή των ονομαζόμενων «δευτερευουσών καλλιεργειών».
2. Η **εναλλαγή καλλιεργειών** είναι παραδοσιακή μέθοδος που σέβεται την ικανότητα των εδαφών να ανανεώνονται. Παρέχει το πλεονέκτημα μείωσης της χρήσης χημικών προϊόντων (φυτοφάρμακα, ζιζανιοκτόνα, λιπάσματα).
3. Οι **βοσκότοποι** φιλοξενούν σημαντικά αποθέματα βιοποικιλότητας. Αποτελούν οικοσυστήματα υψηλής προστιθέμενης αξίας όσον αφορά το έδαφος, τη χρησιμοποίηση του νερού, τη δέσμευση άνθρακα και τα τοπία.
4. Η **περιβαλλοντική αγρανάπαυση** εμπλουτίζει τα γεωργικά οικοσυστήματα, διατηρώντας τα καταφύγια για την πανίδα και τη χλωρίδα. Για να αξιοποιήσουν το πλήρες δυναμικό τους, οι εκτάσεις υπό αγρανάπαυση πρέπει να θερίζονται πολύ προσεχτικά ώστε να διατηρείται η ανάπτυξη μικρών θάμνων.

Οι δύο πυλώνες αποτελούν τις δύο συμπληρωματικές πτυχές της ΚΓΠ. Ο πρώτος πυλώνας πρέπει να επιτρέπει τη στήριξη των γεωργών σε ετήσια βάση για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων σε ολόκληρη την ΕΕ. Ο δεύτερος, συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης «Leader», αποτελεί πολυετές και ευέλικτο εργαλείο επενδύσεων που προσαρμόζεται στην τοπική πραγματικότητα κάθε κράτους μέλους, ιδίως για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας, της καινοτομίας, της αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής και της αειφορίας της γεωργίας.

2.6 Οι προκλήσεις για την ευρωπαϊκή γεωργία στο μέλλον

1. Ο εφοδιασμός τροφίμων. Σύμφωνα με τους εμπειρογνώμονες του FAO, από την αύξηση του παγκόσμιου πληθυσμού και τις αλλαγές στις διατροφικές συνήθειες προκύπτει ότι η ζήτηση για γεωργικά προϊόντα θα αυξηθεί κατά 50% έως το 2030 και κατά 70% έως το 2050. Η Ευρώπη θα πρέπει να αποδεχτεί το μερίδιο της ευθύνης της σε διεθνές επίπεδο, διατηρώντας την ικανότητά της να παράγει προϊόντα ποιότητας σε επαρκή ποσότητα, τηρώντας πολύ υψηλά υγειονομικά πρότυπα και ενθαρρύνοντας βιώσιμες πρακτικές παραγωγής που δεν βλάπτουν το περιβάλλον.
2. Η βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων. Ο γεωργικός τομέας είναι ο κυριότερος χρήστης των εδαφών, του νερού και της βιοποικιλότητας και παίζει σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση των τοπίων. Περίπου 14 εκατ. εκμεταλλεύσεις διαχειρίζονται πάνω από το ήμισυ του ευρωπαϊκού εδάφους. Η γεωργία και η δασοκομία αντιπροσωπεύουν το 80% του ευρωπαϊκού εδάφους. Η γεωργία μπορεί να δώσει συγκεκριμένες απαντήσεις για την αντιμετώπιση της

κλιματικής αλλαγής και την απώλεια της βιοποικιλότητας. Επιπλέον, οι γεωργοί πρέπει να προσαρμόσουν τις πρακτικές τους λόγω της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

(Αγροτύπος)

- 3. Η ισορροπημένη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.** Η γεωργία είναι η ατμομηχανή της οικονομίας των περισσότερων αγροτικών περιοχών, η βάση στην οποία στηρίζεται ο ευρωπαϊκός τομέας των γεωργικών ειδών διατροφής. Συνολικά, ο τομέας των γεωργικών ειδών διατροφής αντιπροσωπεύει 17,5 εκατ. θέσεις απασχόλησης (13,5% θέσεις απασχόλησης στη βιομηχανία). Είναι σημαντικό να διατηρηθεί αποδεκτό επίπεδο ελκυστικότητας των θέσεων απασχόλησης στον γεωργικό τομέα, ιδίως για να εξασφαλιστεί η ελάχιστη διαδοχή των γενεών. Τα γεωργικά εισοδήματα αντιπροσωπεύουν μόνο το 40% του μέσου όρου των ευρωπαϊκών εισοδημάτων.

Καθοριστικό παράγοντα στην ανάπτυξη της νέας παραγωγικής γεωργίας αποτελεί η ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας. Με δεδομένες τις δυνατότητες παραγωγής μεγάλης ποικιλομορφίας προϊόντων υψηλής αξίας από τα οποία τα περισσότερα αποτελούν ξεχωριστά τρόφιμα που αποτελούν την βάση της μεσογειακής διατροφής. Η μεσογειακή ελληνική διατροφή μπορεί να αποτελέσει το όχημα για την ανάκτηση της εξωστρέφειας της ελληνικής γεωργίας και την ενδυνάμωση των εξαγωγικών δυνατοτήτων της.

Η ανάκτηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής γεωργίας απαιτεί επίπονη προσπάθεια ενεργοποίησης των παραγωγικών και οικονομικών συντελεστών της μέσα σε ένα υγιές θεσμικό πλαίσιο αγοράς όπου ο κάθε ένας παραγωγικός και οικονομικός συντελεστής θα αμείβεται ανάλογα με την πραγματική συμβολή του στην αλυσίδα αξίας του τελικού προϊόντος.

Οι βασικές μας ενέργειες για την υλοποίηση του στόχου αυτού είναι η δημιουργία ισχυρών θεσμών:

Η συγκρότηση ισχυρών παραγωγικών δομών και θεσμών στην αγροτική οικονομία και την αγορά είναι ο μόνος δρόμος που μπορεί να εξασφαλίσει στον Έλληνα παραγωγό ρόλο και λόγο στις αυριανές δομές και τα κέντρα αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένα νέο ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο πολιτικών του ΥΠΑΑΤ κατατέθηκε με στόχο την ανασυγκρότηση δομών και τη δημιουργία νέων θεσμών. Η υλοποίηση των νέων αυτών δομών θα λειτουργήσει ως δίκτυ ασφαλείας για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, την αύξηση των εισοδημάτων, τη διαφάνεια και τον έλεγχο της αγοράς. Έτσι η ενασχόληση με τη γεωργία καθίσταται βιώσιμη και επωφελής για τους αγρότες οι οποίοι παράγουν πραγματικά.

Διαμορφώνεται μια ανταγωνιστική ασπίδα για την Ελληνική γεωργία και ικανοποιούνται πάγια αιτήματα του αγροτικού κλάδου.

- Εφαρμόζεται η Συμβολαιακή Γεωργία ως ένα οικονομικό και κοινωνικό συμβόλαιο μεταξύ των παραγωγικών εταιρών, το οποίο αποτελεί εγγύηση για τον τρόπο παραγωγής, τη διαχείριση των εφοδίων και των εισροών, τον τρόπο διάθεσης και εμπορίας των προϊόντων, την καταγραφή και τον έλεγχο των τιμών, την εγγύηση της ποιότητας και τον έλεγχο των διακινούμενων ποσοτήτων και των εισαγωγών.
- Αναδιοργανώνονται και ενισχύονται οι Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, ως εγγυητές των τιμών, της προώθησης, της ποιότητας και της προστασίας των καταναλωτών.
- Συστήνεται Μητρώο Αγροτών και Μητρώο Εμπόρων με στόχο τόσο τον έλεγχο της προέλευσης, της διακίνησής τους και της διαμόρφωσης των τιμών στην αγορά όσο και την συνδιαμόρφωση συνολικής διατροφικής πολιτικής.
- Ανασυγκροτούνται οι Συνεταιρισμοί ως δομές συγκέντρωσης της παραγωγής, ελέγχου της ποιότητας και της εμπορίας των παραγόμενων προϊόντων ενώ κατοχυρώνονται ως θεσμικοί διαπραγματευτές και βασικοί πυλώνες του αγροτικού διατροφικού μοντέλου.
- Μειώνεται το κόστος παραγωγής με εθνικά μέτρα, όπως η αύξηση του ποσοστού επιστροφής του ΦΠΑ από το 7% στο 11% και επιτυγχάνεται ένας ορθολογικότερος και δικαιότερος τρόπος προσδιορισμού και επιστροφής του Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (ΕΦΚ) πετρελαίου από 120 εκ. ευρώ σε 160 εκ ευρώ για την αποτελεσματικότερη στήριξη των παραγωγών και των δραστηριοτήτων τους. Και οι δύο αυτές πολιτικές θα πρέπει να συνδυάζονται με την δήλωση ΟΣΔΕ για την αποφυγή παρατυπιών.

Οι Νομοθετικές αυτές Πρωτοβουλίες, οι οποίες ήδη βρίσκονται σε κοινοβουλευτική διαδικασία, στοχεύουν:

1. στην εξυγίανση και στον εκσυγχρονισμό της λειτουργίας της αγροτικής παραγωγής και οικονομίας,
2. στην αποτελεσματική διάθεση των προϊόντων,
3. στον έλεγχο των εμπορικών πρακτικών και των εισαγωγών,
4. στην προστασία του τελικού καταναλωτή και στη διασφάλιση των εθνικών και δημόσιων πόρων

3. ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

3.1 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η γεωργία είναι στο επίκεντρο της κοινωνίας και της οικονομίας. Εξασφαλίζει τη διατροφική ασφάλεια και επάρκεια του πλανήτη, παρέχει ανανεώσιμες πρώτες ύλες, προστατεύει το περιβάλλον, δημιουργεί θέσεις εργασίας και διατηρεί ζωντανό και υγιή τον κοινωνικό και οικονομικό ιστό στην περιφέρεια («πολυλειτουργική γεωργία»). Είναι μια στρατηγική δραστηριότητα που αποτελεί μέρος της νέας αναπτυξιακής στρατηγικής της Ευρώπης.

Η συζήτηση για το μέλλον της ΚΑΠ, μετά το 2013, είναι άμεσα συνδεδεμένη με τις μελλοντικές δημοσιονομικές προοπτικές (2014-2020) της Ε.Ε. Από πλευράς δαπανών του προϋπολογισμού, η τάση είναι σαφής:

- 1) μείωση των πόρων για την Γεωργία,
- 2) σταθεροποίηση των δαπανών της Συνοχής με προσανατολισμό υπέρ των φτωχότερων νέων μελών, και
- 3) αύξηση των πόρων για την Έρευνα, την Ανάπτυξη και την Καινοτομία.

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης για την περίοδο 2007-2013 επικεντρώνεται σε τρεις βασικούς στόχους:

1. Στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στους τομείς της γεωργίας και της δασοκομίας
2. Τη βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου μέσω της στήριξης για τη διαχείριση γης
3. Τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και η προώθηση διαφοροποίησης των οικονομικών δραστηριοτήτων.

Η συζήτηση για την ΚΑΠ συνδέεται άμεσα και με τη νέα στρατηγική για την απασχόληση και την ανάπτυξη «Ευρώπη 2020», που προσαρμόζει τους στόχους της Συνθήκης της Λισσαβόνας στα νέα δεδομένα και βασίζεται στην ενίσχυση του συντονισμού των οικονομικών πολιτικών Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά τον Επίτροπο Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης κ. D. Ciolos, *"..Η κοινή αγροτική πολιτική αφορά το σύνολο της κοινωνίας, όχι μόνο τους αγρότες. Η ευρωπαϊκή γεωργία συνδέεται άμεσα με θέματα όπως η ασφάλεια των τροφίμων, αλλά και η προστασία του φυσικού τοπίου, η απασχόληση, το*

περιβάλλον, η κλιματική αλλαγή...». Σε αυτό το πνεύμα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κάλεσε όλους τους ενδιαφερομένους πολίτες και φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης - είτε συνδέονται άμεσα με τον τομέα της γεωργίας είτε όχι - σε δημόσια συζήτηση για το μέλλον της κοινής αγροτικής, τις αρχές και τους στόχους της.

Στη δημόσια διαβούλευση τα θέματα στα οποία επικεντρώθηκε το ενδιαφέρον ήταν η διατροφική ασφάλεια και επάρκεια, το περιβάλλον και η κλιματική αλλαγή, η απασχόληση, η αστάθεια των αγορών και των τιμών αλλά και η σημασία της γεωργίας για τις περιφέρειες της Ευρώπης. Στη διάσκεψη που επισφράγισε τις εργασίες της δημόσιας διαβούλευσης για τη νέα ΚΑΠ, ο Επίτροπος Γεωργίας και Αγροτικής Ανάπτυξης έδωσε τις γενικές κατευθύνσεις της μεταρρύθμισης δηλώνοντας ότι:

«Η νέα ΚΑΠ πρέπει να βρει την κατάλληλη ισορροπία ανάμεσα στις διαφορετικές προτεραιότητες. Η δημόσια στήριξη είναι αυτή που θα μας επιτρέψει να συμφιλιώσουμε τις οικονομικές, τις περιβαλλοντικές, τις κοινωνικές και τις εδαφικές προτεραιότητες. Η νέα ΚΑΠ θα πρέπει να:

- ενισχύει την ανταγωνιστικότητα και την βιώσιμη γεωργία
- να εξασφαλίζει την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των αγροτών
- να προτρέπει τους αγρότες στην υιοθέτηση καλών γεωργικών πρακτικών
- να διασφαλίζει τη γεωργία και την απασχόληση στην περιφέρεια ιδιαίτερα στις μειονεκτικές περιοχές

Η δημόσια στήριξη πρέπει να κατανέμεται πιο σωστά και πρέπει να είναι εμφανείς στους φορολογούμενους οι λόγοι για τους οποίους παρέχεται. Το ιστορικό μοντέλο με τις στρεβλώσεις που δημιουργεί θα καταργηθεί. Όμως, ισότητα στο ύψος των ενισχύσεων και δικαιοσύνη δεν είναι ταυτόσημα. Πρέπει να υπάρχουν κριτήρια αντικειμενικά και ρεαλιστικά. Ο τύπος της γεωργίας, οι κλιματικές / περιβαλλοντικές συνθήκες και τα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα θα παίζουν ρόλο στο ύψος των ενισχύσεων.

Η δομή της ΚΑΠ με τους δύο πυλώνες θα διατηρηθεί. Ο πρώτος πυλώνας αφορά όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση και είναι η ετήσια ενίσχυση που δίνεται σε όλους τους αγρότες ώστε να αντιμετωπιστούν οι μεγάλες προκλήσεις που έχει να αντιμετωπίσει η ευρωπαϊκή γεωργία.»

3.2 ΑΜΕΣΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ – ΠΥΛΩΝΑΣ 1

Ο πρώτος πυλώνας επιβάλλεται να παραμείνει κοινοτικά χρηματοδοτούμενος. Η εισαγωγή οποιασδήποτε μορφής συγχρηματοδότησης της ΚΑΠ εμπεριέχει τον κίνδυνο επανεθνικοποίησής της αλλά και μιας επικίνδυνης αλλαγής στη φιλοσοφία της πιο ολοκληρωμένης κοινοτικής πολιτικής, που πρέπει να υπακούει σε κοινούς κανόνες προς όφελος συνολικά της ευρωπαϊκής κοινωνίας και οικονομίας.

Τα κονδύλια του 1ου πυλώνα δεν πρέπει να μειωθούν καθώς οι επαναλαμβανόμενες διατροφικές κρίσεις αλλά και η αναμενόμενη αύξηση της παγκόσμιας ζήτησης για τρόφιμα οδηγούν στην αναγκαιότητα – πέραν της διατροφικής ασφάλειας και επάρκειας- να παραμείνει βιώσιμη η ευρωπαϊκή γεωργία ώστε να αξιοποιήσει τις δυνατότητες στην παγκόσμια αγορά, με ποιοτικά και διαφοροποιημένα προϊόντα, συμβάλλοντας στους νέους ευρωπαϊκούς αναπτυξιακούς στόχους.

(Αγροτικός Συνεργατισμός)

Οι άμεσες ενισχύσεις αποτελούν τον κορμό της ΚΑΠ και βασικό δίκτυ ασφαλείας του εισοδήματος των αγροτών. Σε περίπτωση απουσίας μίας τέτοιας βασικής, άμεσης ενίσχυσης του εισοδήματος, πολλοί ευρωπαίοι παραγωγοί θα προχωρούσαν σε εντατικοποίηση των μεθόδων παραγωγής, για να διατηρήσουν το εισόδημά τους ενώ άλλοι απλά θα εγκατέλειπαν τη γεωργία. Το αποτέλεσμα θα ήταν η συγκέντρωση της παραγωγής σε ανταγωνιστικές εκμεταλλεύσεις και περιοχές και λιγότερη συνολικά παραγωγή προϊόντων, αφού οι πολυπληθείς σήμερα μικρές εκμεταλλεύσεις θα αναγκάζονταν να εγκαταλείψουν τη γεωργία. Η συνέπεια θα ήταν η παροχή λιγότερων δημόσιων αγαθών συνολικά (διατροφικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών) και περισσότερες δυσκολίες για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, το ακριβώς αντίθετο δηλαδή από αυτό που έχει θέσει ως στόχο η μελλοντική ΚΑΠ και που αναμένει η κοινωνία από τη γεωργία.

Είναι λοιπόν απαραίτητη η διατήρηση μίας βασικής άμεσης εισοδηματικής ενίσχυσης. Η ενίσχυση αυτή θα πρέπει να είναι συνδεδεμένη με την πολλαπλή συμμόρφωση ώστε να διασφαλίζει ένα επίπεδο παροχής δημοσίων αγαθών και ταυτόχρονα να νομιμοποιεί την ύπαρξή της στους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θα πρέπει να αναγνωρίζεται, στο πλαίσιο των άμεσων εισοδηματικών ενισχύσεων, η πρόσθετη προσπάθεια που καταβάλλουν οι γεωργοί για την προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Η εισαγωγή περιβαλλοντικών κριτηρίων στον υπολογισμό του τελικού ύψους των άμεσων ενισχύσεων είναι πλέον απαραίτητη. Περιοχές σημαντικής βιοποικιλότητας (Natura 2000) και Υψηλής Φυσικής Αξίας (HVL) που μεγιστοποιούν την παροχή δημοσίων αγαθών, πρέπει να αντιμετωπίζονται ευνοϊκότερα. Αντίστοιχα πρόσθετη ενίσχυση πρέπει να προβλέπεται για την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων που παράγονται με φιλικές προς το περιβάλλον παραγωγικές διαδικασίες (πχ. βιολογικά προϊόντα ή προϊόντα ολοκληρωμένης διαχείρισης).

Οι περιοχές με έντονο πρόβλημα ερημοποίησης και έλλειψης υδάτινων πόρων και οι αγροτικές εκτάσεις εδαφών χαμηλής οργανικής περιεκτικότητας, οι οποίες συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου, θα πρέπει να ενταχθούν σε καθεστώς περιβαλλοντολογικά ευαίσθητων περιοχών. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη η ανάγκη για τη βιωσιμότητα των μικρών και μεσαίων εκτατικών εκμεταλλεύσεων, που έχουν σημαντική συνεισφορά στην απασχόληση, επιβαρύνοντας αναλογικά λιγότερο τον κοινοτικό προϋπολογισμό, με ανάλογες προσαυξήσεις του ύψους των άμεσων εισοδηματικών ενισχύσεων.

Ιδιαίτερη αντιμετώπιση πρέπει να υπάρχει σε ορεινές, απομακρυσμένες, νησιωτικές και περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα. Οι περιοχές αυτές είναι λιγότερο ανταγωνιστικές και η γεωργία θα εγκαταλειφθεί αν δεν αντιμετωπιστούν ευνοϊκότερα.

Το πρόβλημα της άνισης κατανομής, πρέπει, επίσης, να τύχει της απαραίτητης προσοχής. Πέραν του συνολικού ύψους των δαπανών της, εξακολουθεί να παρατηρείται η έλλειψη αναλογικότητας μεταξύ αριθμού δικαιούχων και των ενισχύσεων που τους αναλογούν: το 20% των εκμεταλλεύσεων στην ΕΕ εισπράττουν το 80% των επιδοτήσεων. Η σημερινή εφαρμογή της δυναμικής διαφοροποίησης, με βάση

την οποία μεταφέρονται ενισχύσεις των γεωργών που εισπράττουν άνω των 5000 € το χρόνο στο δεύτερο πυλώνα, θα πρέπει να βελτιωθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Θα πρέπει να γίνει ένας επαναπροσδιορισμός και μια εξισορρόπηση των άμεσων ενισχύσεων, λαμβάνοντας υπόψη το μέγεθος της εκμετάλλευσης, τον τύπο της ασκούμενης γεωργίας και τους επακόλουθους όρους ανταγωνιστικότητας μεταξύ των εκμεταλλεύσεων στην ΕΕ. Για τις μεγάλες λοιπόν εκμεταλλεύσεις, εντατικής μορφής, αιτιολογείται να τεθεί ένα όριο ενισχύσεων πέραν του οποίου δεν πρέπει να καταβάλλονται άμεσες ενισχύσεις. Οι εκμεταλλεύσεις αυτές είναι ανταγωνιστικές με όρους αγοράς ενώ ταυτόχρονα οι μικρές εκτατικές εκμεταλλεύσεις δικαιούνται μια ευνοϊκότερη μεταχείριση, ώστε να παραμείνουν βιώσιμες, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη και στην απασχόληση και προστατεύοντας το περιβάλλον και τον κοινωνικό ιστό στην ύπαιθρο.

Η μεταρρύθμιση της ΚΑΠ είναι καλή ευκαιρία για την αναδιανομή και την κατανομή των πόρων με περισσότερο αποτελεσματικά και αναπτυξιακά κριτήρια. Οι ενισχύσεις πρέπει να ενθαρρύνουν τη διατήρηση της παραγωγικής δραστηριότητας, παράλληλα με την παροχή δημόσιων αγαθών. Προς την κατεύθυνση αυτή είναι χρήσιμη τόσο η αναθεώρηση των κριτηρίων καθορισμού των δικαιούχων των άμεσων εισοδηματικών ενισχύσεων όσο και η χορήγηση ενισχύσεων για συγκεκριμένες παραγωγικές δραστηριότητες, που εξυπηρετούν τους επιμέρους στόχους του γεωργικού μοντέλου που επιλέγουν τα κράτη μέλη.

Η κατεύθυνση προς ένα πιο ομοιόμορφο ύψος ενισχύσεων ανάμεσα στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης φαίνεται αναπόφευκτη για λόγους όχι μόνο κοινωνικής δικαιοσύνης αλλά και οικονομικούς, για να παραμείνει η γεωργία βιώσιμη σε όλες τις περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Από την άλλη πλευρά, η εφαρμογή ενός ενιαίου επιπέδου στρεμματικής ενίσχυσης σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση είναι κοινωνικά άδικη και ανέφικτη. Η ευρωπαϊκή γεωργία χαρακτηρίζεται από σημαντικές διαφορές και ανισότητες στη σύνθεση της παραγωγής, στις παραγωγικές δομές και στα επίπεδα ανάπτυξης, με επιπτώσεις στην παραγωγικότητα και στην ανταγωνιστική τους θέση, σε μια αγορά που η ίδια η Ευρωπαϊκή Ένωση επέλεξε να την διατηρήσει εν πολλοίς ανοικτή στον παγκόσμιο ανταγωνισμό. Το τελευταίο κύμα διευρύνσεων από το 2004 έως το 2007 αύξησε ακόμα περισσότερο την ανομοιομορφία της ευρωπαϊκής γεωργίας. Αυτή η ποικιλομορφία των τύπων γεωργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης απαιτεί διαφοροποιημένο –έστω και περισσότερο ομοιόμορφο σε σχέση με το υφιστάμενο– ύψος στρεμματικής ενίσχυσης ανάμεσα στα κράτη μέλη.

Η προσέγγιση του ύψους των ενισχύσεων ανά στρέμμα μεταξύ των κρατών μελών θα οδηγήσει σε επαναπροσδιορισμό του συνολικού ποσού των άμεσων ενισχύσεων που αντιστοιχεί σε κάθε κράτος μέλος. Εξαιρετικά σημαντική για την επιτυχία της μελλοντικής ΚΑΠ είναι η επιλογή των κριτηρίων που θα χρησιμοποιηθούν για να υπολογιστεί το ύψος των άμεσων εισοδηματικών ενισχύσεων. Η όποια αναπροσαρμογή θα πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη της το προηγούμενο επίπεδο ενισχύσεων, ώστε να μην διαταράξει σημαντικά το πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν οι αγρότες. Για να αποφευχθούν απότομες μεταβολές η προσαρμογή αυτή πρέπει να γίνει σταδιακά μέσα σε ένα εύλογο χρονικό διάστημα. Η εισαγωγή κριτηρίων σχετικών με το γεωργικό εισόδημα και η απόκλιση του από το μέσο εισόδημα στο σύνολο της οικονομίας, το εύρος και ο τρόπος που θα γεφυρωθεί η απόσταση μεταξύ της κατάστασης που επικρατεί τώρα και της μελλοντικής, είναι κριτήρια που πρέπει να ληφθούν υπόψη.

Ο υπολογισμός των άμεσων ενισχύσεων θα πρέπει να γίνει με βάση την επιλέξιμη και όχι τη χρησιμοποιούμενη γεωργική γη. Η χρήση της «επιλέξιμης γεωργικής γης» για όλα τα κράτη μέλη εξαλείφει διαφορές που έχουν περισσότερο να κάνουν με την

χρησιμοποιούμενη κάθε φορά ορολογία. Ειδικότερα για την Ελλάδα, καθώς οι επιλέξιμες εκτάσεις γεωργικής γης είναι σημαντικά μεγαλύτερες από τις χρησιμοποιούμενες, η μέση ενίσχυση ανά εκτάριο εμφανίζεται σημαντικά μειωμένη και περισσότερο συγκρίσιμη και εναρμονισμένη με την μέση ενίσχυση στα άλλα κράτη μέλη, μειώνοντας τους κινδύνους απώλειας κοινοτικών πόρων στο πλαίσιο της αναδιανομής ανάμεσα στα κράτη μέλη.

Στην διαμόρφωση των άμεσων εισοδηματικών ενισχύσεων πρέπει να ληφθεί υπόψη όχι μόνον η αγροτική έκταση αλλά και το αγροτικό δυναμικό, η απασχόληση δηλαδή στη γεωργία σε σχέση με το σύνολο της απασχόλησης. Η ΚΑΠ πρέπει να συμβάλει στην διατήρηση της απασχόλησης και να την ενισχύει.

Πρέπει να διευκρινισθεί ο υπολογισμός των βοσκοτόπων και η μεταχείρισή τους στο πλαίσιο των άμεσων ενισχύσεων αλλά και να λυθούν τα προβλήματα καθορισμού αυτών των εκτάσεων για λόγους όχι μόνο δημοσιονομικούς αλλά και βιωσιμότητας της ίδιας της ελληνικής κτηνοτροφίας.

Η διαχείριση και η αξιοποίηση των ενισχύσεων μετά το 2013 είναι μία νέα αρχή και ευκαιρία για τον επανακαθορισμό των στόχων και των προοπτικών του πρωτογενή τομέα στην Ελλάδα. Τα αποτελέσματα της διαχείρισης του παρελθόντος το επιβάλλουν ένα νέο σχεδιασμό ώστε να ανακτήσει η γεωργία ένα σημαντικό μερίδιο στη συνολική οικονομία.

Με βάση τις μέχρι τώρα αναλύσεις σε εθνικό αλλά και σε επίπεδο ΕΕ, τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της ελληνικής γεωργίας αλλά και την εμπειρία που της μέχρι τώρα εφαρμογής της ΚΑΠ, πρέπει να διαμορφωθούν εξειδικευμένες προτάσεις για την κατανομή των ενισχύσεων ώστε να συμβάλλουν αποτελεσματικότερα σε αναπτυξιακούς –πέρα από τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς- στόχους.

Πρέπει να υπάρχει ευελιξία ως προς την εφαρμογή του νέου μοντέλου σε εθνικό επίπεδο. Μέσα στο πλαίσιο του συνολικού δημοσιονομικού φακέλου το κάθε κράτος μέλος πρέπει να έχει την δυνατότητα να προσαρμόζει το νέο μοντέλο στους παραγωγικούς του στόχους, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι διαφοροποιήσεις στην γεωργία, σε εθνικό επίπεδο.

Ιδιαίτερα στην Ελλάδα, η εφαρμογή μιας ενιαίας ενίσχυσης για όλη τη χώρα (να θεωρηθεί δηλαδή ολόκληρη η Ελλάδα σαν μια περιφέρεια) δεν φαίνεται εφικτή και σκόπιμη, λόγω της μεγάλης ανομοιομορφίας που υπάρχει ως προς την διάρθρωση του αγροτικού τομέα, την σύνθεση των παραγωγικών μας κλάδων αλλά και την παραγωγικότητα και αποδοτικότητα μεταξύ των διάφορων περιοχών.

Πολλές περιοχές στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται από χαμηλό κατά κεφαλήν εισόδημα, από αναπτυξιακά και δημογραφικά προβλήματα ενώ ένα σχετικά μεγάλο ποσοστό του πληθυσμού τους ανήκει στον αγροτικό τομέα. Για να μπορέσουν λοιπόν να ληφθούν υπόψη αυτές οι ιδιαιτερότητες πρέπει να γίνει ένας προσεκτικά μελετημένος διαχωρισμός της χώρας σε περιφέρειες. Ο διαχωρισμός μπορεί να είναι γεωγραφικός, με βάση της 13 περιφέρειες και τις εκάστοτε ιδιαιτερότητες. Μπορεί ακόμη να χρησιμοποιηθεί σαν κριτήριο του διαχωρισμού το είδος της αγροτικής παραγωγής και οι χρήσεις της αγροτικής γης και των βοσκοτόπων.

3.3 Αγροτική Ανάπτυξη - Πυλώνας 2

Ο προβληματισμός για την πολιτική αγροτικής ανάπτυξης στο ευρωπαϊκό επίπεδο επικεντρώνεται στην αναγκαιότητα ύπαρξης του 2ου πυλώνα, στη χρηματοδότηση του 2ου πυλώνα, στο συσχετισμό και τις επικαλύψεις με τον 1ο πυλώνα της ΚΑΠ αλλά και με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τη συνοχή και την περιφερειακή ανάπτυξη και στο περιεχόμενο των ίδιων των προγραμμάτων.

Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης συγχρηματοδοτείται από τον κοινοτικό και τους εθνικούς προϋπολογισμούς αλλά και σε ορισμένες περιπτώσεις από τους ίδιους τους γεωργούς. Χρηματοδοτείται, επίσης, σε ένα βαθμό, με τη μεταφορά ενός μέρους των άμεσων ενισχύσεων (δυναμική διαφοροποίηση) του 1ου στο 2ο πυλώνα της ΚΑΠ, μέτρο που σε ένα βαθμό ευνοεί την αναδιανομή των πόρων ανάμεσα στα κράτη μέλη, ανάλογα με το μέγεθος των εκμεταλλεύσεων και των άμεσων ενισχύσεων που τους αναλογούν. Το τελευταίο αυτό μέτρο αποτελεί αντικείμενο κριτικής, για ορισμένους που ισχυρίζονται ότι εμποδίζει το μακροχρόνιο προγραμματισμό, που πρέπει να χαρακτηρίζει τη φιλοσοφία των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης.

Η συγχρηματοδότηση που απαιτούν τα μέτρα του 2ου πυλώνα από τους εθνικούς προϋπολογισμούς και τους ενδιαφερόμενους, τα σημαντικά μικρότερα ποσά που διαθέτει ο κοινοτικός προϋπολογισμός σε σχέση με τις άμεσες ενισχύσεις, η έλλειψη στοχευμένης στρατηγικής από τα κράτη μέλη, η πολυπλοκότητα και γραφειοκρατία εξασθενούν πολλές φορές την ελκυστικότητά τους για ορισμένα κράτη μέλη αλλά και για τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις.

Ως προς την αναγκαιότητα ύπαρξης του 2ου πυλώνα, η αγροτική ανάπτυξη προωθεί τις απαραίτητες διαρθρωτικές αλλαγές που επιτρέπουν τη μετάβαση προς μια οικονομία στην ύπαιθρο πιο ευέλικτη και με υψηλότερη προστιθέμενη αξία. Η ευρωπαϊκή πολιτική πρέπει να θέσει τη γεωργία σε κατάσταση που θα της επιτρέψει να παράγει «καλύτερα» και να αξιοποιεί τη θετική συμβολή της στο περιβάλλον και στην πράσινη ανάπτυξη. Η ενίσχυση θεωρείται θετική όταν επιτρέπει καλύτερη στόχευση για μια αειφόρο γεωργία ενσωματώνοντας νέα γνώση και τεχνολογικές καινοτομίες.

Ο ρόλος του 2ου πυλώνα στην επίτευξη αυτών των στόχων είναι ιδιαίτερα σημαντικός. Ως προς τη χρηματοδότηση του 2ου πυλώνα, στην περίοδο μετά το 2013 ο προϋπολογισμός του 2ου πυλώνα υπάρχουν τάσεις να αυξηθεί με μεταφορά όμως πόρων από τον 1ο πυλώνα. Οι δύο πυλώνες όμως της ΚΑΠ πρέπει να παραμείνουν και να γίνουν περισσότερο συμπληρωματικοί και όχι ανταγωνιστικοί, αφού οι στόχοι τους είναι διαφορετικοί. Η ενίσχυση του προϋπολογισμού του 2ου πυλώνα πρέπει να αναζητηθεί στο συνολικό προϋπολογισμό της ΕΕ και όχι στην αφαίμαξη του 1ου πυλώνα, που ήδη έχει αποδυναμωθεί καλύπτοντας και συμπεριλαμβάνοντας το κόστος της διεύρυνσης της ΕΕ με 12 νέα κράτη μέλη.

Ως προς το συσχετισμό και τις επικαλύψεις με του 2ου με τον 1ο πυλώνα της ΚΑΠ, τα όποια περιθώρια οριοθέτησης κυρίως των μέτρων για το περιβάλλον και για τις αντισταθμίσεις στους γεωργούς των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών δεν πρέπει να χρησιμοποιηθούν ως πρόσχημα για την αποδυνάμωση του 2ου πυλώνα. Στο πλαίσιο των μέτρων του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης εντάσσεται η διαρθρωτική και επενδυτική πτυχή και το αυξημένο κόστος που συνεπάγεται η εφαρμογή αυτών των πτυχών στις περιοχές που είναι περιβαλλοντικά ευαίσθητες ή έχουν φυσικά μειονεκτήματα.

Ως προς το συσχετισμό της πολιτικής αγροτικής ανάπτυξης με τις ευρωπαϊκές πολιτικές για τη συνοχή και την περιφερειακή ανάπτυξη, οι σημερινοί άξονες για την ποιότητα

ζωής και την ενίσχυση της οικονομικής διαφοροποίησης στην ύπαιθρο αλλά και η σημερινή προσέγγιση Leader, πρέπει να παραμείνουν κομμάτι της ΚΑΠ καθώς η μεταφορά τους στο ταμείο περιφερειακής ανάπτυξης θα αποδυναμώσει τις αγροτικές περιοχές και θα μειώσει την αποτελεσματικότητα της ευρωπαϊκής αγροτικής πολιτικής, που κερδίζει δύναμη και συνεκτικότητα από την συνέργια των δύο πυλώνων της. Οι γενικότερες αναπτυξιακές υποδομές στην ύπαιθρο ανήκουν στη δράση των υπόλοιπων ευρωπαϊκών διαρθρωτικών πολιτικών, με τις οποίες θα πρέπει να υπάρχει συνέργεια στο στρατηγικό σχεδιασμό.

Ως προς το περιεχόμενο των ίδιων των προγραμμάτων αγροτικής ανάπτυξης, η εφαρμογή μέτρων του 2ου πυλώνα δίνει το πλεονέκτημα στο κράτος μέλος να εξειδικεύσει τις πολιτικές του προτεραιότητες. Η πολιτική αγροτικής ανάπτυξης θα πρέπει να παίξει σημαντικό ρόλο, συμπληρώνοντας τη διαδικασία αναμόρφωσης της ΚΑΠ και την προσαρμογή της ευρωπαϊκής γεωργίας, επιτρέποντας στα κράτη μέλη να επιλέξουν, τον καταλληλότερο συνδυασμό μέσα από μια παλέτα μέτρων και προτεραιοτήτων, τα οποία θα ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα και θα βελτιώνουν το περιβάλλον και την ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές, υλοποιώντας την στρατηγική τους. Τα μέτρα που θα εφαρμοσθούν θα πρέπει να εμφανίζουν τη μεγαλύτερη δυνατή αποτελεσματικότητα, ανά επενδύσιμο € κοινοτικής και εθνικής συμμετοχής.

Απαιτείται συνεκτικότερη στρατηγική και μεγαλύτερη στόχευση της χρηματοδότησης ώστε να εξασφαλίζει προστιθέμενη αξία, βελτιώνοντας τις υποδομές και αυξάνοντας την ανταγωνιστικότητα της γεωργίας και κατ' επέκταση την οικονομική θέση των γεωργών. Το πολυσυλλεκτικό γεωργικό μοντέλο μπορεί να δημιουργήσει πραγματικές ευκαιρίες αξιοποιώντας την τεχνολογία και την καινοτομία, με στόχο την ανταγωνιστικότητα, την ανάπτυξη και την απασχόληση. Είναι σκόπιμο να εξετασθούν ολοκληρωμένα προγράμματα αγροτικής ανάπτυξης, που προϋποθέτουν συνέργειες των γεωργών και των φορέων τους, που βελτιώνουν τους όρους παραγωγής και διακίνησης των προϊόντων.

Ιδιαίτερα σημαντική, είναι η αξιοποίηση και η προώθηση των δυνατοτήτων των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας μέσω των μέτρων του 2ου πυλώνα. Εκτός από την αιολική και την ηλιακή ενέργεια, σημαντικό βήμα προς την κατεύθυνση αυτή, αποτελεί ο τομέας της παραγωγής ενέργειας μέσω της βιομάζας που προέρχεται από τα εναπομείναντα ανεκμετάλλευτα υπολείμματα των καλλιεργειών, του βιοαερίου και των οργανικών αποβλήτων. Πολλά υποσχόμενα, ιδιαίτερα για την χώρα μας είναι, είναι η διατήρηση και αξιοποίηση οριακών εδαφών και εδαφών σε αγρανάπαυση με ενεργειακές καλλιέργειες (π.χ. αγριοαγγινάρα).

Αποτελεί πρόκληση για την περιφερειακή ανάπτυξη η δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος άσκησης της γεωργίας, με επενδύσεις στις νέες τεχνολογίες, ικανού να υποστηρίξει την προσαρμογή στις νέες απαιτήσεις. Ενός περιβάλλοντος που συνδυάζει τη γνώση, την εκπαίδευση και την κατάρτιση, την πρόσβαση στην πληροφορία, αλλά και την πρόσβαση στην αγορά. Να συνδεθεί η ύπαιθρος με δίκτυα. Να μειωθεί η απομόνωσή της, να δημιουργηθούν νέες αναπτυξιακές ευκαιρίες, να διευκολυνθεί μια περισσότερο αποδοτική εγκατάσταση των επενδύσεων. Να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα κυρίως των νέων.

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο 2007-2013, οι πόροι του προϋπολογισμού για την προστασία του αγροτικού περιβάλλοντος είναι περιορισμένοι. Ως αποτέλεσμα, ο 2ος πυλώνας δεν διαθέτει το απαραίτητο εύρος στήριξης των εκμεταλλεύσεων ώστε να αλλάξουν τις πρακτικές ή να ευνοηθεί ο φιλοπεριβαλλοντικός προσανατολισμός των ουστημάτων παραγωγής. Τα υπάρχοντα αγροπεριβαλλοντικά μέτρα, θεωρούνται από

πολλούς, ως δαπανηρά στην εφαρμογή τους, χαμηλής αποτελεσματικότητας και κατακρίνονται για τον ελλιπή έλεγχο των δαπανών και την διοικητική πολυπλοκότητα του μηχανισμού τους.

Καθίσταται λοιπόν, απαραίτητη η ενίσχυση των φιλοπεριβαλλοντικών μέτρων, με σκοπό να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητά τους και η θετική τους επίδραση στο περιβάλλον. Είναι επίσης σημαντικό στα επενδυτικά σχέδια για τη βελτίωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων να είναι επιλέξιμες οι επενδύσεις για την παραγωγή δημόσιων αγαθών, που σε πολλές περιπτώσεις απαιτεί την δημιουργία υποδομών σε ατομικό ή και συλλογικό επίπεδο.

Τα κίνητρα των επενδύσεων στην εκμετάλλευση πρέπει να στοχεύουν στην ενίσχυση των οικογενειακής μορφής εκμεταλλεύσεων ώστε να διαμορφώσουν ένα ικανοποιητικό εισόδημα προερχόμενο από την γεωργική δραστηριότητα, με τη μικρότερη δυνατή εξάρτηση από τις άμεσες επιδοτήσεις. Συνεπώς ο πληθυσμός «στόχος» του μέτρου θα πρέπει να είναι κυρίως οι εν δυνάμει βιώσιμες εκμεταλλεύσεις, οι οποίες στην λήξη του επενδυτικού τους προγράμματος θα πρέπει να γίνουν οικονομικά βιώσιμες και ανταγωνιστικές. Οι επενδύσεις θα πρέπει να κυρίως να αφορούν στην παραγωγή προϊόντων που έχουν ικανοποιητική ζήτηση στην αγορά, την αναδιάρθρωση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε νέα καινοτόμα παραγωγικά συστήματα προσαρμοσμένα στις σύγχρονες προκλήσεις και την ζήτηση. Κατά προτεραιότητα θα πρέπει να εντάσσονται σχέδια των γεωργών που συμμετέχουν σε συλλογικές προσπάθειες εμπορίας των παραγόμενων προϊόντων, ή διαθέτουν μακροχρόνια συμβόλαια αγοράς των προϊόντων τους ή σχετίζονται με επενδύσεις που αφορούν την πράσινη ανάπτυξη.:

Ειδικότερα σε ότι αφορά στους νέους γεωργούς, θεωρείται πιο ουσιαστική η κατά προτεραιότητα και με ευνοϊκότερους όρους χρηματοδότηση των επενδυτικών τους σχεδίων. Μια ειδική κατηγορία «νέων γεωργών», δηλαδή εργαζομένων στις αστικές περιοχές που χάνουν την εργασίας τους λόγω της οικονομικής κρίσης, επίσης πρέπει να έχουν την δυνατότητα να εντάσσονται στο μέτρο, έστω με χαμηλού μεγέθους προϋπολογισμό. Θα πρέπει επίσης να διερευνηθούν οι αρνητικές επιπτώσεις του ιστορικού μοντέλου των άμεσων ενισχύσεων στην εγκατάσταση νέων αγροτών.

Για την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των πόρων, πρέπει να αξιοποιηθεί η συνέργια και η συμπληρωματικότητα μεταξύ των διαφορετικών αξόνων του 2ου πυλώνα, επικεντρώνοντας στις μικρές και μεσαίες εκμεταλλεύσεις, στα ομαδικά σχήματα των παραγωγών και στις δικτυώσεις. Απαιτείται κατάλληλη προσαρμογή των επενδύσεων προς ένα τέτοιο σύνθετο στόχο. Προτεραιότητα πρέπει να δοθεί σε σχέδια και δράσεις που ενσωματώνουν πολλαπλούς στόχους της αγροτικής πολιτικής.

Τέλος πρέπει να απλοποιηθούν και να γίνουν πιο αποτελεσματικές και σαφείς οι διαδικασίες για την υποβολή, την αξιολόγηση, την έγκριση, την υλοποίηση, την παραλαβή και την έγκαιρη χρηματοδότηση των επενδύσεων.

3.4 Οργάνωση των Αγορών - Αντιστάθμιση του Κινδύνου των Τιμών

Η οργάνωση των αγροτικών αγορών αποτελεί έναν από τους στόχους της ΚΑΠ σύμφωνα με τις Συνθήκες. Και βασικός στόχος της ευρωπαϊκής γεωργίας δεν μπορεί να είναι άλλος από την παραγωγή προϊόντων, για την εξασφάλιση ενός επαρκούς επιπέδου εφοδιασμού της αγοράς με ποιοτικά και ασφαλή τρόφιμα. Ο κρισιμότερος παράγοντας για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι η κατά το δυνατό σταθεροποίηση των γεωργικών αγορών στο εσωτερικό της Ένωσης και η εξασφάλιση ενός επαρκούς εισοδήματος για τον κοινοτικό παραγωγό.

Μετά από τη μεταρρύθμιση του 1992, αυτός ο στόχος έχει έντονα αμφισβητηθεί. Από το 2003, η ΚΑΠ τείνει να γίνει πολιτική στήριξης του αγροτικού εισοδήματος μέσω των άμεσων ενισχύσεων, αντικαθιστώντας πολιτικές και μέτρα ρύθμισης των αγορών, που ενεργοποιούνταν αυτόματα, κυρίως σε περιόδους κρίσης. Έτσι, τη στήριξη της γεωργίας αναλαμβάνουν σήμερα οι φορολογούμενοι (που χρηματοδοτούν τον κοινοτικό προϋπολογισμό), υποκαθιστώντας τη στήριξη μέσω των καταναλωτών, που καλούνταν να καταβάλλουν τις εγγυημένα υψηλότερες κοινοτικές τιμές παραγωγού στο πλαίσιο της προηγούμενης ΚΑΠ.

Είναι γεγονός πάντως ότι η στροφή της σημερινής ΚΑΠ προς την αγορά και τον έντονο ανταγωνισμό από εισαγόμενα προϊόντα, η φιλελευθεροποίηση των γεωργικών αγορών, χωρίς να συνοδεύεται από εργαλεία ρύθμισης και σταθεροποίησης, έχει οδηγήσει στην αστάθεια των τιμών των γεωργικών προϊόντων και τη μείωση των αγροτικών εισοδημάτων. Τυπικό παράδειγμα η πτώση των τιμών που ακολούθησε την οικονομική και διατροφική κρίση του 2007/08, που οδήγησε σε διψήφια ποσοστά μείωσης των εισοδημάτων στην ΕΕ.

Οι βασικές προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει η μελλοντική ΚΑΠ είναι οι επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής και της διαχρονικής υποβάθμισης του περιβάλλοντος, η οικονομική κρίση που συνεπάγεται μείωση της κατανάλωσης, η αύξηση της ανεργίας, ο περιορισμός της πρόσβασης σε πιστώσεις και η αυξανόμενη αστάθεια των τιμών και η παγκόσμια οικονομική κρίση.

Για όλους αυτούς τους λόγους, πρέπει να εξασφαλιστούν τα κατάλληλα εργαλεία ρύθμισης των αγορών στο 1ο πυλώνα της ΚΑΠ μετά το 2013 και η επαρκής χρηματοδότησή τους, για την σταθεροποίηση της κοινοτικής αγοράς και την αποτελεσματική προστασία του γεωργικού εισοδήματος. Ένα ταμείο πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων, ένας αποτελεσματικός μηχανισμός παρέμβασης και αποθεματοποίησης σε περιόδους παρατεταμένης πτώσης των τιμών, ρήτρες διασφάλισης από εισαγωγές στις ίδιες περιόδους είναι μέτρα που η συμπερίληψή τους στον 1ο πυλώνα της ΚΑΠ κρίνεται απαραίτητη.

(Αγροτική Οικονομική)

Ορισμένοι ισχυρίζονται ότι η διαχείριση των αγορών θα μπορούσε να περιοριστεί σε συστήματα γεωργικής ασφάλισης και στην ενθάρρυνση (χρηματοδοτική) των αγροτών να προχωρούν σε ιδιωτική κάλυψη του κινδύνου. Αντίθετα, άλλοι υποστηρίζουν μια ΚΑΠ που θα σταθεροποιεί τις αγορές, αντιμετωπίζοντας την έντονη διακύμανση των τιμών, προς όφελος των παραγωγών και των καταναλωτών.

Από ορισμένους υποστηρίζεται ότι χρήση παραγώγων (derivatives) μπορεί επίσης να βοηθήσει στην αντιστάθμιση του κινδύνου των τιμών. Αφορά τα προϊόντα με μεγάλη διεθνή εμπορευσιμότητα (π.χ. σιτάρι) και απαιτεί την δημιουργία Χρηματιστηρίων Εμπορευμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ένας τέτοιος σχεδιασμός των αγορών αυτών θα απαιτούσε ιδιαίτερη προσοχή, ενώ παράλληλα θα πρέπει να υπάρχει αποτελεσματική επίβλεψή τους και παρέμβαση σε περίπτωση που χρησιμοποιούνται για κερδοσκοπικά παιχνίδια.

Τα παράγωγα εμπορευμάτων είναι εργαλεία που επιτρέπουν σε κάποιον να αγοράσει ή να πουλήσει το εμπόρευμα (υποκείμενο τίτλο) σε μια μελλοντική χρονική στιγμή, σε τιμή που καθορίζεται σήμερα. Οι συναλλαγές σε συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης δίνουν τη δυνατότητα να μοιραστεί ο κίνδυνος σε ένα αριθμό συμβαλλομένων.. Το κυρίαρχο στοιχείο στις μελλοντικές αγορές είναι ότι οι ευκαιρίες για κέρδος και οι κίνδυνοι ζημίας που υπονοούνται με την ιδιοκτησία ενός τίτλου, μπορούν να συναλλάσσονται ανεξάρτητα από τον αντίστοιχο τίτλο. Κατά συνέπεια η αγορά

παραγώγων μπορεί επίσης να αναφερθεί ως «αγορά για τη διαχείριση κινδύνου στη τρέχουσα αγορά»

3.5 Αλυσίδα Εφοδιασμού Αγροδιατροφικών Προϊόντων

Η ευρωπαϊκή αντίληψη του διατροφικού μοντέλου σημαίνει μια πραγματική διατροφική πολιτική που καταπολεμά τις διατροφικές ανεπάρκειες και τις ασθένειες που συνδέονται με την διατροφική αφθονία, που προτείνει λύσεις για τα μειονεκτικά τμήματα του πληθυσμού, που δεν έχουν πρόσβαση σε ένα ισορροπημένο καθεστώς διατροφής, που προωθεί μια διατροφική εκπαίδευση προσανατολισμένη στην ποιότητα και η οποία συμφιλιώνεται με τις ευρωπαϊκές διατροφικές κουλτούρες. Η διατροφική επάρκεια και ασφάλεια της Ε.Ε. στα βασικά προϊόντα συνιστά στρατηγική επιλογή.

Η αλυσίδα εφοδιασμού αγροδιατροφικών προϊόντων αποτελεί τον κάρδιο κρίκο για την βιωσιμότητα όχι μόνο της γεωργίας αλλά της οικονομίας στο σύνολό της. Η ομαλή λειτουργία όλης της αγροδιατροφικής αλυσίδας από το γεωργό έως τον καταναλωτή, προσφέρει εγγύηση για την διατήρηση χιλιάδων θέσεων εργασίας σε ένα ανταγωνιστικό και ασταθές περιβάλλον.

Σε ότι αφορά την Ελλάδα, ο μεταποιητικός τομέας των αγροδιατροφικών προϊόντων πέρα του ότι είναι ένας από τους σημαντικότερους κλάδους της Ελληνικής μεταποιητικής βιομηχανίας, στηρίζεται ως επί το πλείστον σε εγχώριες πρώτες ύλες, ενισχύοντας τους δεσμούς με τον πρωτογενή τομέα.

Η αγροδιατροφική αλυσίδα στην Ελλάδα όμως φαίνεται να αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα:

Έλλειψη αποτελεσματικής συνεργασίας και κατανόησης ανάμεσα στους κρίκους της αγροδιατροφικής αλυσίδας: Η σωστή συνεργασία ανάμεσα στους παραγωγούς και τους μεταποιητές μπορεί να εξασφαλίσει συνέχεια και συνέπεια στην τροφοδοσία με προϊόντα που καλύπτουν τις απαιτήσεις της αγοράς και έχουν συγκεκριμένα και σταθερά οργανοληπτικά χαρακτηριστικά.

Σημαντικό πρόβλημα στην αγροδιατροφική αλυσίδα είναι οι μεταφορές, κυρίως λόγω του υψηλού κόστους, και της ανομοιομορφίας στην τροφοδοσία του συνόλου της αγοράς.

Ο αυξημένος βαθμός μονοπωλιακής δύναμης της Ελληνικής βιομηχανίας τροφίμων και ποτών και υψηλή συγκέντρωση του λιανικού εμπορίου. Η μονοπωλιακή δύναμη οδηγεί σε περιορισμούς στην παραγόμενη ποσότητα, επιβάλλοντας υψηλότερες τιμές στους καταναλωτές και δημιουργώντας υψηλά κέρδη στους μεταποιητές και στο λιανικό εμπόριο. Συνέπεια της κατάστασης αυτής είναι η μείωση της κοινωνικής ευημερίας σε σχέση με την ανταγωνιστική περίπτωση, εις βάρος των ακραίων κρίκων της αλυσίδας, αφού οι παραγωγοί και οι καταναλωτές αδυνατούν να επηρεάσουν το άνοιγμα της ψαλίδας.

Για την αντιμετώπιση της κατάστασης σε ευρωπαϊκό επίπεδο χρειάζονται μέτρα για τη συγκέντρωση της παραγωγής, τη διαφάνεια των αγορών και την δημιουργία ισορροπημένων σχέσεων στην αγροδιατροφική αλυσίδα, εμποδίζοντας αθέμιτες πρακτικές και ενθαρρύνοντας μια πιο δίκαιη κατανομή των περιθωρίων κέρδους.

Προς την κατεύθυνση αυτή θα συνέβαλαν κοινοτικές πρωτοβουλίες που θα καταστήσουν δυνατή:

1. Τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού συστήματος παρακολούθησης της αγοράς, των τιμών των αγροδιατροφικών προϊόντων και των εισροών.
2. Την διασφάλιση από τις εθνικές και ευρωπαϊκές Αρχές ανταγωνισμού, του σεβασμού των κανόνων σχετικά με τη διαφάνεια στην τιμολόγηση και τα κέρδη, σε όλο το μήκος της αλυσίδας.
3. Τη δημιουργία ηλεκτρονικής πανευρωπαϊκής βάσης δεδομένων για τη διάρθρωση του κόστους των εισροών, προσβάσιμη σε όλους τους πολίτες.
4. Την θέσπιση μηχανισμών για την καταπολέμηση της κερδοσκοπίας και την διαμόρφωση κανόνων στις χρηματιστηριακές αγορές παραγώγων σχετικά με τα γεωργικά προϊόντα.
5. Την προώθηση των τοπικών προϊόντων και την αποτελεσματική στήριξη των παραδοσιακών αγορών.
6. Την ενθάρρυνση οργανωτικών σχημάτων των παραγωγών για τη συγκέντρωση της προσφοράς και τη οριοθέτηση ευνοϊκότερων όρων διαπραγμάτευσης και τη θεσμοθέτηση κανόνων σχετικά με τις διεπαγγελματικές σχέσεις. Η προώθηση της συμβολαιακής γεωργίας μπορεί επίσης να μειώσει την αστάθεια των τιμών για τους παραγωγούς και να τους εξασφαλίσει σταθερό εισόδημα ώστε να αναπτύξουν απρόσκοπτα τις επενδυτικές τους πρωτοβουλίες.
7. Δημιουργία συστήματος κυρώσεων για αθέτηση συμφωνιών και παράνομες πρακτικές.
8. Την μεγαλύτερη διαφοροποίηση των προϊόντων και την προώθηση μιας ειδικής ευρωπαϊκής ετικέτας η οποία θα συνυπάρχει με τις επιμέρους ενδείξεις ποιότητας, περιφερειακών επώνυμων προϊόντων.
9. Την ιχνηλασιμότητα (traceability) στα προϊόντα και την καταγραφή του συνόλου των συναλλαγών (transactions) κατά τη διακίνηση των προϊόντων μέσα σε ολόκληρη την αλυσίδα.

Η αντιστάθμιση του κινδύνου των τιμών μπορεί να γίνει με τη δημιουργία τοπικών αγορών δημοπράτησης γεωργικών προϊόντων. Σε συνεργασία με τοπικούς φορείς σε κάθε περιφέρεια προτείνεται η δημιουργία μιας κεντρικής αγοράς όπου θα συγκεντρώνονται και θα δημοπρατούνται τα κύρια τοπικά αγροτικά προϊόντα. Η λειτουργία τέτοιων αγορών, θα συντελέσει στην αύξηση της διαπραγματευτικής δύναμης των παραγωγών, θα μειώσει τα φαινόμενα εκμετάλλευσης μικρών παραγωγών από χονδρέμπορους και λιανέμπορους και θα συμβάλλει αποφασιστικά στη διαφάνεια των συναλλαγών κατά μήκος της εμπορικής αλυσίδας.

4. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΠΑΛΤΑΤΖΗΣ

Ο Αλέξανδρος Μπαλτατζής ήταν Έλληνας πολιτικός, ένας από τους βασικότερους αναμορφωτές του αγροτικού κινήματος στη σύγχρονη Ελλάδα.

Γεννήθηκε στη Κομπαΐδα του Καυκάσου το 1904.

Οργανωτικός συνεταιριστής άρχισε από νωρίς να ασχολείται με την ανάπτυξη αγροτικών συνεταιρισμών στη Θράκη. Ήδη το 1928 εκλέγεται πρόεδρος όλων των θρακικών συνεταιρισμών όπου και στη συνέχεια επιδιώκει τη δημιουργία ενός πανελληνίου αγροτικού συνεταιρισμού. Έτσι το 1935 δημιουργείται η ΠΑΣΕΓΕΣ της οποίας αναλαμβάνει πρώτος πρόεδρος.

Το 1950 με δική του πρωτοβουλία προχωρά στην ίδρυση πολιτικού κόμματος με την επωνυμία Συναγερμός Αγροτών και Εργαζομένων με το οποίο έλαβε μέρος στις εκλογές του ίδιου έτους. Στις εκλογές του 1951 κέρδισε μία έδρα, ενώ στις εκλογές του επόμενου έτους δεν έλαβε καμία. Παρά την αποτυχία αυτή συνέχισε την ανάπτυξη του αγροτικού συνδικαλισμού ιδρύοντας πολλούς και σπουδαίους συνεταιρισμούς, κυρίως στη περιοχή της Μακεδονίας. Στη πολιτική σκηνή επανήλθε έντονα με το νέο κόμμα που ίδρυσε το 1956 με την επωνυμία Αγροτικών και Εργατικών Κόμμα λαμβάνοντας μέρος στις εκλογές του ίδιου έτους κερδίζοντας 7 έδρες. Το 1958 συμμετέχοντας στο συνασπισμό Προοδευτική Αγροτική Δημοκρατική Ένωση κερδίζει 6 έδρες. Το 1961 πρωτοστατεί στη δημιουργία της Ένωσης Κέντρου στη οποία και απορροφήθηκε το κόμμα του. Το 1964 διορίστηκε υπουργός Γεωργίας.

(www.yahoo.com)

Μετά την μεταπολίτευση συνεργάστηκε αρχικά με την ΕΔΗΚ όπου μετά την επερχόμενη κρίση το 1977 επανίδρυσε το ανεξάρτητο Αγροτικό και Εργατικό Κόμμα. Τέλος το 1985 συνεργάστηκε με την ΝΔ υπό την οποία και επανεξελέγη βουλευτής Ξάνθης.

Ο Αλέξανδρος Μπαλτατζής πέθανε στην Αθήνα στις 29 Ιουλίου του 1987. Προς τιμή του Α. Μπαλτατζή φέρεται σήμερα ομώνυμο πρόγραμμα του υπουργείου αγροτικής ανάπτυξης που αφορά επιλογή αγροτικών έργων υποδομής προς χρηματοδότησή τους.

Το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) 2007-2013 καθορίζει τις προτεραιότητες της Ελλάδας για την περίοδο 2007-2013, σύμφωνα με το άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΚ) 1698/2005 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), στον οποίο ορίζεται ότι η εθνική στρατηγική αγροτικής ανάπτυξης θα εφαρμοστεί μέσω του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013.

4.1 Εισαγωγή - Στόχοι του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλατατζής»

Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013 «Αλέξανδρος Μπαλατατζής» αποτελεί ένα αυτοτελές Πρόγραμμα της Τέταρτης Προγραμματικής Περιόδου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και συμπεριλαμβάνει μέτρα και δράσεις που αφορούν στην αναστροφή της ηλικιακής διάρθρωσης των απασχολούμενων στη γεωργία και την αύξηση του μεγέθους των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, στην ανάπτυξη των επιχειρηματικών δομών μέσω του εκσυγχρονισμού και της καινοτομίας, στην αναβάθμιση των υποδομών του πρωτογενούς τομέα, στην κατάρτιση και ανάπτυξη δεξιοτήτων, σε γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα, στη βελτίωση της ελκυστικότητας των αγροτικών περιοχών, στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, στην προώθηση της συνεργασίας, στην ανάπτυξη υποδομών ευρυζωνικού δικτύου και εφαρμογών Τεχνολογίας και Πληροφοριών (ΤΠΕ) και τέλος, στην ενίσχυση των τοπικών φορέων και την κινητοποίηση του τοπικού πληθυσμού.

Οι στρατηγικοί στόχοι του Επιχειρησιακού Προγράμματος είναι :

- "Διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, της δασοκομίας και του αγροδιατροφικού τομέα"
- "Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων"
- "Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας"
- "Δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές μέσω της προσέγγισης Leader"

Προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2007-2013 (ΠΑΑ) «Αλέξανδρος Μπαλατατζής», έχουν σχεδιαστεί και υλοποιούνται μέτρα και δράσεις, που εντάσσονται στους τέσσερις (4) Άξονες του προγράμματος:

1. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της γεωργίας και της δασοκομίας
2. Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου
3. Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας
4. Εφαρμογή της προσέγγισης Leader

Το παρόν πρόγραμμα καλύπτει την επικράτεια της Ελλάδας.

Η Ελλάδα διαιρείται σε 13 διοικητικές περιφέρειες. Από αυτές, 11 περιφέρειες είναι επιλέξιμες για τον στόχο σύγκλισης ως εξής:

Αμιγούς στόχου σύγκλισης

- Ανατολική Μακεδονία-Θράκη

- Θεσσαλία
- Ήπειρος
- Ιόνια Νησιά
- Δυτική Ελλάδα
- Πελοπόννησος
- Βόρειο Αιγαίο
- Κρήτη

Στατιστικής σύγκλισης

- Δυτική Μακεδονία
- Κεντρική Μακεδονία
- Αττική

Οι 2 περιφέρειες που είναι επιλέξιμες για το στόχο Περιφερειακής Ανταγωνιστικότητας και απασχόλησης είναι:

Σταδιακής εισόδου

- Στερεά Ελλάδα
- Νότιου Αιγαίου

4.2 Αναθεώρηση του Προγράμματος Αγροτικής Αλέξανδρος Μπαλτατζής

Οι προτεραιότητες της Ελλάδας κατά την 4η Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 προς την κατεύθυνση της ορθολογικότερης αξιοποίησης των κοινοτικών πόρων από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), καθορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Στρατηγικής Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΣΣΑΑ) και εναρμονίζονται με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ).

Το αναπτυξιακό όραμα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την Αγροτική Ανάπτυξη της 4η Προγραμματικής Περιόδου (2007-2013) συνοψίζεται στη φράση:

«Αειφόρος Αγροτική Ανάπτυξη μέσω της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας του πρωτογενή και αγροδιατροφικού τομέα, καθώς και του περιβάλλοντος, σε μια βιώσιμη Ύπαιθρο».

Ο κεντρικός αυτός προσανατολισμός εκφράζεται με την προώθηση των ακόλουθων Γενικών Στρατηγικών Στόχων, οι οποίοι βρίσκονται σε πλήρη αντιστοιχία με τις Κοινοτικές Στρατηγικές Κατευθυντήριες Γραμμές και αποτελούν το θεμέλιο λίθο πάνω στον οποίο βασίζεται η Αγροτική Ανάπτυξη κατά την 4η Προγραμματική Περίοδο, υλοποιούμενη μέσω του ΠΑΑ:

Η ενίσχυση της Αγροτικής Ανάπτυξης – και κατ’ επέκταση όλων των πολιτικών που βελτιώνουν την ανταγωνιστικότητα, τη συνοχή των αγροτικών περιοχών, τονώνουν τις ορεινές και μειονεκτικές περιοχές, εξασφαλίζουν αλλά και δημιουργούν νέες θέσεις απασχόλησης, προστατεύουν το περιβάλλον και τη βιοποικιλότητα, ενώ διαφοροποιούν τα μέτρα στήριξης των παραδοσιακών και βιολογικών προϊόντων – φαίνεται ότι αποκτά μεγαλύτερη βαρύτητα στις διαπραγματεύσεις για την αναθεώρηση της ΚΓΠ – 2013.

Φυσικά, η προσέγγιση αυτή σχετίζεται και με την άποψη της σταδιακής μετατροπής της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής σε μία Περιφερειακή Πολιτική, πολιτική στήριξης της υπαίθρου με τη συγχρηματοδότηση και την εγγύηση του Δημοσίου. Όμως η σωστή κατανομή των πόρων με στοχευμένα και χωροταξικά σχεδιασμένα μέτρα αναμφισβήτητα οδηγούν στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και στην ανάπτυξη της υπαίθρου. Το ζήτημα αυτό θα απασχολήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά και τη χώρα μας, διότι θα κρίνει και τον τρόπο υλοποίησης της αγροτικής πολιτικής σε εθνικό επίπεδο.

Το ΥΠΑΑΤ με το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) παρεμβαίνει δυναμικά με στόχο τη στήριξη της επιχειρηματικότητας στην ελληνική περιφέρεια με σαφή και διαφανή κριτήρια, καταργώντας τις πελατειακές λογικές του παρελθόντος που οδήγησαν τους Έλληνες αγρότες σε τέλμα.

Με βάση αυτές τις αρχές αναδιαμορφώνεται το ΠΑΑ με συνολικό ύψος 5,3 δισεκατομμυρίων ευρώ, από τα οποία 1,4 δισεκατομμύρια ευρώ είναι εθνικοί πόροι και 3,9 δισεκατομμύρια ευρώ είναι κοινοτικοί.

Το τελευταίο χρονικό διάστημα σχεδιάστηκε, διαμορφώθηκε και προωθήθηκε η πλήρης αναμόρφωση του ΠΑΑ με σκοπό τον εξορθολογισμό και την εξοικονόμηση πόρων για μια ανταγωνιστική και βιώσιμη γεωργία. Ένα πάγιο αίτημα των αγροτών υλοποιείται. Τώρα, οι πόροι του προγράμματος «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» κατευθύνονται:

- Στον Αγρότη και την Αγρότισσα
- Στην Αγροτική Παραγωγή και Οικονομία
- Στην Πράσινη Ανάπτυξη.

4.3 Ανταγωνιστικότητα Ελληνικής γεωργίας – Επιμέρους Στρατηγικές

Από το ΥΠΑΑΤ έχουν δρομολογηθεί οι εξής δράσεις:

1. Αποπληρωμή των επενδυτικών σχεδίων βελτίωσης (ζωικής και φυτικής παραγωγής) της Γ' Προγραμματικής Περιόδου συνολικού ύψους 170 εκατ. €, εκ των οποίων έχουν ήδη καταβληθεί 80 εκατ. ευρώ.
2. Ενεργοποίηση των Προγραμμάτων Leader ύψους 295 εκατομμυρίων ευρώ, μέσω της κατανομής πιστώσεων στις 43 Αναπτυξιακές Εταιρείες-Ομάδες Τοπικής Δράσης που θα υλοποιήσουν τα Τοπικά Προγράμματα και έχουν ήδη προκηρυχθεί οι πρώτες δράσεις σε 6 περιοχές παρέμβασης.
3. Ενεργοποίηση των Ιδιωτικών επενδύσεων του Άξονα 3 του ΠΑΑ συνολικής Δ.Δ. 325 εκατ. €, στο πλαίσιο των οποίων προωθούνται δράσεις για την διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας.
4. Κατασκευή αρδευτικών έργων ύψους 1 δισεκατομμυρίου ευρώ. Η υλοποίηση των μεγάλων αρδευτικών έργων προχωρά έτσι ώστε να ολοκληρωθούν σύντομα και να συμβάλουν άμεσα στη διαχείριση του ύδατος.
5. Κατοχύρωση επιδοτήσεων 568 εκατομμυρίων ευρώ για τους καπνοπαραγωγούς, οι οποίοι θα έχουν μέχρι το 2014 τη δυνατότητα –μέσω ενός πακέτου μέτρων– να λάβουν το μεγαλύτερο μέρος της απώλειας των κοινοτικών επιδοτήσεων μετά την περικοπή κατά 50% λόγω νέας ΚΑΠ.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπεται η διάθεση πιστώσεων ύψους 135 εκατομμυρίων ευρώ για σχέδια βελτίωσης για τους καπνοπαραγωγούς.

1. Νέα προκήρυξη για τα σχέδια βελτίωσης των αγροτικών εκμεταλλεύσεων ύψους μέχρι 500 εκατ. ευρώ, όπου θα δίνεται η δυνατότητα τόσο για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών όσο και την ένταξη νέων ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων, όπως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, εμπορία και επεξεργασία προϊόντων και σωστή διαχείριση των αρδευτικών υδάτων.

Έχουν ήδη προκηρυχθεί τα μικρά Σχέδια Βελτίωσης για την κτηνοτροφία συνολικού προϋπολογισμού Δ.Δ. 50 εκατ. ευρώ, όπου για πρώτη φορά παρέχεται η δυνατότητα ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων ενίσχυσης.

- 1) Ένταξη του Προγράμματος Νέων Αγροτών στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, με πιστώσεις ύψους 155 εκατομμυρίων ευρώ, ώστε να ενισχυθεί το σύνολο των υποψηφίων αγροτών που πληρούν τις προϋποθέσεις. Επιπλέον παρέχεται και δυνατότητα ένταξης των Νέων Αγροτών σε άλλα μέτρα του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης όπου θα τύχουν μιας σειράς πρόσθετων ωφελημάτων.
- 2) Ενίσχυση των γεωργο-περιβαλλοντικών μέτρων με αρχικούς πρόσθετους πόρους 240 εκατομμυρίων ευρώ, με στόχο την ενίσχυση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας, την προστασία των υδροτοπικών συστημάτων και του αγροτικού τοπίου, καθώς και την προστασία των ευαίσθητων στα νιτρικά περιούχων στις οποίες θα τεθούν και διαφορετικά κριτήρια.

Η ιεράρχηση των προτεραιοτήτων του προγράμματος «Αλέξανδρος Μπαλτατζής» προς τη σωστή κατεύθυνση, μας επιτρέπει να δώσουμε βαρύτητα στο περιβάλλον, το οποίο και θα αποτελέσει κομβικό σημείο της ΚΑΠ-2013.

Το ΥΠΑΑΤ στηρίζει καινοτόμα προγράμματα και μέτρα διαχείρισης των υδάτων, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση σε μέτρα που αφορούν την άρδευση, κυρίως εκείνης της στάγδην, καθώς και στη χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ).

Το ΥΠΑΑΤ τονώνει την αγροτική ύπαιθρο και τους Έλληνες αγρότες με παρεμβάσεις στις εκμεταλλεύσεις, στην ποιότητα και προώθηση των προϊόντων, στην εκπαίδευσή τους, διασφαλίζοντάς τους πάνω από όλα εισόδημα και ποιότητα ζωής.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007 -2013

Για τον τομέα της αλιείας, η συνολική στρατηγική της Ελλάδας κατά την 4η Προγραμματική Περίοδο 2007 - 2013, στο πλαίσιο της κοινής αλιευτικής πολιτικής, περιγράφεται στο Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης της Αλιείας (ΕΣΣΑΑΛ) 2007 - 2013 και εναρμονίζεται με το ΕΣΠΑ.

Το ΕΣΣΑΑΛ, είναι ένα στρατηγικό κείμενο, το οποίο περιλαμβάνει συνοπτική περιγραφή όλων των πτυχών της κοινής αλιευτικής πολιτικής και καθορίζει τις προτεραιότητες, τους στόχους και τους εκτιμώμενους πόρους για την εφαρμογή της.

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007-2013 έχει αναπτυξιακό όραμα:

- «την βιώσιμη και αειφόρο ανάπτυξη του τομέα της Αλιείας στην κατεύθυνση ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της διατήρησης της κοινωνικής & οικονομικής συνοχής»

Στοχεύει στο να προστρέξει τις νησιωτικές & παράκτιες περιοχές, που είναι περιοχές με ιδιαιτερότητες και ευαισθησίες, κυρίως με:

- την επίτευξη διαρκούς ισορροπίας μεταξύ των αλιευτικών πόρων και των αλιευτικών δραστηριοτήτων και στον εκσυγχρονισμό του αλιευτικού στόλου και
- την αειφόρο ανάπτυξη και την βελτίωση της βιωσιμότητας και της ανταγωνιστικότητας του κλάδου των υδατοκαλλιεργειών και της μεταποίησης των αλιευτικών προϊόντων.

Οι χρηματοδοτήσεις για τον τομέα της Αλιείας που τροφοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας 2007-2013, αφορούν όλη τη χώρα και καλύπτουν συνολικό προϋπολογισμό 550 εκ. ευρώ, από τα οποία τα 482 αποτελούν δημόσια οικονομική ενίσχυση.

Οι πιστώσεις που θα διατεθούν: Για τις 11 Περιφέρειες του στόχου σύγκλισης είναι: 230 εκατ. € για τις 2 Περιφέρειες εκτός του στόχου σύγκλισης (Νότιο Αιγαίο & Στερεά Ελλάδα) είναι: 45 εκατ. €

Κατά την παρούσα φάση συνολικά υπάρχουν επτά (7) ενεργές προσκλήσεις, που αντιστοιχούν σε ενεργοποίηση του 34% της Δημόσιας Δαπάνης του προγράμματος ενώ βρίσκεται στη διαδικασία σύνταξης άλλη μία πρόσκληση για την ενεργοποίηση ενός ακόμα Μέτρου του Άξονα Προτεραιότητας 3 και συγκεκριμένα του Μέτρου 3.5 «πιλοτικά σχέδια».

Άμεσο στόχο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αποτελεί η ανάληψη περαιτέρω ενεργειών, που στοχεύουν σε βελτίωση και επίσπευση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών και ειδικότερα σε:

- Ενεργοποίηση όλων των Μέτρων του Προγράμματος και ιδιαίτερα των Μέτρων που αφορούν τον ιδιωτικό τομέα της Αλιείας.
- Την ενεργοποίηση των Τοπικών Προγραμμάτων στα πλαίσια του Άξονα 4: «Αειφόρος Ανάπτυξη Αλιευτικών Περιοχών», με ενέργειες τύπου LEADER.
- Ενεργοποίηση του Ταμείου «Ενάλιο», διάμεσου της ΤΕΜΠΜΕ Α.Ε., με στόχο την βελτίωση της πρόσβασης των επιχειρήσεων στη χρηματοδότηση, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και την επιτάχυνση της υλοποίησης των επενδύσεων, που θα ενταχθούν για συγχρηματοδότηση στο ΕΠΑΛ.

Οι κάτοικοι και οι επιχειρηματίες της εκτεταμένης ακτογραμμής της χώρας και των νησιωτικών περιοχών που δραστηριοποιούνται στον τομέα της Αλιείας έχουν την δυνατότητα μέσα από την εφαρμογή του προγράμματος να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητα της επιχείρησής τους ή να εκμεταλλευτούν την βελτίωση των υποδομών για καλύτερη και ασφαλέστερη λειτουργία της επιχείρησής τους.

Σημαντικό βάρος δίνεται από το πρόγραμμα στην πρωτογενή παραγωγή (στόλος και υδατοκαλλιέργεια), αλλά και ξεχωριστή στα σκάφη της παράκτιας αλιείας, ενώ για πρώτη φορά εφαρμόζεται και στον τομέα της Αλιείας το πρόγραμμα Leader. Ιδιαίτερο βάρος δίνεται στον αλιευτικό στόλο και ιδιαίτερα στα σκάφη παράκτιας αλιείας, καθόσον το 1/3 του συνολικού προϋπολογισμού αφορά μέτρα προσαρμογής του αλιευτικού στόλου.

4.4 ΤΕΜΠΜΕ – Νέα Πνοή στις Αγροτικές Επιχειρήσεις

Σε μία δύσκολη οικονομικά περίοδο, η διευκόλυνση των εμπλεκόμενων με την αγροτική οικονομία να προχωρήσουν σε επενδύσεις αναδιαρθρώσεων και βελτίωσης της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων ήταν μία πολιτική επιλογή η οποία γίνεται πραγματικότητα διαμέσου των πόρων του Προγράμματος «Αλέξανδρος Μπαλτατζής».

(Αγροτική Πολιτική και Οικονομική Ανάπτυξη στην Ελλάδα)

Η ένταξη των αγροτών στις πρόνοιες του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων είναι έμπρακτη απόδειξη της κεντρικής πολιτικής επιλογής του ΥΠΑΑΤ. Το Ταμείο Εγγυήσεων Αγροτικής Ανάπτυξης, προϋπολογισμού 130 εκατομμύρια ευρώ για τη γεωργία και 30 εκατομμύρια ευρώ για την αλιεία, πρόκειται να ενεργοποιηθεί το Φθινόπωρο του 2010 και θα παρέχει εγγυήσεις, κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις, με σκοπό τη διευκόλυνση της πρόσβασης των αγροτών σε πηγές χρηματοδότησης.

Οι αγρότες, οι αγροτικές επιχειρήσεις και οι φορείς αγροτικής οικονομίας υποστηρίζονται οικονομικά, παρέχοντάς τους δυνατότητα να μειώσουν το κόστος των επενδύσεών τους και τη δική τους κεφαλαιακή συμμετοχή σε μια ιδιαίτερα δύσκολη περίοδο.

Έλεγχος τιμών και προέλευσης αγροτικών προϊόντων και τροφίμων.

Η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας και η αύξηση του αγροτικού εισοδήματος, όπως άλλωστε έχει διαπιστωθεί και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, εξαρτώνται από τη λειτουργία του συνόλου της εφοδιαστικής αλυσίδας, και κυρίως των επιχειρήσεων λιανικής πώλησης. Η μονοπωλιακή συμπεριφορά έχει ως αποτέλεσμα:

- τη μείωση των εμπορικών τιμών που λαμβάνουν οι παραγωγοί, όπου πολλές φορές διαμορφώνεται κάτω του κόστους παραγωγής,
- την αύξηση των εισαγωγών από τρίτες χώρες, και
- τη σταδιακή αποχώρηση μικρομεσαίων επιχειρήσεων τοπικής ή και περιφερειακής εμβέλειας.

Έχει επίσης διαπιστωθεί ότι εκτός των εθνικών μέτρων, που πρέπει να ληφθούν και που εξαρτώνται και από τη δομή και την οργάνωση της εθνικής οικονομίας, είναι αναγκαίο να προωθηθούν και μέτρα οριζόντιου και ενιαίου χαρακτήρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η επανεξέταση του τρόπου λειτουργίας της εσωτερικής αγοράς και της πολιτικής ανταγωνισμού αποτελούν ένα κομβικό σημείο της νέας αρχιτεκτονικής της ΚΑΠ και του τρόπου χρηματοδότησής της.

Η πρωτοβουλία μας διέπεται από μια λογική άρσης των στρεβλώσεων της ανταγωνιστικότητας και ορθής λειτουργίας της αγοράς των τροφίμων. Παράλληλα, οι ευρωπαϊκές εξελίξεις και η νέα ΚΑΠ-2013 επιβάλλουν εφαρμογή ολοκληρωμένων προγραμμάτων ιχνηλασιμότητας για την παρακολούθηση της ποιότητας και της προέλευσης των προϊόντων.

Το ΥΠΑΑΤ έχει ήδη προετοιμάσει ολοκληρωμένη πρόταση.

Η υλοποίησή της επιτυγχάνεται με την εγκατάσταση ενός Εθνικού Πληροφοριακού Συστήματος ηλεκτρονικής παρακολούθησης και διαχείρισης του συστήματος ιχνηλασιμότητας των προϊόντων.

Το σύστημα αυτό συνδυάζεται με το Παρατηρητήριο αγροτικών τιμών και κόστους παραγωγής του ΥΠΑΑΤ, το οποίο επικαιροποιείται από τη λειτουργία του Μητρώου Εμπόρων. Η ανάλυση των στοιχείων θα μας οδηγήσει για προτεινόμενα μέτρα εξυγίανσης της αγοράς, της διαστρέβλωσης του ανταγωνισμού και του εμπορικού ισοζυγίου των επιχειρήσεων.

Μέτρα για την αγορά γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

Με τις διαρθρωτικές αυτές παρεμβάσεις θα ελέγχονται οι «ελληνοποιήσεις» προϊόντων που αποτελούν μάλιστα της ελληνικής γεωργίας και της εθνικής οικονομίας. Το αμέσως επόμενο διάστημα προχωράμε συλλογικά σε συγκεκριμένα μέτρα και παρεμβάσεις για τον έλεγχο των τιμών, όπως:

- στη διαδικασία του περιορισμού των εκπτώσεων μεταξύ παραγωγών-μεταποιητών και αλυσίδων λιανικής με την απαγόρευση έκδοσης εκ των υστέρων εκπτώτικών τιμολογίων από τις αλυσίδες λιανικής πώλησης,
- στον έλεγχο και περιορισμό του χονδρεμπορικού κέρδους, απαγορεύοντας στις διασυνδεδεμένες εταιρείες του ίδιου ομίλου να προσθέτουν συνέχεια εικονικό χονδρεμπορικό κόστος,
- στην ενίσχυση της διαπραγματευτικής ικανότητας των αγροτών με ένα νομικό πλαίσιο για συμπράξεις παραγωγών ή και συνεταιρισμών,
- στη δημιουργία κινήτρων που αξιοποιούν εμπορικά τα συγκριτικά πλεονεκτήματα των τοπικών παραδοσιακών προϊόντων.

Προχωράμε επίσης στην Προστασία των Αγροτών με τη θέσπιση μέτρων, όπως:

- Πρόβλεψη ελάχιστου χρόνου εξόφλησης τιμολογίων Αγοράς Αγροτικών προϊόντων (30 ημέρες).
- Διοικητικές και ποινικές κυρώσεις στους εμπόρους Αγροτικών προϊόντων που καθίστανται υπερήμεροι για την εξόφληση των παραγωγών.
- Διακίνηση και εμπορία Αγροτικών Προϊόντων αποκλειστικά από εμπόρους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων.
- Έλεγχος παραεμπορίου Αγροτικών προϊόντων εκτός των ορίων των οργανωμένων κεντρικών Αγορών.
- Ενεργοποίηση και συντονισμό όλων των ελεγκτικών μηχανισμών (Σ.Δ.Ο.Ε, Ε.Φ.Ε.Τ, ΕΛ.Ο.Γ.Α.Κ., Δ.Ο.Υ., Ν.Α.) από ενιαίο συντονιστικό κέντρο για τον έλεγχο της Αγοράς.
- Θέσπιση πολιτικών ελέγχου των εισροών στην Αγροτική παραγωγή (έλεγχος τιμών Αγροτικών εφοδίων).

Στην κρίσιμη μάχη που δίνουμε καθημερινά για τον περιορισμό της «ψαλίδας» από το χωράφι στο ράφι, ψηφίστηκε ήδη η διάταξη για την άμεση έκδοση τιμολογίου στην πώληση των αγροτικών προϊόντων και τον τρόπο πληρωμής του παραγωγού. Τα μέτρα ελέγχου της αγοράς προωθούνται και θα προωθηθούν σε συνεργασία με τα αρμόδια Υπουργεία. Σε εθνικό επίπεδο εξυγιαίνονται οι παθογένειες του συστήματος της αγοράς τροφίμων και δημιουργούνται νέοι όροι υγιούς ανταγωνισμού.

Ο Ενιαίος Φόρος Ελέγχου Τροφίμων (ΕΦΕΤ) συστάθηκε με το Ν. 2741/ΦΕΚ 199/28-09-1999. Είναι Ν.Π.Δ.Δ. και τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Ενισχύουμε με κάθε τρόπο την αποστολή του ΕΦΕΤ για:

- Προστασία των καταναλωτών, είτε στην κατεύθυνση που αφορά στην ασφάλεια των τροφίμων δια μέσου των διενεργούμενων ελέγχων εκπαιδεύσεων η άλλων δράσεων, είτε στην προστασία των συμφερόντων τους έναντι πιθανής παραπλάνησής τους από την επισήμανση, παρουσίαση και διαφήμιση των τροφίμων.

- Πληροφόρηση του καταναλωτή για τα τρόφιμα που καταναλώνει, με σκοπό τη δημιουργία εκείνων των προϋποθέσεων που θα διασφαλίζουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο την προστασία του καταναλωτή.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΦΕΤ

Έλεγχοι – Ασφάλεια τροφίμων . Ο ΕΦΕΤ έχει:

- Διενεργήσει 3.606 έλεγχοι επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος (τακτικοί, μετά από καταγγελία πολιτών και επανέλεγχοι). Στις επιχειρήσεις συμπεριλαμβάνονται: λιανικό εμπόριο (35%), μαζική εστίαση, παρασκευαστές τροφίμων λιανικής πώλησης, συσκευαστές τροφίμων κ.α.
- Καταγράψει 330 παραβάσεις και τις οποίες απέστειλε στην εισαγγελική αρχή. Το Δ.Σ. του ΕΦΕΤ επέβαλε πρόστιμα ύψους 2.598.500 € σε 248 επιχειρήσεις.
- Εκτελέσει , στα πλαίσια του ΠΟΕΣΕ, 21 προγράμματα πανελλαδικής εμβέλειας που αφορούν 4.000 δειγματοληψίες για βιολογικούς και χημικούς κινδύνους (π.χ. λιστέρια, ακρυλαμίδιο, σαλμονέλα, α-δισφαινόλη στα τρόφιμα). Μέχρι σήμερα έχει εκτελεστεί το 35% των δράσεων.
- Εκδώσει δελτία τύπου για επικίνδυνα τρόφιμα και παραβατικές επιχειρήσεις, η δραστηριότητα των οποίων ενέχει κίνδυνο για την δημόσια υγεία.
- Χορηγήσει 95 νέες εγκρίσεις εγκαταστάσεων παραγωγής τροφίμων ζωικής προέλευσης.
- Συντόνισε την λήψη μέτρων σχετικά με το πρόσφατο συμβάν πυρκαγιάς ελαστικών στη Δράμα.

Όσο αναφορά την εκπαίδευση ο ΕΦΕΤ:

- Υλοποίησε 15 εβδομαδιαία εκπαιδευτικά σεμινάρια για το ελεγκτικό προσωπικό του ΕΦΕΤ και άλλων φορέων (Δ/νσεις Κτηνιατρικής, Δ/νσεις Αγροτικής Ανάπτυξης, Δ/νσεις Υγείας και Εμπορίου των Ν.Α., Γ.Χ.Κ. κ.ο.κ.).
- Εγκρίνει προγράμματα κατάρτισης του προσωπικού των επιχειρήσεων τροφίμων σε θέματα υγιεινής και ασφάλειας σε όλους τους νομούς.
- Εξέδωσε οδηγούς επίσημων ελέγχων και θέσπισε εθνικά μέτρα για τα τρόφιμα ζωικής Προέλευσης Μέτρα για την αγορά γεωργικών προϊόντων και τροφίμων

Συντονισμός Διαβουλεύσεων για Διαμόρφωση Εθνικών Στρατηγικών

- Οργάνωσε και συντόνισε συναντήσεις με παραγωγικούς κλάδους και υπηρεσίες – φορείς του Δημοσίου με σκοπούς την ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ του ΕΦΕΤ και των εταίρων του και την επικοινωνία των προτεραιοτήτων της Πολιτείας στη

χάραξη της στρατηγικής για την ασφάλεια των τροφίμων. Ενδεικτικά αναφέρονται οι συναντήσεις με ΣΕΒΤ, Ενώσεις Ιδιωτικών Εργαστηρίων, ΣΕΕΤ, ΕΣΒΙΤΕ, ΣΕΒΕΚ/ΣΠΑΚΒΕ, ΚΕΠΚΑ, ΚΕΕΛΠΝΟ, ΟΠΕΓΕΠ, ΕΛΟΤ.

- Οργάνωσε και συντόνισε διαβουλεύσεις και παρεμβάσεις που αφορούν: (ι) Ορολογία στα είδη χυμών (φρέσκο, φρεσκοστιμμένο, φυσικό), (ιι) αναθεώρηση του άρθρου 137 του ΚΤΠ για τα παγωτά, (ιιι) σύνταξη εγχειριδίου τεχνικών όρων για χρήση από τις αρμόδιες αρχές (ιiv) επικοινωνία με κλαδικές ενώσεις επιχειρήσεων κρέατος σχετικά με τον τρόπο παρουσί-
ασης και επισήμανσης των προϊόντων με βάση το κρέας (v) αποστολή ερμηνευτικής εγκυ-
κλίου σχετικά με την προώθηση προϊόντων στα οποία διατυπώνονται ισχυρισμοί υγείας από επαγγελματίες στο χώρο της υγείας (vi) Έκδοση ενημερωτικών φυλλαδίων σχετικά με τη διατροφή και παραγόντων κινδύνου για την ασφάλεια των τροφίμων (π.χ. επιδράσεις της υπερκατανάλωσης αλατιού και επιστημονικές εξελίξεις σχετικά με τη δισφαινόλη)

- Έλαβε πρωτοβουλία για την θέσπιση εθνικών μέτρων σχετικά με την παραγωγή και εμπορία παραδοσιακών προϊόντων

Δράσεις σχετιζόμενες με τον Διεθνή Κοινότητα

- Αποτελεί εθνικό σημείο επαφής με την EFSA, Codex Alimentarius και τη Λευκή Βίβλο Διατροφής
- Υποστήριξε την γενική επιθεώρηση από την Ε.Ε. (Μάιος 2010)
- Ανάδειξε προτεραιότητες στους τομείς : προσθέτων στα τρόφιμα, υλικών σε επαφή με τα τρόφιμα.

Ανασυγκρότηση του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΕΦΕΤ – Εκτίμηση της Επικινδυνότητας

- Το έργο του Επιστημονικού Συμβουλίου Ελέγχου Τροφίμων που ανασυγκροτήθηκε πρόσφατα, θα αναδείξει την επιστημονική διάσταση και τεκμηρίωση για κάθε μέτρο ή απόφαση που λαμβάνεται για τον έλεγχο και την ασφάλεια των τροφίμων. Με την συνδρομή του ΕΣΕΤ ο έλεγχος θα βασιστεί όχι πλέον στον κίνδυνο (Hazard Based) αλλά στην εκτίμηση της επικινδυνότητας (Risk based)
- Συμμετοχή του ΕΦΕΤ σε ερευνητικά έργα – προτάσεις στο πλαίσιο του άρθρου 36 της EFSA, του 7ου FP και της ΓΓΕΤ

Ο έλεγχος των τιμών των γεωργικών εφοδίων για την προστασία των αγροτών θα γίνει με την:

- Καθιέρωση λίστας με ενδεικτικές τιμές φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων σπόρων.
- Προσέγγιση του κόστους των λιπασμάτων από την συνταγή προέλευσης και των φυτοφαρμάκων με βάση τη χρωστική ουσία.

- Παρακολούθηση της εφαρμογής της πολλαπλής συμμόρφωσης με την χρήση και την ορθολογική διαχείριση των εισροών.

4.5 ΑΛΛΑΓΕΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Αύξηση της Επιστροφής ΦΠΑ και Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης Πετρελαίου.

Έγινε πράξη η αύξηση της επιστροφής ΦΠΑ από το 2010. Η επιστροφή του Φ.Π.Α. με τον οποίο επιβαρύνονται οι αγρότες για την αγορά υλικών και την παροχή υπηρεσιών που χρησιμοποιούν για την εκμετάλλευσή τους (Φ.Π.Α. εισροών) γίνεται με τη χρήση κατ' αποκοπή συντελεστών (σήμερα 11%, από 7% προηγουμένως). Το ποσό του φόρου που επιστρέφεται είναι ίσο με το γινόμενο των συνολικών πωλήσεων αγροτικών προϊόντων επί τον εκάστοτε συντελεστή.

(www.yahoo.com)

Παράδειγμα: Έστω ότι ο αγρότης Α το 2009 πραγματοποίησε πωλήσεις αγροτικών προϊόντων ύψους 10.000 ευρώ. Ο Φ.Π.Α που θα του επιστραφεί είναι ίσος με 1.100 ευρώ (10.000 x 11% =1.100) αντί των 700 € που ίσχυε.

Επίσης λόγω της συγκυρίας αυξήθηκε ο συνολικός προϋπολογισμός για την κάλυψη της επιστροφής του ειδικού φόρου κατανάλωσης από 120 εκ ευρώ που ήταν πέρσι σε 160 εκ ευρώ.

Η γεωργία διαμέσου της πράσινης ανάπτυξης εντάσσεται δυναμικά στη στρατηγική 2020 της Ε.Ε. Συμμετέχει δυναμικά με τον τρόπο αυτό στο νέο ενεργειακό πλούτο δημιουργώντας διατροφική ασφάλεια και κατοχυρώνοντας και ενισχύοντας την απασχόληση και την ανταγωνιστικότητα στον τομέα αυτό.

Η Πράσινη Ανάπτυξη, όπως ορίζεται μέσα από τις βασικές αρχές των ευρωπαϊκών πολιτικών και της κυβέρνησης, συνεισφέρει στην μείωση του κόστους παραγωγής για τον αγρότη, την ενίσχυση της απασχόλησης, την προστασία της αγροτικής παραγωγής, των εδαφών και των υδάτων αλλά και του περιβάλλοντος γενικότερα. Δημιουργούνται έτσι οι συνθήκες για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και τη βελτίωση της ποιότητας των διατροφικών προϊόντων.

Η ένταξη των αγροτών στη διαχείριση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ), όπως φωτοβολταϊκά, βιομάζα, γεωθερμία και βιολογικά απόβλητα προωθείται σε συνεργασία με το καθήλην αρμόδιο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.

Η παρέμβαση αυτή θα αλλάξει τη «φυσιογνωμία» των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και των

αγροτικών περιοχών, τον χαρακτηρισμό και τη χρήση της γεωργικής γης, τον τρόπο παραγωγής των προϊόντων και της διαχείρισης των υπολειμμάτων τους, το κόστος και τελικά την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα του κάθε κλάδου.

Στο πλαίσιο αυτό το ΥΠΑΑΤ έχει προχωρήσει στη στήριξη του συνόλου των παραγωγών και κυρίως των καπνοπαραγωγών με μέτρα κατοχύρωσης της συμμετοχής τους στην κατανομή των ΑΠΕ και διασφάλισης ενός μακροχρόνιου εισοδήματος. Επίσης, για την ενίσχυση των πολιτικών μας στόχων για την περιβαλλοντική προστασία και την

ορθολογική διαχείριση των εδαφών προωθείται ο χαρακτηρισμός της αγροτικής γης και των κατηγοριών της.

Η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά των αγροτικών γαιών θα βοηθήσουν τον καθορισμό παραγωγικών ζωνών και τους αναπτυξιακούς μας στόχους για τη σύγχρονη γεωργία. Τέλος, για την καλύτερη και ασφαλέστερη για το γεωργό, το περιβάλλον και τη δημόσια υγεία χρήση των φυτοπροστατευτικών προϊόντων, αλλά και για τη μείωση του κόστους παραγωγής προωθείται νομοθεσία που αφορά στα φυτοφάρμακα και θέτει ένα νέο πλαίσιο με διπλό στόχο:

- Τον έλεγχο της χρήσης και των τιμών των φυτοφαρμάκων με την κατάρτιση εθνικού συνταγολογίου και παράλληλο προσδιορισμό ενδεικτικών τιμών.
- Την εφαρμογή των περιβαλλοντικών διατάξεων της Κοινοτικής νομοθεσίας μέσω της συγκέντρωσης και διαχείρισης των χημικών αποβλήτων και των επικίνδυνων συσκευασιών.

Πέρα όμως του ζητήματος των ΑΠΕ, μιας πολιτικής που βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη, και η εφαρμογή της οποίας θα παρακολουθείται από το ΥΠΑΑΤ, προωθούνται μέτρα προστασίας του περιβάλλοντος, όπως της βιοποικιλότητας και Πολλαπλής Συμμόρφωσης.

Σε ό, τι αφορά στη γεωργική βιοποικιλότητα, το ΥΠΑΑΤ προωθεί στο τελικό του στάδιο σχέδιο Προεδρικού Διατάγματος που επικαιροποιεί, βάσει των σύγχρονων δεδομένων, τις διατάξεις για την «προστασία και αειφόρο διαχείριση των φυτογενετικών πόρων για τη διατροφή και τη γεωργία».

Η προστασία της «ενδημικής», όπως λέγεται, βιοποικιλότητας και του γενετικού κεφαλαίου των αγροτικών και των συγγενικών ειδών, που εκπορεύεται από το ΥΠΑΑΤ, δεν αποτελεί μόνο περιβαλλοντικό στόχο, αλλά και μέσο διατήρησης παραδοσιακών ειδών και ποικιλιών, πολύτιμων για την ίδια την ποικιλομορφία των προϊόντων μας και την προστιθέμενη αξία τους.

Η συνολική πολιτική για την βιοποικιλότητα ενόψει της τελικής απόφασης της ΕΕ θα επεξεργαστεί σε συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ. Όσο για την Πολλαπλή Συμμόρφωση, προσθέτει μεν υποχρεώσεις στους Ευρωπαίους γεωργούς με επιπτώσεις στο κόστος παραγωγής, παρόλο που εμείς διεκδικούμε και έχουμε βάσιμες εκτιμήσεις ότι θα το πετύχουμε, τη μετατροπή των υποχρεώσεων αυτών σε συγκριτικό πλεονέκτημα των προϊόντων μας.

Η κατάλληλη ενημέρωση των καταναλωτών με ακριβή σήμανση για τον τρόπο που έχουν παραχθεί και επομένως για την υπεροχή των εγχώριων απέναντι στα εισαγόμενα προϊόντα, θα αποφέρει προστιθέμενη αξία στα προϊόντα μας, που είναι επιδεδυμένα και επωφελούνται από τέτοια γεωργικά μοντέλα.

Από την άλλη πλευρά είναι η πολλαπλή συμμόρφωση που νομιμοποιεί και δικαιολογεί τη στήριξη της γεωργίας μας τόσο στην κοινή γνώμη όσο και στους διεθνείς ανταγωνιστές μας.

Σημειώνουμε ακόμη ότι στην προσπάθεια μείωσης των διοικητικών απαιτήσεων και διευκόλυνσης των γεωργών που επωμίζονται τις υποχρεώσεις της πολλαπλής

συμμόρφωσης, προχωράμε στην επίλυση προβλημάτων που χρονίζουν. Ένα τέτοιο πρόβλημα είναι η τακτοποίηση των υφιστάμενων δικαιωμάτων για χρήση νερού, που υπήρχαν πριν το 2005 και δεν έχουν άδεια σε ισχύ.

Προχωράμε, σε συνεργασία με το ΥΠΕΚΑ, σε τριμερή υπουργική απόφαση, με βάση την οποία καθιερώνεται μια απλή και με το μικρότερο δυνατό κόστος για τους γεωργούς διαδικασία αδειοδότησης. Εξυπηρετούμε έτσι, πέρα από τους ίδιους τους γεωργούς που «νομμοποιούν» το δικαίωμά τους να αρδεύουν από τις υπάρχουσες πηγές ύδρευσης, και τη βιώσιμη διαχείριση των υδάτων, πηγή πλούτου και βιωσιμότητας, με ανεκτίμητη αξία υπό το φως των κλιματικών αλλαγών.

Η Αειφορία, η χρήση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και η προστασία του Περιβάλλοντος, Νερών και Αγροτικής Γης είναι στοιχεία ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής Γεωργίας διαμέσου της ποιότητας, της αναγνωρισιμότητας και της εξοικονόμησης φυσικών και οικονομικών πόρων.

Υδατοκαλλιέργειες: Μία νέα αναπτυξιακή μεταρρύθμιση

Οι υδατοκαλλιέργειες στην Ελλάδα αποτελούν έναν ανταγωνιστικό τομέα υπό την προϋπόθεση ότι εντάσσονται σε ένα συγκροτημένο πλαίσιο λειτουργίας. Το νέο καθεστώς-πλαίσιο θα εφαρμοστεί σε συνδυασμό με το χωροταξικό σχεδιασμό των Υδατοκαλλιεργειών (ΥΠΕΚΑ).

Όσον αφορά στις βιολογικές υδατοκαλλιέργειες, ολοκληρώθηκε η προσαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στην Κοινοτική. Η βελτίωση και ο έλεγχος της ποιότητας των αλιευτικών προϊόντων αποτελούν προτεραιότητες του Υπουργείου και βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη η επεξεργασία του νόμου-πλαισίου που θα καθορίζει τη διαδικασία και υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων.

Η ζήτηση αλιευτικών προϊόντων και προϊόντων υδατοκαλλιέργειας είναι διαρκώς ανοδική, διότι οι καταναλωτικές συνήθειες μεταβάλλονται προς την κατεύθυνση μιας διατροφής βασιζόμενης σε προϊόντα υψηλής ποιότητας για μια υγιεινή και ισορροπημένη διατροφή.

Η προσαρμογή των αλιευτικών δεδομένων στις νέες προτάσεις της Επιτροπής θα βελτιώσει την εφαρμογή του Επιχειρησιακού Προγράμματος Αλιείας 2007-2013.

Υδατοκαλλιέργειες, μια δυναμική προοπτική της αγροτικής και εθνικής οικονομίας αποκτά νομικό πλαίσιο, οικονομική στήριξη και πολιτικές προώθησης.

Παραγωγή ενέργειας από Βιομάζα

Η ενίσχυση του εισοδήματος του έλληνα αγρότη θα επιτευχθεί και μέσω του προγράμματος ενίσχυσης επενδύσεων παραγωγής ενέργειας από βιομάζα. Αξιοποιώντας τα υπολείμματα των καλλιεργειών, τα απόβλητα της ζωικής παραγωγής, καθώς και τα υπολείμματα και υποπροϊόντα της γεωργικής μεταποίησης (εκκοκκιστήρια, πυρηνελαιουργεία, κονσερβοβιομηχανίες, βιομηχανίες ρυζιού κ.λπ.) θα παράγουμε καθαρή ηλεκτρική ενέργεια που δεν επιβαρύνει την ατμόσφαιρα με βλαβερά αέρια, όπως το διοξείδιο του άνθρακα και το διοξείδιο του θείου.

Υπολείμματα που σήμερα καταλήγουν σε ανεξέλεγκτες χωματερές ή καίγονται με κίνδυνο πρόκλησης πυρκαγιών αξιοποιούνται και μετατρέπονται σε καθαρή ενέργεια, δημιουργώντας πρόσθετο εισόδημα για τον έλληνα αγρότη.

Η βιομάζα μπορεί να αξιοποιηθεί για την κάλυψη ενεργειακών αναγκών είτε με απ' ευθείας καύση, είτε με μετατροπή της σε αέρια, υγρά ή/και στερεά καύσιμα μέσω θερμοχημικών ή βιοχημικών διεργασιών (αεριοποίηση, καύση, πυρόλυση)

Σύμφωνα με μελέτη του ΚΑΠΕ, στην Ελλάδα, τα κατ' έτος διαθέσιμα γεωργικά και δασικά υπολείμματα ισοδυναμούν ενεργειακά με 3-4 εκατ. τόνους πετρελαίου. Το ποσό αυτό αντιστοιχεί ενεργειακά στο 30- 40% της ποσότητας του πετρελαίου που καταναλώνεται ετησίως στη χώρα μας.

Στο πλαίσιο της πολιτικής μας για την αγροτική ανάπτυξη, σχεδιάζουμε ένα νέο πρόγραμμα ανάπτυξης της πράσινης επιχειρηματικότητας από αγρότες. Στόχος του προγράμματος είναι η δημιουργία μικρής και μεσαίας κλίμακας μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από βιομάζα μέσα από συμπράξεις ελλήνων αγροτών στις αγροτικές περιοχές. Οι μονάδες που θα δημιουργούν θα εκμεταλλεύονται τα οργανικά υπολείμματα εκτάσεων 200-400 στρεμμάτων με στόχο την παραγωγή ενέργειας 100-200 Kw.

Το πρόγραμμα αυτό θα συμβάλλει στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης της χώρας μας, την υποκατάσταση συμβατικών πηγών ενέργειας με ΑΠΕ, τη δημιουργία νέων αναπτυξιακών ευκαιριών στην ελληνική ύπαιθρο, τη διατήρηση του αγροτικού επαγγέλματος μέσω της ανάπτυξης της αγροτικής επιχειρηματικότητας.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, ο Ελληνικός Οργανισμός Πληρωμών των αγροτικών ενισχύσεων, αναδιοργανώνεται ώστε να καταβάλλει έγκαιρα, σωστά και με διαφάνεια όλες τις αγροτικές ενισχύσεις που χορηγούνται από την Ευρωπαϊκή Ένωση στον γεωργικό τομέα. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ είναι αρμόδιος στη χώρα μας για τις ενισχύσεις που διαχειρίζονται τα δύο κοινοτικά ταμεία για την χρηματοδότηση των γεωργικών δαπανών του κοινοτικού προϋπολογισμού, δηλαδή:

- το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) - αφορά δαπάνες για την εγγύηση του αγροτικού εισοδήματος
- και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) - αφορά δαπάνες κυρίως για διαρθρωτικές δράσεις για την ανάπτυξη της υπαίθρου

Επίσης για την Δ' Προγραμματική Περίοδο 2007-2013 με τον Νόμο 3508/2006 ανατέθηκε και η διαχείριση των πιστώσεων και πληρωμών του Ευρωπαϊκού Ταμείου της Αλιείας. Οι δικαιούχοι των κοινοτικών ενισχύσεων ξεπερνούν τους 900.000 και είναι κυρίως οι αγρότες αλλά δεν είναι μόνον αυτοί. Δικαιούχοι επίσης είναι οι επενδυτές του αγροτικού τομέα, οι εισαγωγείς ή οι εξαγωγείς γεωργικών προϊόντων, οι μεταποιητικές επιχειρήσεις και όλοι όσοι εντάσσονται σε κάποια προγράμματα στήριξης που χρηματοδοτούνται στα πλαίσια των κοινοτικών πολιτικών από τα δύο ταμεία.

Οι κοινοτικές ενισχύσεις που διαχειρίζεται ο ΟΠΕΚΕΠΕ ετησίως ξεπερνούν τα 3 δις €. Μέχρι 30.7.2010 για το οικονομικό έτος 2010 είχαν ήδη καταβληθεί στους δικαιούχους 2,86 δις ευρώ.

Όραμά μας η αλλαγή του ΟΠΕΚΕΠΕ. Αξιοποιώντας την ψηφιακή εποχή στην δημόσια διοίκηση, ο Οργανισμός εκσυγχρονίζεται προκειμένου να επιτυγχάνει:

- την άμεση εξυπηρέτηση των ελλήνων γεωργών με διαφάνεια, με μείωση της γραφειοκρατίας και με απλοποίηση των διοικητικών διαδικασιών (όπως κατάργηση των έντυπων δικαιολογητικών).
- την εισαγωγή νέων τεχνολογιών βασισμένων σε γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα που εξασφαλίζουν βέλτιστη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού και μείωση λειτουργικού κόστους.
- την μέγιστη δυνατή συνέργεια με άλλους φορείς της δημόσιας διοίκησης εντός και εκτός ΥΠΑΤΤ.
- τον μηδενισμό των κοινοτικών προστίμων και καταλογισμών.

Το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίστηκε από την αρχή του έτους ήταν η ολοκλήρωση εντός της νέας προθεσμίας που έθεσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης των αγροτεμαχίων των αιτήσεων του έτους 2009.

Με την στενή συνεργασία με όλους τους εμπλεκόμενους στο αντικείμενο αυτό, κατορθώθηκε η ολοκλήρωση της ψηφιοποίησης των 6.500.000 αγροτεμαχίων της χώρας για πρώτη φορά. Στην συνέχεια για πρώτη φορά έγινε η πληρωμή των αγροτικών ενισχύσεων με βάση τα ψηφιοποιημένα αγροτεμάχια.

Οι πληρωμές των καθεστώτων της ενιαίας ενίσχυσης ανήλθαν στο ύψος των 2,45 δις € και συνέβαλαν σημαντικά στην οικονομική ενίσχυση των γεωργικών εκμεταλλεύσεων σε μια περίοδο οικονομικής κρίσης όπως αυτή που διανύουμε.

Στα πλαίσια της νέας ψηφιοποίησης αντιμετωπίστηκε το θέμα των αμφισβητούμενων μη επιλέξιμων εκτάσεων και κυρίως το θέμα των μη επιλέξιμων βοσκοτόπων σε συνεργασία με το Υπουργείο Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής ΥΠΕΚΑ που ανήρχετο σε 10 εκ στρέμματα.

Οργανώθηκε έγκαιρα από 1ης Μαρτίου η συλλογή των αιτήσεων του 2010 και για πρώτη φορά ο ΟΠΕΚΕΠΕ δέχθηκε απ' ευθείας αιτήσεις από 18.000 δικαιούχους χωρίς μεταβολές. Αυτή την στιγμή έχει γίνει έγκαιρη συλλογή 840.000 αιτήσεων και οι επιτόπιοι έλεγχοι έχουν ξεκινήσει νωρίτερα από κάθε άλλη φορά έγκαιρα. Επίσης το Κράτος ανέλαβε το κόστος ενεργοποίησης των δικαιωμάτων:

- για γεωργούς που η γεωργία αποτελεί κύρια δραστηριότητα τους και είναι κάτοχοι δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης 2010 από 200 μέχρι και 10.000 ευρώ
- για γεωργούς που είναι συνταξιούχοι του Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων κάτοχοι δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης από 200 μέχρι 5.000 €.

Στα πλαίσια της εξοικονόμησης πόρων άλλαξε και η προσέγγιση διεξαγωγής των ελέγχων με αύξηση της τηλεπισκόπησης στο 5% από 2% και περιορισμό των επιτόπιων ελέγχων στο 1% όπως απαιτεί η πολλαπλή συμμόρφωση.

Με την χρήση Τηλεπισκόπησης, ο ΟΠΕΚΕΠΕ θα εκτελέσει το έργο των επιτόπιων ελέγχων για το 2010 δίχως καμία πρόσληψη εποχιακών υπαλλήλων επιτυγχάνοντας

ταυτόχρονα την μείωση των λειτουργικών του εξόδων και την πραγματική επαφή του ανθρώπινου δυναμικού του σε καινοτόμες τεχνολογίες.

Κατανεμήθηκαν εξ υπαρχής και εμπρόθεσμα πριν την 15η Απριλίου 2010 τα νέα δικαιώματα ενιαίας ενίσχυσης του 2010 με βάση τον κανονισμό 73/2009 και διανεμήθηκαν στους δικαιούχους.

Πληρωμές Αγροτικής Ανάπτυξης: ΠΑΑ 2007-2013 Αλέξανδρος Μπαλατατζής:

Παρά την οικονομική στενότητα και τους περιορισμένους εθνικούς πόρους έχουν γίνει μέχρι στιγμής πληρωμές ύψους 320 εκ € και συγκεκριμένα:

- επαναλήφθηκαν οι πληρωμές της εξισωτικής αποζημίωσης (υπόλοιπα 2007 και 2008 και δόθηκε προκαταβολή για το 2009)
- έγιναν οι πληρωμές των δημοσίων έργων
- έγιναν πληρωμές που εκκρεμούσαν από παλαιότερα έτη 2007 και 2008 των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων
- δόθηκαν προκαταβολές στις ομάδες τοπικής δράσης Leader

Επίσης εκδόθηκε απόφαση για τροποποίηση των συμβάσεων των αγροπεριβαλλοντικών μέτρων (βιολογική γεωργία και κτηνοτροφία, μείωση της νιτρορύπανσης) για προσαρμογή τους στην νέα ψηφιοποίηση των αγροτεμαχίων.

Όλες οι πληρωμές και στην Αγροτική Ανάπτυξη πλέον πραγματοποιούνται απευθείας στο λογαριασμό του δικαιούχου, χωρίς την μεσολάβηση των υπολόγων γεγονός που του δίνει τη δυνατότητα ελαχιστοποίησης του απαιτούμενου χρόνου από την αναγνώριση και εκκαθάριση της δημόσιας δαπάνης, της πληρωμής του δικαιούχου και εκταμίευσης του ποσού κοινοτικής συμμετοχής χωρίς καμία χρονοτριβή.

Κύριοι μεσοπρόθεσμοι στόχοι:

Στο πλαίσιο της ανάπτυξης και εφαρμογής νέων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών, ο Οργανισμός προγραμματίζει τον επόμενο χρόνο να διαθέτει ολοκληρωμένες ψηφιακές υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση των συναλλασσόμενων και των άμεσα ενδιαφερομένων από τις εργασίες του Οργανισμού.

Ο παραγωγός θα έχει την δυνατότητα ορισμού προσωποποιημένου eService (υπηρεσίας), το οποίο θα αφορά την λήψη διάφορων ενημερώσεων πληρωμών κοινοτικών ενισχύσεων, είτε στην ηλεκτρονική του διεύθυνση, είτε στο κινητό του τηλέφωνο. Προπομπός αυτής της υπηρεσίας ήταν η αποστολή περίπου 200.000 SMS ενημέρωσης των παραγωγών για την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της αίτησης ΟΣΔΕ του 2010 (τα μηνύματα απεστάλησαν αρχές Απριλίου 2010).

Στην άνω κατεύθυνση, θα αξιοποιηθεί η Πρόσκληση Αριθμός 18 της ΕΥΔ του ΕΠ 'Ψηφιακή Σύγκλιση' με Τίτλο 'Ψηφιακές Υπηρεσίες Τομέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων' με έργα ενδεικτικά αφορούν την:

- δημιουργία ενιαίου ολοκληρωμένου μητρώου αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων (όπου θα παρέχεται ενδεικτικά πρόσβαση σε πληροφορίες για τις

καλλιεργητικές ή κτηνοτροφικές δραστηριότητες ανά μερίδα εκμετάλλευσης, σε στοιχεία επιδοτήσεων και αποζημιώσεων, κτλ.)

- πιστοποίηση και βελτίωση των συνθηκών παραγωγής των αγροτικών προϊόντων και τη διασφάλιση υψηλής ποιότητας στην πρωτογενή παραγωγή.
- πρόσβαση σε ψηφιακά δεδομένα του πρωτογενούς τομέα παραγωγής (π.χ. καλές πρακτικές καλλιέργειας, εδαφολογικά δεδομένα, αναβαθμισμένα ψηφιακά δεδομένα αλιευτικής δραστηριότητας).
- υλοποίηση «ζωντανών» εργαστηρίων στον αγροτικό τομέα (agroliving labs) με στόχο την προώθηση της ανάπτυξης και της καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία στον πρωτογενή τομέα, αλλά και στην μεταποίηση και εμπορία γεωργικών προϊόντων.

Επιπρόσθετα, ο Οργανισμός στοχεύει να είναι σε θέση να καταβάλει νωρίτερα από κάθε άλλη χρονιά τις κοινοτικές ενισχύσεις έτους 2010 στους αγρότες, εφόσον υπάρξει η σχετική έγκριση από την ΕΕ.

(Αγροτική Πολιτική)

4.6 Νέο ΟΣΔΕ - ΕΛΓΑ

Η ψηφιοποίηση των αγροτεμαχίων όλης της χώρας που ολοκληρώθηκε το 2010 μας δίνει την δυνατότητα της δημιουργίας ενός νέου ΟΣΔΕ όχι μόνο για την καταβολή των ενισχύσεων αλλά για την δημιουργία ενός σύγχρονου εργαλείου που θα βοηθήσει με το μητρώο αγροτών στην χάραξη ουσιαστικής αναπτυξιακής αγροτικής πολιτικής. Στόχος η διαχείριση της αγροτικής και η προετοιμασία του πλήρους αγροτικού κτηματολογίου.

Για την ολοκλήρωση ενός ασφαλούς πλαισίου ανάπτυξης της ελληνικής γεωργίας προωθήσαμε στην επίλυση του βασικού προβλήματος της γεωργικής ασφάλισης και της σπηλιάς του ΕΛΓΑ από την χρεοκοπία και διάλυση.

Η ασφάλιση της αγροτικής παραγωγής και των αγροτικών εισοδημάτων σταδιακά πρέπει να εξελιχθεί σε έναν από τους βασικούς πυλώνες στήριξης της αγροτικής παραγωγής, του αγροτικού εισοδήματος και της αγροτικής οικονομίας. Η εξέλιξη αυτή θα εξαρτηθεί από την πορεία της ΚΑΠ– 2013, τα νέα ασφαλιστικά προϊόντα, τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς αλλά και τις συμφωνίες της ΕΕ στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου.

Ο ΕΛΓΑ, ως ο κύριος μηχανισμός ασφάλισης της αγροτικής παραγωγής με υποχρεωτικό χαρακτήρα, πρέπει να ανταποκριθεί στις ανάγκες της σύγχρονης ασφαλιστικής πολιτικής και τη στήριξη των αγροτών με διαχρονικές και καινοτόμες ασφαλιστικές προτάσεις. Ο ΕΛΓΑ πρέπει πρωτίστως να εξυγιανθεί. Πρέπει να απαλλαγεί από το έλλειμμα των δισεκατομμυρίων ευρώ, το «εν δυνάμει» ευρωπαϊκό πρόστιμο 500 εκατομμυρίων ευρώ και να εκσυγχρονίσει τον τρόπο λειτουργίας του περιλαμβανομένου και του συστήματος διοίκησής του.

(www.managric.gr)

Μέχρι σήμερα (μέσα σε λίγους μήνες) έχει γίνει μία λειτουργική εξυγίανση του Οργανισμού που πέτυχε μείωση των συνολικών δαπανών του κατά 184% το 2010 έναντι του 2009. Ο νόμος για την ασφάλιση και την προστασία της γεωργικής παραγωγής.

Επανακαθορίζονται οι κανόνες για τη γεωργική ασφάλιση και τις κρατικές ενισχύσεις (ΠΣΕΑ) στους αγρότες με κύριους στόχους τη διαφάνεια, τη μείωση των δαπανών του προϋπολογισμού και κυρίως την αποφυγή δημιουργίας νέου χρέους. Ειδικότερα:

- Αποσαφηνίζονται πλήρως οι κανόνες που θα διέπουν το νέο σύστημα ασφάλισης και προστασίας της γεωργικής παραγωγής και περιγράφονται οι φορείς στους οποίους ανατίθεται τόσο η ασφάλιση όσο και η προστασία της γεωργικής παραγωγής και του εισοδήματος των αγροτών.
- Διαχωρίζεται ο τομέας των κρατικών ενισχύσεων (ΠΣΕΑ), από τον τομέα της ασφάλισης.
- Η υποχρεωτική ασφάλιση αναλαμβάνεται από τον ΕΛΓΑ, ο οποίος έχει τη δυνατότητα να συμμετάσχει και στην προαιρετική ασφάλιση, με όρους ανταγωνισμού στο πλαίσιο της ασφαλιστικής αγοράς.
- Αλλάζει ο τρόπος επιβολής και είσπραξης της εισφοράς των αγροτών στον ΕΛΓΑ, με αποτέλεσμα την αναμενόμενη αύξηση των εσόδων του στα επίπεδα που είναι αναγκαία για την εξασφάλιση της ασφάλισης της παραγωγής και τη βιωσιμότητα του συστήματος.
- Παράλληλα αλλάζει και ο τρόπος υπολογισμού των αποζημιώσεων, έτσι ώστε να είναι πιο δίκαιες και συμβατές με τους κανόνες της ασφάλισης, όπως αυτές διαμορφώνονται από τις συνθήκες της ελληνικής γεωργίας, της κοινοτικής νομοθεσίας και της αγοράς.

Με το νέο ΕΛΓΑ, η προστασία του αγροτικού εισοδήματος και της αγροτικής παραγωγής θα είναι υποχρεωτική, διαχρονική και συνεχώς θα εξελίσσεται ώστε να περιλαμβάνει και κινδύνους που προέρχονται από το εμπόριο και την αθέμιτη λειτουργία της αγοράς.

Το διαδίκτυο στην Ελληνική Γεωργία

Στο πλαίσιο του εκσυγχρονισμού και της ευρυζωνικής σύνδεσης των απομακρυσμένων περιοχών το ΥΠΑΑΤ θα διαθέσει 50 εκατ. ευρώ από το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης «Αλ. Μπαλατατζής».

Οι νέες τεχνολογίες και το διαδίκτυο πρέπει να γίνουν «κτήμα» του Έλληνα αγρότη. Η ενίσχυση των ευρυζωνικών υποδομών σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια αποτελεί προϋπόθεση για την περιφερειακή ανάπτυξη και τη στήριξη των παραγωγικών δυνάμεων της χώρας.

Σύγχρονος αγρότης είναι ο δια-δικτυωμένος αγρότης.

Οι Έλληνες αγρότες θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, με υψηλές ταχύτητες και δυνατότητα άντλησης των πληροφοριών που χρειάζονται.

Τηλεπισκόπηση:

Το ΥΠΑΑΤ και οι εποπτευόμενοι φορείς του διευρύνουν την χρήση της τηλεπισκόπησης με την οποία παρέχονται πληροφορίες που βοηθούν στην αναγνώριση των φυτών, στην κατάσταση της υγείας τους, στην ανάλυση των εδαφών, καθώς και στην παρακολούθηση της παραγωγής τους.

Επιπλέον, μέσω των δορυφορικών εικόνων μπορεί να παρακολουθηθεί η εξέλιξη μιας φυσικής καταστροφής και οι επιπτώσεις της. Επιπρόσθετα, η τηλεπισκόπηση μπορεί να συμβάλλει και σε πιο εξειδικευμένα αντικείμενα της σύγχρονης γεωργίας όπως η

γεωργία ακριβείας, η οποία ασχολείται με την καταγραφή και αποτύπωση της εγγενούς παραλλακτικότητας του συστήματος εδάφους-φυτού σε μορφή χαρτών, τη δημιουργία ζωνών διαχείρισης και την εφαρμογή των βέλτιστων καλλιεργητικών εισροών (άρδευση, λίπανση, φυτοπροστασία, αριθμό φυτών κ.α.) σε κάθε μία από αυτές. Μέσω της τηλεπισκόπησης είναι εύκολο να συλλεχθούν πληροφορίες για μεγάλη γεωργική έκταση σε μικρό χρονικό διάστημα.

Η οργάνωση των δεδομένων της τηλεπισκόπησης σε ένα Γεωγραφικό Σύστημα Πληροφοριών (GIS) συνιστούν ένα πολύ σημαντικό εργαλείο συμβολής στους ακόλουθους πυλώνες της σύγχρονης γεωργίας:

- Χαρτογράφηση γεωργικών χρήσεων – καλύψεων γης
- Έλεγχος Επιδοτήσεων
- Εκτίμηση Απόδοσης Γεωργικών Καλλιεργειών
- Εκτίμηση Ζημιών Γεωργικών Καλλιεργειών τόσο από επικίνδυνα καιρικά φαινόμενα όσο και από φυσικές καταστροφές
- Χαρτογράφηση Εισβολών για την προστασία της βιοποικιλότητας
- Εκτίμηση κινδύνου διάβρωσης εδαφών
- Χαρτογράφηση Ποιοτικής Γεωργίας (Βιολογική Καλλιέργεια, Άλλη Γεωργία, Πιστοποιημένες Καλλιέργειες – AGRO – ΠΟΠ – ΠΓΕ, Γεωργία Ακριβείας)
- Χαρτογράφηση Υδατικών Πόρων για την ορθολογιστική λήψη αποφάσεων και τη χάραξη γεωργικής στρατηγικής
- Γεωργικές Στατιστικές βάσει προδιαγραφών του Monitoring Agriculture with Remote Sensing– MARS.

Με γνώμονα λοιπόν τις δυνατότητες που παρέχουν τα σύγχρονα αναπτυξιακά εργαλεία της Τηλεπισκόπησης και των “G.I.S.”, το ΥπΑΑΤ προχωρά στην δημιουργία ολοκληρωμένου συστήματος τηλεπισκόπησης το οποίο θα συμβάλει ουσιαστικά στην ανάπτυξη μιας άλλης ψηφιακής σύγχρονης Ελληνικής γεωργίας.

4.7 Εργαλεία υλοποίησης της νέας στρατηγικής

1. Εθνικό Σύστημα Ιχνηλασιμότητας Τροφίμων (Ε.Σ.Ι.Τ.)

Το ΕΣΙΤ θα είναι ένα δια-δραστικό καταμετρημένο πληροφοριακό σύστημα με ανοιχτές διαδικτυακές διεπαφές, το οποίο θα επιτρέπει στους πολίτες-καταναλωτές, τις επιχειρήσεις και το κράτος να ιχνηλατούν την πλήρη πορεία ενός διατροφικού προϊόντος ‘από το χωράφι στο ράφι’. Η εν λόγω πορεία είναι πολύ-επίπεδη με κυρίαρχα επίπεδα αυτά της πρωτογενούς παραγωγής, της μεταποίησης και τυποποίησης, της εμπορίας και εν τελεί της διάθεσης στην κατανάλωση.

Το ΕΣΙΤ θα επικεντρώνεται στην καταγραφή των συνθηκών ποιότητας και ασφάλειας που ικανοποιεί το κάθε επίπεδο που απαιτεί να διανύσει η οποιαδήποτε πρωτογενή φυτική ή ζωική παραγωγή για να φτάσει στην κατανάλωση σύμφωνα με τις εθνικές και ευρωπαϊκές οδηγίες και κανονισμούς.

Ο σχεδιασμός και η υλοποίηση του ΕΣΙΤ θα γίνει με τέτοιο τρόπο έτσι ώστε να είναι δυνατή η αξιοποίηση δεδομένων άλλων σχετικών πληροφοριακών συστημάτων του δημόσιου ή ιδιωτικού τομέα. Ενδεικτικά δεδομένα μπορούν να είναι εδαφολογικά και μετεωρολογικά δεδομένα, δεδομένα συνταγολογίου λιπάνσεων και φυτοπροστασίας, καθώς και δεδομένα χημικών αναλύσεων αγροτικών προϊόντων προερχόμενα από διακριβωμένα εργαστήρια.

Ιχνηλατώντας την πλήρη πορεία ενός προϊόντος 'από το χωράφι στο ράφι', το ΕΣΙΤ στοχεύει άμεσα να αποτελέσει το κυρίαρχο εργαλείο διασφάλισης της ποιότητας των προϊόντων, της ανάδειξης ανταγωνιστικών προϊόντων, της προστασίας των εγχώριων προϊόντων έναντι των 'έλληνοποιημένων' και της καταπολέμησης διατροφικών κερδοσκοπικών φαινομένων. Η ένταξη κάποιου διατροφικού προϊόντος στο ΕΣΙΤ θα του διασφαλίζει προστιθέμενη αξία ποιότητας και εμπορικό πλεονέκτημα.

Η επιτυχή εφαρμογή του ΕΣΙΤ είναι σε θέση πολύ γρήγορα να αποτελέσει το κλειδί μιας Εθνικής Διατροφικής Διπλωματίας με σημαντικά οφέλη στην Εθνική Οικονομία. Το ΥπΑΑΤ (μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ) υπέβαλε πρόταση ύψους 24.00.000Euros στο ΕΠ 'Ψηφιακή Σύγκλιση' με τίτλο 'Υψηλής Προστιθέμενης Αξίας Αγροτικές Ψηφιακές Υπηρεσίες (eΥπΑΑΤ)'.

Η πρόταση είναι μια συνολική προσπάθεια του ΥπΑΑΤ και των εποπτευόμενων φορέων του για την πλήρη μεταβολή των υπηρεσιών που παρέχονται από τους κρατικούς συντελεστές της αγροτικής οικονομίας προς τους πολίτες με την ιδιότητά τους ως καταναλωτές, καθώς και τους επιχειρηματικούς συντελεστές της αγροτικής οικονομίας.

Το ΕΣΙΤ (προϋπολογισμού 3.00.000Euros) αποτελεί κομβικό έργο της παραπάνω πρότασης και μια πιλοτική του εγκατάσταση του θα ήταν δυνατή 18 μήνες μετά την έναρξη του έργου.

2. Το ΥπΑΑΤ και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα 'Ψηφιακή Σύγκλιση'

Το ΥπΑΑΤ (μέσω του ΟΠΕΚΕΠΕ) υπέβαλε πρόταση ύψους 24.00.000Euros στο ΕΠ 'Ψηφιακή Σύγκλιση' με τίτλο 'Υψηλής Προστιθέμενης Αξίας Αγροτικές Ψηφιακές Υπηρεσίες (eΥπΑΑΤ)'.

Η πρόταση είναι μια συνολική προσπάθεια του ΥπΑΑΤ και των εποπτευόμενων φορέων του για την πλήρη μεταβολή των υπηρεσιών που παρέχονται από τους κρατικούς συντελεστές της αγροτικής οικονομίας προς τους πολίτες με την ιδιότητά τους ως καταναλωτές, καθώς και τους επιχειρηματικούς συντελεστές της αγροτικής οικονομίας.

Η πρόταση συνιστά την απολύτως απαραίτητη μετάβαση του Αγροτικού Τομέα στην ηλεκτρονική εποχή και θα αποτελέσει το μοχλό της οικονομικής άνθισης του τομέα αυτού, της αύξησης του περιβαλλοντικού προϊόντος της χώρας και της ανάπτυξης της περιφερειακής συνοχής της Ελλάδας.

Οι νέες υπηρεσίες που θα παρέχονται από τους φορείς με την υλοποίηση της πράξης θα εκμεταλλεύονται πλήρως τις τεχνολογίες της πληροφορίας και των επικοινωνιών για να παρέχουν:

- Ηλεκτρονικές διαδικτυακές υπηρεσίες για πληθώρα συναλλαγών με το ΥπΑΑΤ και τους εποπτευόμενους φορείς, όπως την δήλωση ενιαίας ενίσχυσης, τις ασφαλίσσεις και αποζημιώσεις από καταστροφές, τον έλεγχο παραγωγής, τις πιστοποιήσεις βιολογικών & ΠΟΠ, την εγκατάσταση και λειτουργία επιχειρήσεων, κλπ,
- Κατάργηση προσκόμισης δικαιολογητικών (εάν δεν έχουν μεταβληθεί) μέσω της «κάρτας αγρότη και εμπόρου γεωργικών προϊόντων – κάρτας πολίτη»,
- Παροχή προσωποποιημένων υπηρεσιών έγκαιρης και έγκυρης ενημέρωσης του συνόλου των εμπλεκόμενων συντελεστών της Αγροτικής Οικονομίας σε όλες τις φάσεις της οποιαδήποτε συναλλαγής τους με το ΥπΑΑΤ και τους εποπτευόμενους φορείς,
- Παροχή ψηφιακών υπηρεσιών ασφάλειας, ποιότητας και ιχνηλασιμότητας τροφίμων προς τον πολίτη – καταναλωτή,
- Παροχή υπηρεσιών επιχειρηματικής αγροτικής ανάπτυξης προς τους επιχειρηματικούς συντελεστές,
- Παροχή υπηρεσιών και εργαλείων χάραξης αγροτικής στρατηγικής και εφαρμογής αγροτικών πολιτικών από τους κρατικούς συντελεστές.

Ως επιχειρηματικοί συντελεστές που αποτελούν και τους ωφελούμενους της παρούσας πράξης, εννοούνται: οι αγρότες, οι πτηνο-κτηνοτρόφοι, οι ιχθυοκαλλιεργητές και οι αλιείς ως φυσικά και ως νομικά πρόσωπα, οι επιχειρήσεις μεταποίησης διακίνησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων, οι λοιπές επαγγελματικές ομάδες του κλάδου (γεωπόνοι, κτηνίατροι, κλπ) και οι ενδιάμεσοι όπως τράπεζες, συμβουλευτικές εταιρίες κλπ. Ως κρατικοί συντελεστές στα πλαίσια της παρούσας πράξης εννοούνται: οι διευθύνσεις, οι φορείς και η ηγεσία του ΥπΑΑΤ, οι διευθύνσεις και οι φορείς άλλων Υπουργείων όπως του Υπουργείου Οικονομικών.

Οι συντελεστές της αγροτικής οικονομίας που θα χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες της πράξης για όλες τους τις δραστηριότητες ανέρχονται σε 1.200.000 (80% φυσικά νομικά πρόσωπα παραγωγής, 10% επιχειρήσεις μεταποίησης και εμπορίας, 5% λοιποί ιδιωτικοί συντελεστές και 5% κρατικοί συντελεστές).

3. Αγροτική Έρευνα

Η επένδυση στην έρευνα και τεχνολογία είναι μία απόλυτα παραγωγική οικονομική δραστηριότητα και αποτελεί μονόδρομο για τη βελτίωση της παραγωγικότητας του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της ελληνικής οικονομίας. Για τον αγροτικό τομέα της χώρας μας σε μια παγκοσμιοποιούμενη κοινωνία, η επένδυση στην αγροτική έρευνα και τεχνολογία αποτελεί άμεση προτεραιότητα.

Η αγροτική έρευνα μεταξύ άλλων προσανατολίζεται και επικεντρώνεται στην ανάδειξη και εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογικών και αναπτυξιακών εργαλείων που αναφέρονται στη βιώσιμη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών

πόρων, όπως το νερό, το έδαφος, η βιοποικιλότητα καθώς στην αξιοποίηση εναλλακτικών ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, για την αντιμετώπιση των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής.

Η ΕΕ και κατά συνέπεια και η Ελλάδα, τα επόμενα χρόνια θα βρεθούν μπροστά σε σημαντικές προκλήσεις που αφορούν τον αγροτικό τομέα (μεταρρύθμιση της ΚΑΠ το 2013). Η πολιτική της μελλοντικής αγροτικής ανάπτυξης στοχεύει:

- στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της παραγωγής των αγροτικών (φυτικών, ζωικών, ιχθυολογικών και δασικών) προϊόντων, της βελτίωσης του εισοδήματος των αγροτών και της ανάπτυξης της υπαίθρου,
- στην προώθηση της βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας,
- στην ανάπτυξη ενεργειακών καλλιεργειών, ανθοκομικών και αρωματικών φυτών,
- στην προστασία και αξιοποίηση του αγροτικού περιβάλλοντος, μέσω πολυλειτουργικών δράσεων και αγροτουρισμού,
- στη μείωση των επιπτώσεων των αγροτικών δραστηριοτήτων στην κλιματική αλλαγή,
- στη διασφάλιση της εθνικής αγροτικής παραγωγής με τη διαφύλαξη και αξιοποίηση των γενετικών πόρων.

Η έρευνα οφείλει να στηρίζει τους παραπάνω άξονες αγροτικής πολιτικής. Ειδικότερα, όσον αφορά τη γεωργική παραγωγή, η έρευνα θα εστιαστεί στην αναδιάρθρωση των καλλιεργειών με σκοπό τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, στη δημιουργία νέων ποικιλιών με βιοτεχνολογικές μεθόδους και μοριακού δείκτης για καλύτερη ποιότητα, απόδοση και αντοχή σε αντίξοες περιβαλλοντικές συνθήκες, στην παραγωγή καινοτόμων προϊόντων και διαδικασιών με πιστοποιούμενα συστήματα παραγωγής. Ακόμη η έρευνα θα δώσει έμφαση στην καλλιέργεια ενεργειακών φυτών και στην εφαρμογή γεωργικών πρακτικών μειωμένων εκπομπών αερίων και μειωμένης χρήσης αρδευτικού νερού.

Όσον αφορά στα τρόφιμα, οι βασικοί άξονες έρευνας θα πρέπει να είναι η υγιεινή, ασφάλεια και διατροφική αξία, η βελτίωση μεθόδων συντήρησης, επεξεργασίας και μεταποίησης νωπών αγροτικών προϊόντων και τροφίμων, καθώς και η αξιοποίηση των υποπροϊόντων των βιομηχανικών τροφίμων.

Η δασική έρευνα θα στοχεύσει στην αειφορική αξιοποίηση των δασών και παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών, στη βιοποικιλότητα, στις δυναμικές και στη λειτουργία των φυσικών χερσαίων οικοσυστημάτων και ειδικότερα στην αειφορική διαχείριση των δασών, στη δασοκομία και δασική γενετική βελτίωση δασοπονικών ειδών, στα συστήματα χρήσης και εκμετάλλευσης δασικών πόρων, στην προστασία, διατήρηση και αποκατάσταση δασικών οικοσυστημάτων, στην τεχνολογία ξύλου και λοιπών δασικών προϊόντων.

Σχετικά με τη ζωική παραγωγή θα δοθεί έμφαση στο σχεδιασμό κτηνοτροφικών παραγωγικών συστημάτων υψηλής προστιθέμενης αξίας και μειωμένων εκπομπών αερίων καθώς και στην ευζωία των εκτρεφόμενων ζώων, στη βασισμένη στην ποιότητα ανταγωνιστικότητα των ελληνικών κτηνοτροφικών προϊόντων, στον εκσυγχρονισμό των

κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων με την εφαρμογή επιστημονικών μεθόδων τόσο για τη βελτίωση της παραγωγικότητας όσο και για την παραγωγή ασφαλών προϊόντων, στην ανάπτυξη διαγνωστικών μεθόδων για την πρόληψη και αντιμετώπιση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων των ζώων που προκαλούν μεγάλες οικονομικές επιπτώσεις στη ζωική παραγωγή καθώς και νοσημάτων που μεταδίδονται από τα ζώα στους ανθρώπους.

Όσον αφορά την αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες οι ερευνητικοί στόχοι θα πρέπει να αφορούν στη διαχείριση των αποθεμάτων εμπορεύσιμων ειδών του υδάτινου περιβάλλοντος, στην επίδραση της θαλάσσιας ρύπανσης στην αλιευτική παραγωγή, στις σύγχρονες μεθόδους αειφόρου διαχείρισης των αλιευτικών πόρων, στη διατροφή, συνθήκες εκτροφής, ευζωία, ανάπτυξη και παθολογία εκτρεφόμενων ειδών υδρόβιων οργανισμών και ποιότητα των προϊόντων τους, στη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. γεωθερμία) στις υδατοκαλλιέργειες καθώς και στην ανάπτυξη και βελτίωση μηχανικών συστημάτων και αυτοματισμών.

4. Εκπαίδευση και κατάρτιση Αγροτών

Σ' έναν κόσμο που εξελίσσεται ραγδαία και η γνώση αποτελεί συγκριτικό πλεονέκτημα, εισάγονται και σχεδιάζονται προγράμματα Διά Βίου Αγροτικής Μάθησης και Κατάρτισης.

Κατοχυρώνεται το αγροτικό επάγγελμα με την αξιοποίηση του «αγροτικού χάρτη» (όπως αυτός ορίζεται από το πρόσφατα συσταθέν Μητρώο Αγροτών) και συνδυάζεται η αγροτική δραστηριότητα με την παροχή εκπαιδευτικού πιστοποιητικού.

Ταυτόχρονα, ανασυγκροτείται ο ΟΓΕΕΚΑ-Δήμητρα και μπαίνουν τα θεμέλια για τη σύσταση Εθνικής Σχολής Αγροτικής Εκπαίδευσης με τη συνεργασία του ΕΘΙΑΓΕ και Πανεπιστημιακών σχολών.

Η Εκπαίδευση των Αγροτών πρέπει να είναι εστιασμένη στην απόκτηση γνώσης για αγροτική επιχειρηματικότητα, διαχείριση περιβάλλοντος, τιμολόγηση προϊόντων, διαχείριση κρίσεων, χρήσης ΑΠΕ, συνεταιριστικής αντίληψης και πολιτικών προώθησης και δικτύωσης.

Το ΥΠΑΑΤ επικεντρώνεται στα κύρια θέματα της γεωργικής επαγγελματικής εκπαίδευσης όπως:

- Καθορισμός των επαγγελματικών δικαιωμάτων των αποφοίτων όλων των ειδικοτήτων των Σχολών που θα οδηγήσει στην κατοχύρωση των γνώσεων και δεξιοτήτων που παρέχουν οι εκπαιδευτικές μας δομές (Σύνταξη Π.Δ. από τον ΟΕΕΚ).
- Επαγγελματική κατοχύρωση του Γεωργικού Επαγγέλματος μέσω της θεσμοθέτησης του Πράσινου Πιστοποιητικού. Η θεσμοθέτηση αυτή θα οδηγήσει στην ανάγκη δημιουργίας νέων Εκπαιδευτικών δομών ενταγμένων στο Εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας, με σκοπό τη χορήγηση του Πράσινου Πιστοποιητικού. Οι νέες Εκπαιδευτικές δομές για να καλύψουν τις ανάγκες όλων των υποψήφιων νέων αγροτών θα πρέπει να είναι διάσπαρτες σε όλο τον

ελλαδικό χώρο. Η εκπαιδευτική πολιτική των αγροτών απαιτεί στενή συνεργασία συναρμόδιων υπουργείων.

- Λειτουργία του ΙΕΚ του ΥΠΑΑΤ (Ίδρυση: ΦΕΚ 900Β'/06.06.2007), το οποίο θα παρέχει επαγγελματική αρχική κατάρτιση (επιπέδου 1) στις εξής ειδικότητες: Θαλάσσιας αλιείας, Μεταποίησης αλιευτικών προϊόντων, Μελισσοκομίας και Αμπελουργίας – Οινοτεχνίας – Οινοτουρισμού.

Η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, που δραστηριοποιείται ή σκοπεύει να δραστηριοποιηθεί στον Πρωτογενή Τομέα, αποτελεί το κομβικό σημείο για την επιτυχία της προσπάθειας ανασυγκρότησης της ελληνικής υπαίθρου. Η γεωργική επαγγελματική κατάρτιση, ως δομικό μέρος της Διά Βίου Μάθησης, είναι ίσως το σημαντικότερο εργαλείο που έχουμε στη διάθεσή μας, προκειμένου να εφοδιάσουμε τους παραγωγούς με τις εξειδικευμένες γνώσεις και δεξιότητες, που απαιτούνται για να αντεπεξέλθουν με επιτυχία στις απαιτήσεις του αγροτικού επαγγέλματος.

5.Νέα Οργανωτική δομή του ΥΠΑΑΤ & Εποπτευόμενων Οργανισμών

Με ορίζοντα το Δεκέμβριο του 2010, προχωράμε στον επανασχεδιασμό του Οργανισμού του Υπουργείου, έχοντας ήδη αρχίσει τη διαβούλευση σε υπηρεσιακό επίπεδο.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων πρέπει να εξελιχθεί σε επιτελικό όχημα σχεδιασμού και στρατηγικής, χωρίς γραφειοκρατικά βαρίδια, φιλικό προς τον πολίτη-αγρότη.

Το νέο Οργανόγραμμα του ΥΠΑΑΤ θα λαμβάνει υπόψη όλες τις νέες συνιστώσες:

- Τη νέα διοικητική δομή της χώρας όπως ορίζεται από τον «Καλλικράτη».
- Τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο και την αντιστοιχία των Υπηρεσιών με αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Την ενίσχυση του διατροφικού τομέα και την ανάδειξη της Ελληνικής Μεσογειακής Διατροφής.
- Τον καλύτερο συντονισμό με τα συναρμόδια Υπουργεία.
- Την απαίτηση των πολιτών (αγροτών, επενδυτών, καταναλωτών) για γρήγορη, αξιόπιστη και διαρκή ενημέρωση.

Με την κατάργηση οργανισμών των 51 Τοπικών Κέντρων Αγροτικής Ανάπτυξης και των εποπτευόμενων οργανισμών όπως η ΑΓΡΟΓΗ ΑΕ & και Εθνική Επιτροπή Γάλακτος στο πλαίσιο της εφαρμογής του συνολικού κυβερνητικού σχεδιασμού για εξυγίανση λειτουργιών και δαπανών, το ΥΠΑΑΤ συνεχίζει τον εξορθολογισμό των εποπτευόμενων του οργανισμών.

5. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΠ - ΥΠΑΑΤ

Χρηματοδοτικό σχέδιο, το οποίο περιλαμβάνει δυο πίνακες

Ετήσια συνεισφορά του ΕΓΤΑΑ (σε ΕΥΡΩ)

ΕΤΟΣ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	ΣΥΝΟΛΟ
Περιοχές Εκτός Σύγκλισης	47.008.720	47.222.060	46.195.336	46.055.282	64.369.625	63.785.013	63.093.964	377.730.000
Περιοχές Σύγκλισης	390.344.167	392.115.674	383.590.107	382.427.153	534.503.131	529.648.715	523.910.477	3.136.539.424
Νήσοι Αιγαίου	24.023.319	24.132.344	23.607.647	23.536.074	32.895.430	32.596.670	32.243.516	193.035.000
Πρόσθετη Συμμετοχή								
ΣΥΝΟΛΟ Ε.Γ.Τ.Α.Α.	461.376.206	463.470.078	453.393.090	452.018.509	631.768.186	626.030.398	619.247.957	3.707.304.424

(www.imerisia.gr)

Χρηματοδοτικό σχέδιο ανά Άξονα (σε ΕΥΡΩ, συνολική περίοδος)

Πίνακας 5.1: Χρηματοδοτικό σχέδιο ανά Άξονα στις περιφέρειες εκτός σύγκλισης (σε ευρώ, συνολική περίοδος)

	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		
	Δημόσια Δαπάνη	Ποσοστό Κοινοτικής Συμμετοχής	Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)
ΑΞΟΝΑΣ			
Άξονας 1	389.523.980,0	50,00%	194.761.990
Άξονας 2	205.007.472,7	55,00%	112.754.110
Άξονας 3	87.043.440,0	50,00%	43.521.720
Άξονας 4	48.531.236,4	55,00%	26.692.180
Τεχνική Βοήθεια	0,0	0,00%	0
ΣΥΝΟΛΟ	730.106.129,1		377.730.000

(www.imerisia.gr)

Πίνακας 5.1.1: Χρηματοδοτικό σχέδιο ανά Άξονα στις περιφέρειες σύγκλισης (σε ευρώ, συνολική περίοδος)

	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		
	Δημόσια Δαπάνη	Ποσοστό Κοινοτικής Συμμετοχής	Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)
ΑΞΟΝΑΣ			
Αξονας 1	1.768.897.228,9	74,70%	1.321.366.230
Αξονας 2	1.423.601.397,4	78,00%	1.110.409.090
Αξονας 3	597.454.804,3	74,60%	445.701.284
Αξονας 4	227.835.614,0	79,80%	181.812.820
Τεχνική Βοήθεια	103.000.000,0	75,00%	77.250.000
ΣΥΝΟΛΟ	4.120.789.044,7		3.136.539.424

(www.imerisia.gr)

Πίνακας 5.1.2: Χρηματοδοτικό σχέδιο ανά Άξονα στα νησιά Αιγαίου (σε ευρώ, συνολική περίοδος)

	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		
	Δημόσια Δαπάνη	Ποσοστό Κοινοτικής Συμμετοχής	Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)
ΑΞΟΝΑΣ			
Αξονας 1	96.500.000,0	85,00%	82.025.000
Αξονας 2	86.300.000,0	85,00%	73.355.000
Αξονας 3	25.400.000,0	85,00%	21.590.000
Αξονας 4	18.900.000,0	85,00%	16.065.000
Τεχνική Βοήθεια	0,0	0,00%	0
ΣΥΝΟΛΟ	227.100.000,0		193.035.000

(www.imerisia.gr)

Πίνακας 5.1.3: Χρηματοδοτικό σχέδιο ανά Άξονα Σύνολο (σε ευρώ, συνολική περίοδος)

	ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ			Βαρύτητες Κ.Σ.
	Δημόσια Δαπάνη	Ποσοστό Κοινοτικής Συμμετοχής	Κοινοτική Συμμετοχή (ΕΓΤΑΑ)	
ΑΞΟΝΑΣ				
Αξονας 1	2.254.921.209,0	70,87%	1.598.153.220	43,11%
Αξονας 2	1.714.908.870,0	75,60%	1.296.518.200	34,97%
Αξονας 3	709.898.244,0	71,96%	510.813.004	13,78%
Αξονας 4	295.266.850,0	76,06%	224.570.000	6,06%
Τεχνική Βοήθεια	103.000.000,0	75,00%	77.250.000	2,08%
ΣΥΝΟΛΟ	5.077.995.173,0		3.707.304.424	

(www.imerisia.gr)

**Ενδεικτική κατανομή ανά μέτρο αγροτικής ανάπτυξης
(σε ΕΥΡΩ, συνολική περίοδος)**

Μέτρο / Άξονας	Σύντομη Περιγραφή	Κοινοτική Συμμετοχή	Δημόσια Δαπάνη	Ιδιωτική Συμμετοχή	Συνολικό Κόστος
111	Επαγγελματική κατάρτιση και ενημέρωση	17.717.885	24.999.126,6	-	24.999.127
112	Εγκατάσταση νέων γεωργών	216.158.196	304.989.343,0	-	304.989.343
113	Πρώωρη συναξιοδότηση	191.353.157	269.990.565,8	-	269.990.566
114	Χρήση συμβουλευτικών υπηρεσιών	35.435.770	49.998.253,2	16.670.000	66.668.253
115	Σύσταση συμβουλευτικών υπηρεσιών	-	0,0	-	-
121	Εκσυγχρονισμός γεωργικών εκμεταλλεύσεων	318.921.928	449.984.275,9	450.000.000	899.984.276
122	Βελτίωση της οικονομικής αξίας των δασών	10.630.483	14.999.126,0	15.000.000	29.999.126
123	Προστιθέμενη αξία των γεωργικών και δασοκομικών	248.050.637	349.988.120,8	350.000.000	699.988.121
124	Ανάπτυξη νέων προϊόντων, επεξεργασιών και τεχνολογιών	-	0,0	-	-
125	Γεωργικές και Δασοκομικές Υποδομές	496.100.778	699.975.541,8	-	699.975.542
126	Φυσικές καταστροφές, Αποκατάσταση/πρόληψη	7.087.154	9.999.650,6	-	9.999.651
131	Εκπλήρωση προτύπων	21.261.462	29.998.951,9	-	29.998.952
132	Συμμετοχή σε συστήματα ποιότητας	14.174.308	19.999.301,3	5.000.000	24.999.301
133	Δραστηριότητες ενημέρωσης και προώθησης	21.261.462	29.998.951,9	10.000.000	39.998.952
Σύνολο Άξονα 1 Ανταγωνιστικότητα		1.598.153.220	2.254.921.209,0	846.670.000	3.101.591.209
211	Ενισχύσεις για μειονεκτήματα ορεινών περιοχών	260.811.597	344.976.353,7	-	344.976.354
212	Ενισχύσεις για μειονεκτήματα, εκτός των ορεινών περιοχών	60.478.983	79.995.748,9	-	79.995.749
213	Ενισχύσεις Natura 2000 και Natura	6.047.898	7.999.574,5	-	7.999.574
214	Γεωργο-περιβαλλοντικές ενισχύσεις	674.340.662	891.952.602,5	3.000.000	894.952.602
215	Ενισχύσεις για την καλή διαβίωση των ζώων	-	0,0	-	-
216	Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις	15.119.746	19.998.937,6	4.249.735	24.248.673
221	Πρώτη δάσωση γεωργικής γης	105.838.220	139.992.560,3	35.000.000	174.992.560
222	Πρώτη εγκατάσταση γεωργοδασοκομικών συστημάτων	-	0,0	-	-
223	Πρώτη δάσωση μη γεωργικής γης	22.679.619	29.998.406,3	10.000.000	39.998.406
224	Ενισχύσεις Natura 2000 (για δάση)	7.559.873	9.999.468,8	-	9.999.469
225	Δασο-περιβαλλοντικές ενισχύσεις	-	0,0	-	-
226	Αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού και ενίσχυση	136.082.051	179.996.174,6	-	179.996.175
227	Στήριξη για μη παραγωγικές επενδύσεις	7.559.551	9.999.042,9	-	9.999.043
Σύνολο Άξονα 2 Βελτίωση Περιβάλλοντος & Υγαιθρου		1.296.518.200	1.714.908.870,0	52.249.735	1.767.158.605
311	Διαφοροποίηση	75.564.774	105.015.534,0	105.000.000	210.015.534
312	Ανάπτυξη πολύ μικρών επιχειρήσεων	64.748.134	89.983.195,9	90.000.000	179.983.196
313	Ενθάρρυνση τουριστικών δραστηριοτήτων	143.884.743	199.962.658,7	160.000.000	359.962.659
321	Βασικές υπηρεσίες	79.136.609	109.979.462,8	23.000.000	132.979.463
322	Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών	97.122.202	134.974.795,3	27.000.000	161.974.795
323	Διατήρηση της αγροτικής κληρονομιάς	46.762.542	64.987.864,8	10.000.000	74.987.865
331	Κατάρτιση και ενημέρωση οικονομικών φορέων	-	0,0	-	-
341	Απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση	3.594.000	4.994.732,5	-	4.994.732
Σύνολο Άξονα 3 Διαφοροποίηση & Ποιότητα Ζωής		510.813.004	709.898.244,0	415.000.000	1.124.898.244
411	Ανταγωνιστικότητα	22.837.628	30.027.138,4	30.000.000	60.027.138
412	Περιβάλλον	-	0,0	-	-
413	Ποιότητα ζωής / Διαφοροποίηση	152.250.847	200.180.914,7	150.000.000	350.180.915
421	Συνεργασίες	7.612.542	10.009.045,3	2.500.000	12.509.045
431	Λειτουργικά / Απόκτηση δεξιοτήτων και εμπύχωση	41.868.983	55.049.751,6	-	55.049.752
Σύνολο Άξονα 4 Leader		224.570.000	295.266.850,0	182.500.000	477.766.850
Μέτρο	511 Τεχνική Βοήθεια	77.250.000	103.000.000,0	-	103.000.000
	1) Λειτουργικά για το ΕΑΔ *	1.875.000	2.500.000,0	-	-
	2) Πρόγραμμα Δράσης του ΕΑΔ	5.625.000	7.500.000,0	-	-
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ		3.707.304.424	5.077.995.173,0	1.496.419.735	6.574.414.908

Για τον έλεγχο της συμμόρφωσης προς το άρθρο 17 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005, στη συνολική κατανομή του άξονα 4 εφαρμόζεται η κλειδα κατανομής

μεταξύ αξόνων που προκύπτει από τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης.

Συμπληρωματική εθνική χρηματοδότηση ανά άξονα

Δεν εφαρμόζεται για κανένα Μέτρο συμπληρωματική εθνική χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΠΛΛ και για το λόγο αυτό δεν συμπληρώνετε το παρόν κεφάλαιο.

Πληροφορίες για την συμπληρωματικότητα με τα μέτρα που χρηματοδοτούνται από άλλα μέσα της Κοινής Γεωργικής Πολιτικής, μέσω της πολιτικής Συνοχής, καθώς και από το ευρωπαϊκό ταμείο αλιείας.

Εκτίμηση και μέσα συμπληρωματικότητας

Συνάφεια τον ΠΑΑ 2007-2013 με το Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφορά* (ΕΣΠΑ) 2007-2013

Η εξέταση της συνεκτικότητας της στρατηγικής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης **2007-2013** με τις εθνικές πολιτικές γίνεται μέσω της εξέτασης / αντιστοίχισης των Γενικών Στόχων και των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης με τους Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ.

Κεντρικό στοιχείο της αναπτυξιακής στρατηγικής που υιοθετείται από το ΕΣΠΑ, αποτελεί η περιφερειακή διάσταση και η εξειδίκευση των αναπτυξιακών παρεμβάσεων τόσο τομεακά όσο και χωρικά. Η στρατηγική του ΕΣΠΑ για την ανάπτυξη της χώρας συμπυκνώνεται τόσο στις πέντε θεματικές προτεραιότητες και στους δεκαεπτά γενικούς στόχους που αυτές περιλαμβάνουν όσο και στις χωρικές του προτεραιότητες.

Η ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία, η ανάπτυξη των αστικών κέντρων και η προώθηση των διασυνοριακών και διακρατικών συνεργασιών συνθέτουν τις χωρικές προτεραιότητες του ΕΣΠΑ.

Οι θεματικές προτεραιότητες και οι γενικοί στόχοι του ΕΣΠΑ είναι :

Επένδυση στον παραγωγικό τομέα της οικονομίας

- ΓΣ 1 «Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων»,
- ΓΣ 2 «Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας»,

- ΓΣ 3 «Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας»

Κοινωνία της γνώσης και καινοτομία

- ΓΣ 4 «Βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος»
- ΓΣ 5 «Η ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικό παράγοντα αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης»
- ΓΣ 6 «Η ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και τη συστηματική χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης»

Απασχόληση και Κοινωνική συνοχή

- ΓΣ 7 «Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων»
- ΓΣ 8 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση»
- ΓΣ 9 «Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης»
- ΓΣ 10 «Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας, που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας»
- ΓΣ 11 «Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή)»

Θεσμικό Περιβάλλον

- ΓΣ 12 «Η βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών και η αποτελεσματική εφαρμογή τους για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δράσης»

Ελκυστικότητα της Ελλάδος και των Περιφερειών ως τόπο επενδύσεων, εργασίας και διαβίωσης

- Γ.Σ 13 «Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας»
- Γ.Σ 14 «Ο ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας με γνώμονα την αειφορία».
- Γ.Σ 15 «Η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος»,
- Γ.Σ 16 «Η άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής»
- Γ.Σ 17 «Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας»,

Η αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας ολοκληρώνεται και εμπλουτίζεται με τη χωρική της διάσταση. Επισημαίνονται τρεις στόχοι συνδεδεμένοι με το χώρο και αναδεικνύονται τρεις χωρικές προτεραιότητες που είναι :

- Βιώσιμη αστική ανάπτυξη
- Ανάπτυξη της υπαίθρου
- Διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία

Οι Γενικοί Στόχοι του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης **2007 – 2013** βρίσκονται σε άμεση ή έμμεση συνέργεια και συσχέτιση με τους Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η συσχέτιση των Γενικών Στόχων του Προγράμματος (οριζόντιες στήλες) με τους Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ (κάθετες στήλες).

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: ΜΗΤΡΑ ΣΥΝΑΦΕΙΑΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΕΣΠΑ ΜΕ ΤΟΥΣ ΓΕΝΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΤΟΥ ΠΑΑ 2007-2013

		ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΑΑ 2007-2013			
	ΓΕΝΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΑΝΑΦΟΡΑΣ 2007-2013	Γενικός στρατηγικός στόχος 1 : Διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, της δασοκομίας και του αγροδιατροφικού τομέα	Στόχος 2 : Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων	Γενικός στρατηγικός στόχος 3 Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και ενθάρρυνση της διαφοροποίησης της αγροτικής οικονομίας	Στρατηγικός στόχος 4 : Δημιουργία τοπικών ικανοτήτων για την απασχόληση και τη διαφοροποίηση στις αγροτικές περιοχές μέσω της προσέγγισης Leader
1	Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων	(•)		(•)	(•)
2	Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας	•		•	•
3	Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας			•	•

4	Η βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος.	•			
5	Η ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικό παράγοντα αναδιάρθρωσης της οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης.	(•)			
6	Η ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και τη συστηματική χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης.	•			
7	Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων.	(•)			
8	Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση	(•)		(•)	(•)
9	Προώθηση της Κοινωνικής Ενσωμάτωσης. Στόχος είναι η διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων στην αγορά εργασίας και η πρόληψη των φαινομένων περιθωριοποίησης και αποκλεισμού.				

10	Θεμελίωση ενός αποδοτικού και οικονομικά βιώσιμου συστήματος Υγείας, που θα προσφέρει ποιοτικές και εξατομικευμένες υπηρεσίες στους πολίτες και θα εστιάζει στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών πρόληψης και φροντίδας.				
11	Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή).			•	•
12	Η βελτίωση της ποιότητας των δημόσιων πολιτικών και η αποτελεσματική εφαρμογή τους για την αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των πολιτών και τη διευκόλυνση της επιχειρηματικής δράσης.				
13	Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας.			(•)	
14	Ο ασφαλής ενεργειακός εφοδιασμός της χώρας με γνώμονα την αειφορία.				
15	Η αειφόρος διαχείριση του Περιβάλλοντος.	•	•	•	•
16	Η άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής.		•		
17	Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.			•	•
ΧΩΡΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ					
18	Βιώσιμη αστική ανάπτυξη				

19	Ανάπτυξη της υπαίθρου	•	•	•	•
20	Διασυνοριακή διακρατική				•

(www.agrotikianaptixi.gr)

- Ειτιμώμενη άμεση συμβολή ή
συνέργεια
- (•)Ειτιμώμενη έμμεση συμβολή
ή συνέργεια

Ο πρώτος Γενικός Στρατηγικός Στόχος του ΠΑΑ **2007 -2013** «Διατήρηση και βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας, της δασοκομίας και του αγροδιατροφικού τομέα» εξυπηρετεί άμεσα τέσσερις Γενικούς Στόχους και μία χωρική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα, συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη των ακόλουθων Γενικών Στόχων του ΕΣΠΑ :

- ΓΣ **2** «Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας»,
- ΓΣ **4** «Βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος»,
- ΓΣ **6** «Η ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την ενσωμάτωση και τη συστηματική χρήση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ) στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής δραστηριοποίησης» και,
- ΓΣ **15** «Η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος» του ΕΣΠΑ καθώς και στη χωρική προτεραιότητα «Ανάπτυξη της υπαίθρου».

"Έμμεση είναι η συμβολή του σε **4** Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ και ειδικότερα στους :

- ΓΣ **1** «Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων»,
- ΓΣ **5** «Η ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικό παράγοντα αναδιάρθρωσης της οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης»,
- ΓΣ **7** «Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων» και,
- ΓΣ **8** «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση»

Ο δεύτερος Γενικός Στρατηγικός Στόχος του ΠΑΑ **2007-2013** «Προστασία του περιβάλλοντος και αειφόρος διαχείριση των φυσικών πόρων» έχει άμεση συνάφεια με τους Γενικούς Στόχους **15** «Η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος» και **16** «Η άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής» του ΕΣΠΑ, καθώς και με τη χωρική προτεραιότητα «Ανάπτυξη της υπαίθρου».

Ο τρίτος Γενικός Στρατηγικός Στόχος του ΠΑΑ **2007-2013** «Βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας» έχει άμεση συνάφεια με πέντε Γενικούς Στόχους και μία χωρική προτεραιότητα του ΕΣΠΑ. Ειδικότερα, συμβάλλει άμεσα στην επίτευξη των ΓΣ**2**, «Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας», ΓΣ **3** «Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας», ΓΣ**11**«Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή», ΓΣ **15** «Η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος» και ΓΣ **17** «Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας» του ΕΣΠΑ καθώς και στη χωρική προτεραιότητα «Ανάπτυξη της Υπαίθρου». "Εμμεση είναι η συμβολή του στην επίτευξη των ΓΣ**1** «Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων», ΓΣ **8** «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση» του ΕΣΠΑ και ΓΣ **13**«Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας».

Τέλος, ο τέταρτος Γενικός Στρατηγικός Στόχος του ΠΑΑ **2007-2013** εξυπηρετεί άμεσα την επίτευξη πέντε (**5**) Γενικών Στόχων του ΕΣΠΑ και δύο (**2**) χωρικών προτεραιοτήτων. Ειδικότερα, έχει άμεση συνάφεια με τους ΓΣ**2**, «Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας», ΓΣ**3** «Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας» ΓΣ**11** «Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή», ΓΣ**15** «Η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος», και ΓΣ**17**«Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας» του ΕΣΠΑ και με τις χωρικές προτεραιότητες «Ανάπτυξη της Υπαίθρου» και «Διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία». "Εμμεση είναι η συμβολή του στους ΓΣ **1** «Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων» και ΓΣ **8** «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση» του ΕΣΠΑ.

Στον Πίνακα που ακολουθεί εξετάζεται η συμβολή των Αξόνων Προτεραιότητας του ΠΑΑ

2007-2013 στην επίτευξη των Γενικών Στόχων του ΕΣΠΑ.

Μέσω των παρεμβάσεων των Αξόνων Προτεραιότητας του Προγράμματος Αγροτική* Ανάπτυξης εξυπηρετούνται άμεσα και έμμεσα ως ακολούθως οι Γενικοί Στόχοι του ΕΣΠΑ

Ο Α.Π 1: «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του τομέα της Γεωργίας και της δασοκομίας» του ΠΑΑ **2007 -2013** εξυπηρετεί άμεσα την επίτευξη των ακόλουθων επτά **(7)** Γενικών Στόχων του ΕΣΠΑ:

- ΓΣ 1 «Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων», μέσω των δράσεων που στοχεύουν στην ενίσχυση της εξωστρέφειας των γεωργικών και αγροδιατροφικών προϊόντων (μέτρο **133**),
- ΓΣ 2 «Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας» μέσω των μέτρων που χρηματοδοτούν τις επενδύσεις στις γεωργικές (μέτρο **121**) και δασικές εκμεταλλεύσεις (μέτρο **122**) και τις ΜΜΕ πρώτης μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών και δασικών προϊόντων (μέτρο **123**),
- ΓΣ 4 « Η βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος», μέσω των παρεμβάσεων του μέτρου **111**,
- ΓΣ 5 «Η ενίσχυση της Έρευνας, Τεχνολογίας και η προώθηση της Καινοτομίας σε όλους τους κλάδους ως βασικό παράγοντα αναδιάρθρωσης της ελληνικής οικονομίας και μετάβασης στην οικονομία της γνώσης» με δεδομένη την έμφαση που δίνεται στην προώθηση της καινοτομίας και της εισαγωγής νέων τεχνολογιών στην παραγωγική διαδικασία που προβλέπονται στα μέτρα (**121, 122,123**),
- ΓΣ 6 «Η ψηφιακή σύγκλιση της χώρας με την αποτελεσματικότερη αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στους τομείς κοινωνικής και οικονομικής διαφοροποίησης», μέσω των παρεμβάσεων για την προμήθεια Η/Υ και την διασύνδεση με το διαδίκτυο που προβλέπονται στο δεύτερο υπομέτρο του μέτρου **121**,

- ΓΣ 7 «Ενίσχυση της προσαρμοστικότητας των εργαζόμενων και των επιχειρήσεων», μέσω των επενδύσεων του μέτρου 121 που προβλέπει την παροχή ενισχύσεων για την αναδιάρθρωση των καλλιεργειών,
- ΓΣ 8 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση», μέσω του μέτρου 112 που αφορά την πριμοδότηση των νέων για την έναρξη άσκησης γεωργικής δραστηριότητας.

Καθώς και με τη χωρική προτεραιότητα «Ανάπτυξη της υπαίθρου».

Επιπλέον, έχει έμμεση συμβολή στο ΓΣ 15 «Η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος» του ΕΣΠΑ, μέσω της υλοποίησης των εγγειοβελτιωτικών έργων του μέτρου 125 αλλά και της παροχής ενισχύσεων για την μετεγκατάσταση των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων (μέτρο 121).

Ο δεύτερος Άξονας Προτεραιότητας του ΠΑΑ «Βελτίωση του περιβάλλοντος και της υπαίθρου» συμβάλει άμεσα στην επίτευξη των Γενικών Στόχων 15 «Η αειφόρος διαχείριση του Περιβάλλοντος» και 16 «Η άσκηση αποτελεσματικής περιβαλλοντικής πολιτικής» του ΕΣΠΑ, καθώς και στη χωρική προτεραιότητα «Ανάπτυξη της υπαίθρου». Η διατήρηση της βιοποικιλότητας, η προστασία του εδάφους, η προστασία των υδάτων, η μείωση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, η διατήρηση και προστασία των ευαίσθητων οικολογικά περιοχών αποτελούν προτεραιότητες των μέτρων του Άξονα 2 του ΠΑΑ.

Ο τρίτος Άξονας Προτεραιότητας του ΠΑΑ «Ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές και διαφοροποίηση της αγροτικής οικονομίας» έχει άμεση συνάφεια με τους εξής πέντε (5) Γενικούς Στόχους του ΕΣΠΑ :

- ΓΣ 2 «Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας», μέσω της ενθάρρυνσης των επενδύσεων (μέτρα 311,312,313),
- ΓΣ 3 «Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας», μέσω του μέτρου 313,
- ΓΣ 8 «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση», λόγω των ευνοϊκότερων όρων και προϋποθέσεων για την ένταξη στα μέτρα που αφορούν την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων του άξονα για τους νέους και τις γυναίκες,
- Γ.Σ 11 «Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση –

κοινωνική συνοχή», λόγω των ευνοϊκότερων όρων και προϋποθέσεων για την ένταξη στα μέτρα που αφορούν την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων του άξονα για τις γυναίκες,

- ΓΣ **17** «Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας», μέσω των μέτρων **322** και **323**.

Καθώς και με τη χωρική προτεραιότητα «Ανάπτυξη της υπαίθρου».

Έμμεση είναι η συμβολή του 3ου Άξονα Προτεραιότητας στην επίτευξη των Γενικών Στόχων **1** «Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων», μέσω των παρεμβάσεων για την αναβάθμιση και προστασία του φυσικού αλλά κυρίως του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στις αγροτικές περιοχές, που αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την προσέλκυση επενδύσεων είτε για επιχειρηματική δραστηριότητα είτε για κατοικία, ΓΣ **13** «Η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός των φυσικών υποδομών και των συναφών υπηρεσιών του συστήματος μεταφορών της χώρας» και ΓΣ **15** «Η αειφόρος διαχείριση του Περιβάλλοντος», μέσω των παρεμβάσεων του μέτρου **321**.

Ο τελευταίος Άξονας Προτεραιότητας του ΠΑΑ που αφορά στην εφαρμογή της προσέγγισης **Leader** εξυπηρετεί άμεσα τους ακόλουθους πέντε (**5**) Γενικούς Στόχους του ΠΑΑ :

- ΓΣ **2** «Η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και η αύξηση της παραγωγικότητας», μέσω των μέτρων **411** και **413**,
- ΓΣ **3** «Η διαφοροποίηση του τουριστικού προϊόντος της χώρας», μέσω του μέτρου **413**,
- ΓΣ **8** «Διευκόλυνση της πρόσβασης στην απασχόληση», λόγω των ευνοϊκότερων όρων και προϋποθέσεων για την ένταξη στα μέτρα που αφορούν την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων του άξονα για τους νέους και τις γυναίκες,
- ΓΣ **11** «Η ανάδειξη του οικονομικού, κοινωνικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα των θεμάτων ισότητας των φύλων, με την άμεση σύνδεσή τους με τις κυρίαρχες εθνικές πολιτικές προτεραιότητες (ανάπτυξη – απασχόληση – κοινωνική συνοχή), λόγω των ευνοϊκότερων όρων και προϋποθέσεων για την ένταξη στα μέτρα που αφορούν την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων του άξονα για τις γυναίκες,
- ΓΣ **17** «Ανάδειξη του Πολιτισμού ως ζωτικού παράγοντα της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας», μέσω των μέτρων **322** και **323**.

Καθώς και με τις χωρικές προτεραιότητες «Ανάπτυξη της Υπαίθρου» και «Διασυνοριακή, διακρατική και διαπεριφερειακή συνεργασία», μέσω των Σχεδίων Συνεργασίας που θα αναπτυχθούν από τις Ομάδες Τοπικής Δράσης του Άξονα..

Έμμεση είναι η συμβολή του με το ΓΣ 1 «Η αύξηση της εξωστρέφειας και των εισροών Ξένων Άμεσων Επενδύσεων», μέσω των παρεμβάσεων για την αναβάθμιση και προστασία του φυσικού αλλά κυρίως του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος στις αγροτικές περιοχές που αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την προσέλκυση επενδύσεων είτε για επιχειρηματική δραστηριότητα είτε για κατοικία και με το ΓΣ 15 «Η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος» του ΕΣΠΑ, μέσω των παρεμβάσεων του μέτρου 321.

Συμπληρωματικότητα ΠΛΛ με Στρατηγικές και Σχέδια Δράσης της ΕΕ

- Το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας την 4η Προγραμματική Περίοδο δρα συμπληρωματικά με στρατηγικές και Με το 6ο Κοινοτικό Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα δράσης κυρίως μέσω του Άξονα 2 αλλά και του Άξονα 3 και αναλυτικότερα με:
- την Κοινοτική στρατηγική για τη βιοποικιλότητα – Δίκτυο **Natura** με μέτρα όπως ενισχύσεις σε περιοχές **Natura** (Άξονας 2), γεωργοπεριβαλλοντικά και δασικά μέτρα (Άξονας 2) και ενισχύσεις σε μειονεκτικές περιοχές (Άξονας 2).
- την οδηγία **2000/60/ΕΚ** του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2000, για τη θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα της πολιτικής των υδάτων με μέτρα όπως η βελτίωση του υδατικού ισοζυγίου με τον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων και υιοθέτηση βελτιωμένων τεχνικών άρδευσης (Άξονας 1) και προώθησης καλλιεργειών και γεωργικών πρακτικών για την εξοικονόμηση των υδατικών πόρων σε περιοχές εφαρμογής της οδηγίας για τα νερά με την στήριξη ξηρικών ή λιγότερο υδρόφιλων καλλιεργειών και η αποφυγή ενδεχόμενης ρύπανσης (Άξονας 2)
- τη στρατηγική για την προστασία του εδάφους μέσω του ειδικού στόχου με γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα (φυτοκάλυψη των εδαφών, αγροναπαύσεις κ.α.) και δασοπεριβαλλοντικά μέτρα όπως δάσωση γεωργικών γαιών και πρόληψη και αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές

καταστροφές (Άξονας 2)

- το Κοινοτικό πρόγραμμα για τις κλιματικές αλλαγές και τη στρατηγική για τη ρύπανση του αέρα με μέτρα για τη χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (άξονας)

1) ενθάρρυνσης της παραγωγής προϊόντων βιολογικής γεωργίας και κτηνοτροφίας προώθησης γεωργικών πρακτικών και ολοκληρωμένης διαχείρισης για τη μείωση της νιτρορύπανσης γεωργικής προέλευσης, και δασώσεις γεωργικής γης και μη γεωργικής γης κ.α. (Άξονας 2)

Τη στρατηγική για την χρήση των φυτοφαρμάκων με γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα όπως προώθησης γεωργικών πρακτικών και ολοκληρωμένης διαχείρισης για τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων σε ευαίσθητες περιβαλλοντικά περιοχές και η σχέδια δράσης της Ε.Ε.

Συμπληρωματικότητα ΠΑΑ με το ΕΠ «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013 και με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013

Συνολικά για τον τομέα του Περιβάλλοντος την 4^η προγραμματική Περίοδο (2007-2013), θα διατεθούν αρκετά σημαντικά χρηματοδοτικά κονδύλια που περιλαμβάνουν Κοινοτικούς, Εθνικούς και Ιδιωτικούς πόρους, μέσω του ΕΠ «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013, των ΠΕΠ αλλά και του ΠΑΑ 2007-2013.

Συμπληρωματικότητα ΠΑΑ με το ΕΠ «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013 έχει σημαντική συνεισφορά σε θέματα Περιβάλλοντος και Αειφόρου Ανάπτυξης. Το πρόγραμμα αναμένεται να δράσει συμπληρωματικά με το ΕΠ «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013 στους παρακάτω Άξονες Προτεραιότητάς του:

- Στον Άξονα Προτεραιότητας 9 του ΕΠ «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013 (Προστασία Φυσικού Περιβάλλοντος & Βιοποικιλότητας) κυρίως μέσω των μέτρων του Άξονα 2
- Στους Άξονες Προτεραιότητας 2 & 7 του ΕΠ «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013 (Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων) με μέτρα όπως η βελτίωση του υδατικού ισοζυγίου με τον εκσυγχρονισμό των αρδευτικών δικτύων και την υιοθέτηση βελτιωμένων τεχνικών άρδευσης (Άξονας 1), την προώθηση γεωργικών πρακτικών για την εξοικονόμηση των υδατικών πόρων, τη μείωση της χρήσης λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και τη προώθηση της αγροανάπτυξης συμβάλλουν στη μείωση της (Άξονας 2).
- Στον Άξονα Προτεραιότητας 4 του ΕΠ «Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2007-2013 (Προστασία εδαφικών συστημάτων – Διαχείριση Στερεών αποβλήτων) με γεωργοπεριβαλλοντικά μέτρα (φυτοκάλυψη των εδαφών, αγροναπαύσεις κ.α.) και δασοπεριβαλλοντικά μέτρα όπως δάσωση γεωργικών γαιών και πρόληψη και αποκατάσταση του δασοκομικού δυναμικού που έχει πληγεί από φυσικές καταστροφές, την παροχή ενισχύσεων σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές για τη συνέχιση της άσκησης της γεωργικής δραστηριότητας (Άξονας 2), που συμβάλλουν στην προστασία των εδαφών από φαινόμενα διάβρωσης και ερήμωσης.

Συμπληρωματικότητα ΠΑΑ με τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα της περιόδου 2007-2013

Οι αναπτυξιακοί στόχοι για την προστασία του περιβάλλοντος εξυπερετούνται και μέσω των ΠΕΠ. Η διαμόρφωση πέντε (5) προγραμματικών / αναπτυξιακών χωρικών ενότητων, όπως υπάρχει στο κεφάλαιο της συνολικής στρατηγικής του ΕΣΠΑ,

υπακούει σε αναπτυξιακά κριτήρια, συνδέεται άμεσα με σειρά παραγόντων, που συνοψίζουν την εμπειρία των τελευταίων 20 ετών σε ό,τι αφορά στο σχεδιασμό και την άσκηση περιφερειακής πολιτικής και αναμένεται να ενισχύσει άμεσα την περιφερειακή ανταγωνιστικότητα της χώρας.

Στο πλαίσιο αυτό στα πέντε ΠΕΠ, υπάρχει κοινή δομή των θεματικών Αξόνων προτεραιότητας και αντίστοιχα ένας κοινός κορμός παρεμβάσεων ως εξής:

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ - ΚΟΙΝΟΣ ΚΟΡΜΟΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ ΣΤΑ ΠΕΠ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ

- Υποδομές και υπηρεσίες
- Έργα προσπελασιμότητας τοπικής (ή μη) κλίμακας προσπελασιμότητας περιοχών.

Αειφόρος Ανάπτυξη και Ποιότητα ζωής:

1. Παρεμβάσεις περιβάλλοντος τοπικής (ή μη) κλίμακας
2. Παρεμβάσεις πολιτισμού (ενίσχυση των βασικών πολιτιστικών υποδομών, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς)
3. Παρεμβάσεις υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης (υποδομές νοσοκομείων και δομών κοινωνικής φροντίδας, ειδικών μονάδων, κέντρων υγείας και ανοιχτής φροντίδας, εξειδικευμένος εξοπλισμός)
4. Κοινωνικές υποδομές και υπηρεσίες

- Ψηφιακή Σύγκλιση
- Παρεμβάσεις Επιχειρηματικότητας – Ανταγωνιστικότητας
- Επιχειρηματικότητα Ψηφιακής Σύγκλισης

Το πρόγραμμα αναμένεται να δράσει συμπληρωματικά με τα ΠΕΠ της περιόδου **2007-2013** στον κοινό Άξονα Προτεραιότητάς τους με τίτλο «Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής»

(www.in.gr)

Είναι φανερό η συμπληρωματικότητα του κοινού κορμού παρεμβάσεων των Αξόνων Προτεραιότητας «Αειφόρος ανάπτυξη και ποιότητα ζωής» των πέντε ΠΕΠ, όπως:

- οι παρεμβάσεις περιβάλλοντος τοπικής (ή μη) κλίμακας και οι παρεμβάσεις ενίσχυσης ορεινών, μειονεκτικών, νησιωτικών περιοχών με τα μέτρα του άξονα Προτεραιότητας 2 του ΠΑΑ, με μέτρα όπως:
- ενισχύσεις σε περιοχές Natura (Άξονας 2),
- γεωργοπεριβαλλοντικά, δασοπεριβαλλοντικά μέτρα (Άξονας 2) και
- ενισχύσεις σε μειονεκτικές περιοχές (Άξονας 2), με έμφαση σε αγροτικά οικοσυστήματα.

Συμπληρωματικότητα σε σχέση με τα μέτρα των Αξόνων 1, 2 και 3

Συμπληρωματικότητα των παρεμβάσεων με αυτές που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης(ΕΓΤΑΑ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας (ΕΤΑ) - Κριτήρια Διαχωρισμού των Παρεμβάσεων των Ταμείων με το ΕΓΤΑΑ και ΕΤΑ.

Το κείμενο που ακολουθεί είναι κοινό για όλα τα Επιχειρησιακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης και το Επιχειρησιακό πρόγραμμα Αλιεία και οριοθετεί τις παρεμβάσεις μεταξύ των Ταμείων (ΕΤΠΑ, ΕΚΤ, ΤΣ), του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΑ..

Η θέσπιση κριτηρίων διαχωρισμού μεταξύ των ομοειδών κατηγοριών πράξεων που δύνανται να χρηματοδοτηθούν από τα διαφορετικά Ταμεία δεν διαπνέεται από «διαχειριστική» λογική, αλλά αντανακλά τις προτεραιότητες των επιμέρους πολιτικών (περιφερειακή πολιτική, πολιτική αγροτικής ανάπτυξης, αλιευτική πολιτική) το σύνολο των οποίων βεβαίως επηρεάζεται από τη διάσταση του χώρου.

Η μεγάλη έκταση των αγροτικών περιοχών, το μήκος της ακτογραμμής και το πλήθος των νησιών καθιστούν απαγορευτική την υιοθέτηση ως μόνου κριτηρίου διαχωρισμού των πράξεων των Ταμείων το «χωρικό – γεωγραφικό» κριτήριο, διότι είναι δεδομένο ότι οι πόροι του ΕΓΤΑΑ και του ΕΤΑ δεν επαρκούν για να καλύψουν ικανοποιητικά τις ανάγκες στις δυο γενικές ομάδες παρεμβάσεων, μέσω των οποίων θα εξυπηρετηθούν ο στόχος της διαφοροποίησης της οικονομίας των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία και ο στόχος της βελτίωσης της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές.

Οι δύο γενικές ομάδες παρεμβάσεων αφορούν:

- Στις παρεμβάσεις στο παραγωγικό περιβάλλον
- Στα έργα υποδομών για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία.

Αναγκαιότητα θέσπισης κριτηρίων εντοπίζεται, επίσης στους ακόλουθους τομείς παρεμβάσεων:

- Δράσεις κατάρτισης – Ανθρώπινο δυναμικό Παρεμβάσεις στον τομέα του Περιβάλλοντος.

Παρεμβάσεις με βάση την προσέγγιση **LEADER** που χρηματοδοτούνται από το ΕΓΤΑΑ

Παρεμβάσεις για την ανάπτυξη επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών μέσω μιας τοπικής στρατηγικής, που χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ.

Με βάση την παραπάνω προσέγγιση, τα κριτήρια διαχωρισμού των πράξεων που παρουσιάζονται στη συνέχεια, αποτελούν ένα συγκερασμό χωρικών – γεωγραφικών, οικονομικών και διοικητικών κριτηρίων.

- **2013**, με νομική βάση τα άρθρα 61 - 64 του Καν. (ΕΚ) 1698/2005 του Συμβουλίου, της 20/9/2005, «για τη στήριξη της Αγροτικής Ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ)» κριτήριο διαχωρισμού των παρεμβάσεων αποτελεί αυτή καθ' εαυτή η προσέγγιση Leader.

Επίσης, για τις παρεμβάσεις με στόχο την ανάπτυξη επιλεγμένων αλιευτικών περιοχών στο πλαίσιο εφαρμογής του άξονας Προτεραιότητας 4 του Ε.Π Αλιείας (ΕΠΑΛ) 2007 -2013, με νομική βάση τα άρθρα 43 - 45 του Καν.(ΕΚ) 1198/2006 του Συμβουλίου, της 27/7/2006, για το «Ευρωπαϊκό Ταμείο Αλιείας», κριτήριο

διαχωρισμού των παρεμβάσεων αποτελεί αυτή καθ' εαυτή η επιλεχθείσα τοπική στρατηγική για την κάθε αλιευτική περιοχή.

Επενδύσεις για τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων (κατεύθυνσης φυτικής και ζωικής παραγωγής) και δασοκομικών εκμεταλλεύσεων (άξονας 1 ΠΑΑ), στο πλαίσιο συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΓΤΑΑ.

Επενδύσεις για την αύξηση της προστιθέμενης αξίας των γεωργικών, κτηνοτροφικών και δασοκομικών προϊόντων (άξονας 1 ΠΑΑ), δράσεις επιχειρηματικότητας και γενικότερες όλες οι δράσεις, οι οποίες αφορούν στην πρώτη μεταποίηση ή/και εμπορία προϊόντων (δεν αφορά επενδύσεις στο λιανικό εμπόριο) που καλύπτονται από το Παράρτημα Ι της Συνθήκης, καθώς και δασικών προϊόντων, χρηματοδοτούνται κατά αποκλειστικότητα από το ΕΓΤΑΑ.

(www.agrotikianaptixi.gr)

Σύμφωνα με τον Καν. 1698/2005, η στήριξη από το ΕΓΤΑΑ περιορίζεται στις πολύ μικρές, τις μεσαίες επιχειρήσεις, κατά την έννοια της Σύστασης 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής⁵¹ καθώς και για τις επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 750 υπαλλήλους ή έχουν κύκλο εργασιών μικρότερο των 200 εκ. €. Στην περίπτωση της δασοκομίας η στήριξη παρέχεται από το ΕΓΤΑΑ στις πολύ μικρές επιχειρήσεις, σύμφωνα με τον ν. 1698/2005.

Οι επενδύσεις στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων και της θαλάσσιας αλιείας, χρηματοδοτούνται από το ΕΤΑ μέχρι εξαντλήσεων των πόρων του ΕΠΑΛ.

Οι επενδύσεις στην πρώτη μεταποίηση και εμπορία ιχθύων, οστράκων κ.λ.π. χρηματοδοτούνται αποκλειστικά από το ΕΤΑ, μέχρι εξαντλήσεως των πόρων του ΕΠΑΛ.

Η στήριξη στην υδατοκαλλιέργεια και στη μεταποίηση των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργεια, από το ΕΤΑ, περιορίζεται στις επιχειρήσεις, όπως αυτές προβλέπονται στον ν. 1198/2005⁵².

Υποδομές για την ενθάρρυνση της τουριστικής δραστηριότητας και τη διατήρηση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς (άξονας 3 ΠΑΑ)

- Τοπικά κέντρα τουριστικής πληροφόρησης (γραφεία-περίπτερα ενημέρωσης και πληροφόρησης), σήμανση αξιοθέατων, μνημείων, κ.λπ., ποδηλατικές διαδρομές σε περιοχές της αγροτικής υπαίθρου, προβολή και προώθηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων των περιοχών.
- Υποδομές για τη διατήρηση, αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως τα πολιτιστικά χαρακτηριστικά της αγροτικής υπαίθρου (μνημεία, γεφύρια, μύλοι, λιοτρίβια, πατητήρια, βρύσες κ.λπ.) και το τοπίο της υπαίθρου (όπως αναβαθμίδες κ.λπ.).

Τα ανωτέρω αφορούν σε παρεμβάσεις τοπικής κλίμακας και δεν επιτρέπονται παρεμβάσεις σε μνημεία αρμοδιότητας του Υπουργείου Πολιτισμού.

Υποδομές και Υπηρεσίες για τη βελτίωση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές (άξονας 3 ΠΑΑ)

Παρεμβάσεις σε κτίρια για τη μετατροπή τους σε μουσεία – συλλογές - εκθετήρια που σχετίζονται με την λαογραφική / αγροτική πολιτιστική κληρονομιά, κέντρα φροντίδας παιδιών προσχολικής ηλικίας, βιβλιοθήκες, ωδεία, χώροι άσκησης πολιτιστικών δραστηριοτήτων (θέατρο, κινηματογράφος).

Ως ανώτατο ύψος προϋπολογισμού των παρεμβάσεων αυτών είναι τα 300.000 €. Ίδιες κατηγορίες παρέμβασης, συνολικού προϋπολογισμού υψηλότερου αυτού του ορίου, θα συγχρηματοδοτηθούν από το ΕΤΠΑ.

Ενίσχυση πολιτιστικών εκδηλώσεων και εκδηλώσεων ανάδειξης και διατήρησης της τοπικής κληρονομιάς – στήριξη πολιτιστικών φορέων για μικρής κλίμακας υποδομή, προμήθεια εξοπλισμού, μουσικών οργάνων, στολών κλπ.

Οι παρεμβάσεις των σημείων Α, Β, ανωτέρω δεν σχετίζονται με επιχειρηματική δραστηριότητα.

Ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών (άξονας 3 ΠΑΑ).

Για την ανακαίνιση και ανάπτυξη χωριών, θα χρηματοδοτηθούν δράσεις για τη συνολική αναβάθμιση χωριών (Δημοτικά Διαμερίσματα έως 3.000 κατοίκων κατά βάση ορεινών και μειονεκτικών στο πλαίσιο εφαρμογής του Άξονα 3 του ΠΑΑ) σε εφαρμογή συνολικής μελέτης αναβάθμισης⁵³ του οικισμού. Οι επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών αφορούν τα παρακάτω:

- βελτίωση και ανάπλαση κοινοχρήστων χώρων (διαμόρφωση υπαίθριων χώρων, πλακοστρώσεις, πεζοδρομήσεις, φωτισμός κ.λ.π.)
- αποκατάσταση κτιρίων για κοινωφελή χρήση
- αποκατάσταση εξωτερικών όψεων κτισμάτων με ιδιαίτερα στοιχεία αισθητικής και ιστορικής αξίας

Το μέτρο αφορά κυρίως σε δημόσια έργα και συνολικά για τις ανωτέρω παρεμβάσεις ο επιλέξιμος προϋπολογισμός θα ανέρχεται έως 1.000.000 € .

Δράσεις για την κίνηση και ανάπτυξη χαρακτηρισμένων «παραδοσιακών οικισμών» θα συγχρηματοδοτηθούν αποκλειστικά από το ΕΤΠΑ.

Υποδομές πρόσβασης.

Μικρά έργα πρόσβασης στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις συνολικού προϋπολογισμού μέχρι 500.000€, χρηματοδοτούνται από το ΕΓΓΤΑ.

Το δίκτυο των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών			
Γεωγραφικό Διαμέρισμα	Ενώσεις Αγροτικών Συνεταιρισμών	Αγροτικοί Συνεταιρισμοί	Αγρότες Μέλη
Στερεά Ελλάδα & Εύβοια	16	862	124.572
Πελοπόννησος	18	988	101.533
Νησιά Ιονίου	4	227	20.811
Ήπειρος	6	486	52.230
Θεσσαλία	10	703	84.053
Μακεδονία	27	1.749	160.714
Θράκη	5	350	30.363
Νησιά Αιγαίου	11	304	47.406
Κρήτη	15	707	92.032
Συνολικά	112	6.376	713.714

(www.paseges.gr)

Το δίκτυο των Ενώσεων Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΑΣ) που εκπροσωπεί η ΠΑΣΕΓΕΣ αποτελεί την κυρίαρχη δομή στήριξης του αγροτικού τομέα στην περιφέρεια. Καλύπτει όλα τα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας με 112 μικρομεσαίες επιχειρήσεις που λειτουργούν, κυρίως, σε επίπεδο Νομού και έχουν ως μέλη τους 6.376 πρωτοβάθμιους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς, διάσπαρτους σε κάθε σχεδόν περιοχή όπου εκφράζεται αγροτική δραστηριότητα.

Το 2003, η ΠΑΣΕΓΕΣ απέκτησε 14 νέα μέλη, στα οποία περιλαμβάνονται τριτοβάθμιες συνεταιριστικές οργανώσεις (όπως η Ελαιουργική, η Κεντρική Ένωση Οινοποιητικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων Ελλάδος - ΚΕΟΣΟΕ, η Κεντρική Ένωση Σπόρων και Πολλαπλασιαστικού Υλικού - ΚΕΣΠΥ κ.ά.), συνεταιριστικές ανώνυμες εταιρείες (όπως η ΣΕΚΕ Α.Ε., η ΑΣΕΑΡ Α.Ε.), αλλά και κοινοπραξίες αγροτικών συνεταιρισμών, που αναπτύσσουν μαζί με τις ΕΑΣ σημαντικές δραστηριότητες.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στα προηγούμενα κεφάλαια εξετάστηκε, εν συντομία, η ανάπτυξη, τα αποτελέσματα της κοινής αγροτικής πολιτικής, καθώς και η δράση της κοινής γεωργικής πολιτικής. Επίσης αναπτύσσεται η δράση και το πρόγραμμα του Αλέξανδρου Μπαλατζή. Στο τελευταίο μέρος δίνονται οικονομικές πληροφορίες σχετικά με την αγροτική πολιτική και οικονομία.

Σαν τελικό συμπέρασμα σημειώνεται ότι από τη δεκαετία του '90 έως τα τέλη της δεκαετίας του 2000-10, οι μεταρρυθμίσεις μετέτρεψαν την ΚΑΠ σταδιακά αλλά σταθερά, από πολιτική στήριξης των γεωργικών προϊόντων, σε πολιτική απευθείας στήριξης των γεωργών με εισοδηματικές ενισχύσεις. Οι διαδοχικές μεταρρυθμίσεις μετέτρεψαν τα παρεμβατικά μέτρα της παλαιάς ΚΑΠ σε ισοδύναμης αξίας άμεσες εισοδηματικές ενισχύσεις με την προϋπόθεση ωστόσο να μη συνεπάγονται στήριξη τιμών, να μην απευθύνονται σε συγκεκριμένα προϊόντα, ούτε να συσχετίζονται με ποσοτικά δεδομένα της παραγωγής.

Επίσης οι στόχοι και οι προτεραιότητες της ΚΑΠ πρέπει να συμβαδίζουν με τους νέους στόχους και τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η αειφόρος ανάπτυξη, η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας, η κοινωνική και οικονομική συνοχή και η ποιότητα ζωής στις αγροτικές περιοχές.

Η μελλοντική κοινή γεωργική πολιτική (ΚΓΠ) θα πρέπει να εστιάσει στη στήριξη μιας αποδοτικής γεωργίας τόσο από οικονομικής όσο και οικολογικής άποψης, καθώς επίσης και στη διαφύλαξη ενός ισχυρού αγροτικού τομέα σε όλες τις περιοχές. Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) πρέπει να βασιστεί σε μια ισχυρή κοινή γεωργική πολιτική για να αναπτύξει το δυναμικό της έξυπνης, βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης στις αγροτικές περιοχές.

Εν κατακλείδι, το παρόν και το μέλλον της αγροτικής οικονομίας είναι υψίστης σημασίας, διότι είναι η βάση της οικονομίας μας. Θα πρέπει λοιπόν, να διασφαλιστεί με πόρους, όπως είναι οι επιδοτήσεις που δίνονται και θα πρέπει να δίνονται για να συνεχίσει να υπάρχει αγροτική οικονομία.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

<p align="center">ΑΤΛΑΣ ΦΡΟΥΤ Α.Β.Ε.Ε.</p> <p align="center">ΒΟΛΟΓΙΣΜΟΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010 - 4η ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ (1/1/2010 - 31/12/2010, ΑΡ.ΜΑΒ 61401/057/Β/06/11)</p>							
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΠΟΣΑ ΚΛΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2010		ΠΟΣΑ ΚΛΙΣΜΕΝΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2009		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	ΚΛΙΣΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ 2010	ΚΛΙΣΜΕΝΗ ΧΡΗΣΗ 2009
	Αξία Νήσης	Αποβλήτος	Αντιβ.Αξία	Αξία Νήσης			
Β. ΕΙΣΟΔΑ ΕΓΚΑΤΑΧΕΙΡΩΣ					Α. ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ		
1. Έσοδα άρδευσης άρδευσης συν/α	9.182,80	3.986,80	1.167,00	4.183,80	2.082,80	1300,00	
3. Έσοδα βασικών κατασκευαστικών	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
4. Άλλα έσοδα ενεργειακά	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	9.182,80	3.986,80	1.167,00	4.183,80	2.082,80	1.300,00	
Γ. ΠΑΘΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					Β. ΑΝΑΡΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ		
Ι. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΑ ΣΠΗΛΙΩΣ					1. Μεσοπρόθεσμες απαιτήσεις		
2. Γη/Πεδία - Οικόπεδα	123.200,00	0,00	123.200,00	123.200,00	0,00	0,00	
3. Κτίρια & τεχνικά έργα	2.735.009,25	304.268,00	2.430.741,85	2.690.308,55	184.082,90	2.430.274,20	
4. Μηχανήματα-τεχνικά εργαλεία							
Α. Λοιπά μηχανήματα εξοπλισμός	111.440,00	24.952,00	86.488,00	111.440,00	6.238,00	108.204,00	
5. Μεταφορικά μέσα	99.583,95	1.083,58	98.500,37	48.183,68	922,78	47.631,18	
6. Επιπλα & λοιπά εξοπλιστικά	79.584,83	98.381,71	40.203,01	73.107,82	18.813,33	88.894,79	
7. Λοιπά περιουσιακά στοιχεία	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
	3.145.877,62	309.428,88	2.778.398,63	2.944.218,32	179.314,12	2.798.934,20	
ΙΙ. ΔΑΝΗΤΟΚΑΤΑ & ΟΛΟΓΑ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΣ							
2. Δανειστήριχο σε λοιπές εταιρίες					0,00	0,00	
7. Λοιπά χρηματοπιστωτικά στοιχεία					0,00	0,00	
					0,00	0,00	
Σύνολο πάθημα ενεργητικού (Γ+ΓΒ)					2.798.934,20		
Δ. ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΣΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΑ							
1. Εμπορεύματα		14.912,39			185.201,45	691.830,42	687.070,08
2. Προβλεπόμενα έσοδα & παροχές		0,00			0,00	691.830,42	687.070,08
3. Άποδοξη & βοηθητικές αξίες - Αντιβ. αξία-Αποβλήτος & αξία αναπόσβεστης					0,00	0,00	0,00
4. Διευρητικό		20.710,45			0,00	789.227,43	808.899,35
5. Δραστηριότητες για αγοράς αποθέματα		19.327,77			101.571,75	0,00	394.808,00
		51.958,11			286.773,20	1.773.176,81	1.648.773,70
ΙΙΙ. ΔΑΝΗΤΟΚΑΤΑ							
1. Γήπεδο		41.415,89			32.437,89	209.084,59	215.080,51
2. Γραμμάτια εισπραχθέντα		0,00			0,00	84.294,38	45.171,84
3α. Επιστολάς εισπραχθέντες		170.907,00			100.000,00	7.104,19	2.080,28
11. Χρεωστικές θέσεις		382.421,82			487.207,82	0,00	0,00
12. Λοιπά δάνεια προς & από		0,00			0,00	0,00	0,00
		595.354,81			599.645,71	3.676.516,78	3.633.248,27
ΙV. ΑΝΑΤΟΧΑ							
1. Τίτλοι		358.794,08			88.009,27	0,00	0,00
3. Καταθέσεις τραπεζών & προθεσμιακές		-121,71			3.489,50	0,00	0,00
		358.672,37			101.498,77	0,00	0,00
Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού (Δ+ΔΒ+ΔΓ+ΔΤ)					1.015.897,08	0,00	0,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ (Σ+Σ+Δ)					3.795.304,72	2.798.134,20	2.798.134,20
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ							
2. Χρεωστικοί λογαριασμοί οχημάτων & εμπορικών		0,00			0,00	0,00	0,00
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010 (1/1/10-31/12/10)					ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΠΑΘΗΤΙΚΟΙ		
					2. Πιστωτικοί λογαριασμοί οχημάτων & εμπορικών		
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΦΕΡΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ							
Ι. ΑΠΟΡΕΤΗΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ							
Κίνηση εργασιών (πρωτόκολλο)		964.093,30			1.981.322,11		
Μείωση κίνησης μεταβλητών		-716.499,83			-3.417.328,29		
Μείωση αποτελεσμάτων (εξόδα) εκμίσθωσης		-182.499,83			143.393,89		
Μείωση Άλλα έσοδα εισπραχθέντων		331.040,01			31.087,20		
Σύνολο		396.543,65			173.085,01		
Μείωση 1. Έσοδα διακοπήτων Αποδοχών		78.701,11			80.736,81		
Α. Έσοδα Αποδοχών διακοπήτων		22.528,92			21.895,82		
Μείωση 2. Έσοδα από πωλήσεις		102.278,05			107.712,20		
Μείωση 3. Χρεωστικοί τίτλοι και συναφή έσοδα		170.907,38			189.580,84		
Ολοσχετικά στοιχεία (εξόδα) μεταβλητών		125.780,99			-82.232,01		
ΙΙ. ΠΛΗΘΗΝ: Έκτακτα αποτελέσματα							
1. Έκτακτα και ανόργανα έσοδα		0,00			2.060,50		
2. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
3. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
4. Έκτακτα και ανόργανα έξοδα		400,02			727,80		
5. Έκτακτα ζημιές		0,00			3.324,62		
6. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
7. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
8. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
9. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
10. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
11. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
12. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
13. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
14. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
15. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
16. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
17. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
18. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
19. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
20. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
21. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
22. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
23. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
24. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
25. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
26. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
27. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
28. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
29. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
30. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
31. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
32. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
33. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
34. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
35. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
36. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
37. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
38. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
39. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
40. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
41. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
42. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
43. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
44. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
45. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
46. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
47. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
48. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
49. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
50. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
51. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
52. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
53. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
54. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
55. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
56. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
57. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
58. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
59. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
60. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
61. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
62. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
63. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
64. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
65. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
66. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
67. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
68. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
69. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
70. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
71. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
72. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
73. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
74. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
75. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
76. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
77. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
78. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
79. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
80. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
81. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
82. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
83. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
84. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
85. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
86. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
87. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
88. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
89. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
90. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
91. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
92. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
93. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
94. Έκτακτα κέρδη		0,00			0,00		
95. Έκτακτα ζημιές		0,00			0,00		
96. Έκτακτα κέρδη		0,00					

ΑΤΛΑΣ ΦΡΟΥΤ Α.Β.Ε.Ε.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΟΤΑΡΙΑΣΜΟΥ ΤΕΛΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2010 (1/1/2010 - 31/12/2010). ΑΡ.ΜΑΕ 61401/057/Β06/11

	31/12/2010		31/12/2009	
	2010	2009	2010	2009
ΧΡΕΩΣΗ				
1. Αποβλητά επιδόματα κληρονομίας	184.491,20	57.423,16	1.324.655,02	0,00
20. Εμπροσθέντα	0,00	0,00	0,00	0,00
21. Υποβληθέντα έσοδα & κληρονομία	0,00	0,00	0,00	0,00
22. Υποβληθέντα έσοδα & κληρονομία	0,00	0,00	0,00	0,00
24. Α & Β Ομόρρυθμοί εταίροι	0,00	0,00	0,00	0,00
* 28. Αποβλητά έσοδα	20.710,45	0,00	67.423,16	0,00
28. Αποβλητά έσοδα	188.201,45			
2. Αποβλητά κληρονομίας				
20. Εμπροσθέντα	344.898,84	1.324.655,02	1.324.655,02	0,00
24. Α & Β Ομόρρυθμοί εταίροι	1.944,00	0,00	0,00	0,00
25. Αποβλητά κληρονομίας	1.181,00	0,00	0,00	0,00
26. Αποβλητά κληρονομίας	230,00	0,00	0,00	0,00
28. Αποβλητά κληρονομίας	0,00	24.778,45	1.349.383,47	1.416.806,63
Εκπληρωθέντα αποβλητά κληρονομίας επί ομολογίας	346.269,84			
3. Μείζονες αποβλητά κληρονομίας	530.495,29			
20. Εμπροσθέντα	530,495,29	184.491,30	184.491,30	0,00
21. Υποβληθέντα έσοδα & κληρονομία	0,00	0,00	0,00	0,00
22. Υποβληθέντα έσοδα & κληρονομία	0,00	0,00	0,00	0,00
24. Α & Β Ομόρρυθμοί εταίροι	0,00	0,00	0,00	0,00
25. Αποβλητά κληρονομίας	0,00	0,00	0,00	0,00
28. Αποβλητά κληρονομίας	0,00	0,00	0,00	0,00
28. Αποβλητά κληρονομίας	20.710,45	28.549,60	20.710,45	188.201,45
Αποβλητά κληρονομίας επί ομολογίας	303.505,99			
4. Οργανωτικά έσοδα				
60. Αποβλητά επί ομολογίας	24.493,45	14.032,40	14.032,40	0,00
61. Αποβλητά επί ομολογίας	1.280,00	1.954,26	1.954,26	0,00
62. Προβλεπόμενα έσοδα	67.998,37	46.942,31	46.942,31	0,00
63. Έσοδα - Έξοδα	5.603,80	3.247,97	3.247,97	0,00
64.00 - Έσοδα κληρονομίας	18.085,50	13.672,19	13.672,19	0,00
64.01 - Έσοδα κληρονομίας	2.911,20	1.948,50	1.948,50	0,00
64.02 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	3.168,21	2.267,85	2.267,85	0,00
64.05 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	70,00	0,00	0,00	0,00
64.06 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	0,00	300,00	300,00	0,00
64.07 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	429,47	1.423,02	1.423,02	0,00
64.08 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	4.559,78	4.395,55	4.395,55	0,00
64.09 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	120,00	1.317,56	1.317,56	0,00
64.10 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	0,00	0,00	0,00	0,00
64.98 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	3.814,96	22.326,98	22.326,98	0,00
64.99 - Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	170.557,26	169.600,84	169.600,84	0,00
65. Έσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	191.407,77	180.270,31	180.270,31	0,00
68. Αποβλητά κληρονομίας επί ομολογίας	0,00	0,00	0,00	0,00
88. Προβλεπόμενα έσοδα				
88.000 Κόστος εγκαταστάσεων	484.539,87	453.035,14	453.035,14	0,00
88.000 Κόστος εγκαταστάσεων	936.345,55	1.694.621,32	1.694.621,32	0,00
88.000 Κόστος εγκαταστάσεων	116.987,75	-123.299,21	-123.299,21	0,00
88.000 Κόστος εγκαταστάσεων	1.115.043,31	1.551.322,11	1.551.322,11	0,00
ΠΛΗΡΟΦ				
1. Αποβλητά κληρονομίας	884.003,30	1.581.322,11	1.581.322,11	0,00
70. Εμπροσθέντα	0,00	0,00	0,00	0,00
71. Υποβληθέντα έσοδα & κληρονομία	0,00	0,00	0,00	0,00
72. Υποβληθέντα έσοδα & κληρονομία	0,00	0,00	0,00	0,00
73. Εσοδα επί ομολογίας	0,00	584.003,30	584.003,30	1.551.322,11
2. Αποβλητά κληρονομίας	1.500,00	0,00	0,00	0,00
74. Εσοδα επί ομολογίας	1.500,00	0,00	0,00	0,00
75. Εσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	328.540,01	531.059,81	531.059,81	0,00
76. Εσοδα κληρονομίας επί ομολογίας	0,00	1.115.043,31	1.115.043,31	0,00
Εκπληρωθέντα αποβλητά κληρονομίας επί ομολογίας				

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βιβλία :

1. Μπουρδάρης Δημήτρης, 2006, Η Μεταρρύθμιση της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, Ινστιτούτο αγροτικών ερευνών, εκδόσεις Παπαζήση.
2. Παπαγεωργίου Λ., Κωνσταντίνος - Δαμιανός Δ. - Σπάθης Παύλος , 2005, Αγροτική Πολιτική, εκδόσεις Σταμούλη.
3. Θεοφανίδης Σταύρος, 1992, Αγροτική Οικονομική, εκδόσεις Παπαζήση.
4. Μαραβέγιας Ν. Ναπολέων, Αγροτική Πολιτική και Οικονομική Ανάπτυξη στην Ελλάδα, 1992, εκδόσεις Λιβάνη.

Μηχανές αναζήτησης :

1. www.google.com
2. www.in.gr
3. www.yahoo.com

Διευθύνσεις οργανισμών στο INTERNET :

1. www.minagric.gr
2. www.agrotypos.gr
3. www.agronews.gr
4. www.paseges.gr
5. www.agrotikianaptixi.gr

Περιοδικά – Εφημερίδες :

1. Αγροτικός Συνεργατισμός (τεύχη Ιούνιος – Ιούλιος 2012, Μάρτιος 2012)
2. Agrenda – εβδομαδιαία εφημερίδα
3. Αγροτύπος – εβδομαδιαία εφημερίδα
4. Ημερήσια.gr

